

รายงานการศึกษาแนวทางการปรับปรุง
โครงสร้างหน่วยงานสนับสนุนงานนิติบัญญัติ
ด้านบริการวิชาการ ด้านวิจัย ด้านห้องสมุด
ด้านพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ

จัดทำโดย

คณะทำงานศึกษาวิเคราะห์แนวทางการปรับปรุงโครงสร้าง
หน่วยงานสนับสนุนด้านการวิจัยและห้องสมุดรัฐสภาตามมาตรฐานสากล
สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คำนำ

โดยที่ที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารราชการแผ่นดิน สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๖/๒๕๕๕ วันศุกร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และคณะอนุกรรมการยุทธศาสตร์การสื่อสารทางการเมืองของรัฐสภา ในคณะกรรมการสื่อสารด้านการเมือง สภาผู้แทนราษฎร ได้กำหนดกรอบแนวทางในการปรับโครงสร้างหน่วยงานด้านวิจัยและพัฒนา และห้องสมุดรัฐสภาตามมาตรฐานสากล สำนักวิชาการ จึงได้จัดตั้งคณะทำงานศึกษาวิเคราะห์แนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานสนับสนุนด้านการวิจัย และห้องสมุดรัฐสภาตามมาตรฐานสากลขึ้น

สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นหน่วยงานสนับสนุนงานนิติบัญญัติด้านบริการวิชาการ ด้านการวิจัย ด้านห้องสมุด ด้านพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ โดยการให้บริการข้อมูลทางวิชาการและการวิจัยเป็นภารกิจที่สำคัญในการสนับสนุน การปฏิบัติงานด้านวิชาการแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกรัฐสภา คณะกรรมาธิการและบุคคลในวงงานรัฐสภา รวมทั้งการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด และงานพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุซึ่งเป็นคลังสารสนเทศและเป็นแหล่งเก็บเอกสารสำคัญของสถาบันนิติบัญญัติสำหรับการสนับสนุนยุทธศาสตร์ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ให้สามารถสนองตอบการปฏิบัติภารกิจของสภาผู้แทนราษฎรและรัฐสภาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล รายงานการศึกษาเรื่อง “การศึกษาแนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานสนับสนุนงานนิติบัญญัติด้านบริการวิชาการ ด้านการวิจัย ด้านห้องสมุด ด้านพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ” เป็นการศึกษาถึงสภาพการปฏิบัติงานในปัจจุบันของสำนักวิชาการ ทั้งด้านบริการวิชาการ ด้านวิจัย ด้านห้องสมุด ด้านพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ ทำการวิเคราะห์ด้วยแนวคิด SWOT Analysis ซึ่งพบว่า ศักยภาพบุคลากร งบประมาณ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ สถานที่ทำงาน สภาพแวดล้อมทางการเมือง ผู้ขอรับบริการต่างเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสนับสนุนงานนิติบัญญัติ อีกทั้งยังได้มีการศึกษาเชิงเปรียบเทียบจากรัฐสภาต่างประเทศในภารกิจงานที่คล้ายคลึงกันทั้งหมด ๔ ประเทศคือ สาธารณรัฐเกาหลี สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น เพื่อหารูปแบบที่ดี (Best Practice) ในการเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแนวทางการปรับปรุงโครงสร้างของสำนักวิชาการด้วยการจัดตั้งหน่วยงานระดับสำนักที่สนับสนุนงานนิติบัญญัติ ด้านบริการวิชาการ ด้านการวิจัย ด้านห้องสมุด และด้านพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุที่ควรจะเป็นตามมาตรฐานสากลและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เป็นจริงของรัฐสภาไทย รวมทั้งการใช้วิธีการศึกษาทำงานโดยใช้รูปแบบ CoP แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และใช้คู่มือมาตรฐานการจัดทำเอกสารวิชาการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมาเป็นแนวทางในการจัดทำรายงาน คณะทำงานฯ หวังว่ารายงานการศึกษาเรื่องดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ในการเป็นเอกสารประกอบการพิจารณาต่อที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารราชการแผ่นดิน สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร รวมถึงผู้สนใจทั่วไป เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในลักษณะเชิงต่อยอดไม่มากนักน้อย หากพบข้อผิดพลาดประการใดทางคณะทำงานฯ ขออภัยมา ณ โอกาสนี้

คณะทำงานศึกษาวิเคราะห์แนวทางการปรับปรุงโครงสร้าง

หน่วยงานสนับสนุนด้านการวิจัยและห้องสมุดรัฐสภาตามมาตรฐานสากล

พฤษภาคม ๒๕๕๖

บทสรุปผู้บริหาร

รายงานการศึกษาเรื่อง “การศึกษาแนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานสนับสนุนงานนิติบัญญัติ ด้านบริการวิชาการ ด้านการวิจัย ด้านห้องสมุด ด้านพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ” เป็นการศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานของสำนักวิชาการในด้านบริการวิชาการ ด้านการวิจัย ด้านห้องสมุด ด้านพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ และเพื่อเสนอแนวทางการปรับปรุงโครงสร้างและการจัดตั้งหน่วยงานระดับสำนักในด้านบริการวิชาการ วิจัย ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ วิธีการศึกษาเป็นการศึกษาเชิงเอกสาร (Documentary Study) โดยทำการเก็บข้อมูลทุติยภูมิจากหนังสือ บทความ วารสาร สิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ เอกสารศึกษาส่วนบุคคล กฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สำหรับข้อมูลปฐมภูมิได้มาจากการสอบถาม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นของบุคลากรผู้ปฏิบัติหน้าที่โดยตรงทั้งงานด้านบริการวิชาการ งานวิจัย งานห้องสมุด และงานพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ SWOT (SWOT Analysis Technique) เพื่อวิเคราะห์สภาพการปฏิบัติงานสำนักวิชาการ ได้แก่ สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็ง (Strengths) สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อน (Weaknesses) สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาส (Opportunities) และสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรค (Threats) อีกทั้งได้มีการศึกษาการให้บริการงานด้านดังกล่าวจากรัฐสภาต่างประเทศ จำนวน ๔ ประเทศ คือ สาธารณรัฐเกาหลี สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น เพื่อเป็นการศึกษาเชิงเปรียบเทียบในการหารูปแบบที่ดี (Best Practice) แล้วนำข้อมูลที่ได้มาประมวลในการจัดทำเป็นข้อเสนอแนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานสนับสนุนงานนิติบัญญัติ ด้านบริการวิชาการ วิจัย ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพบริบทที่เป็นจริงของรัฐสภาไทย

ผลการศึกษาสามารถแบ่งออกเป็น ๓ ส่วนหลักคือ ส่วนที่ ๑ การวิเคราะห์สภาพการดำเนินการของสำนักวิชาการ ด้านบริการวิชาการ การวิจัย ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ SWOT พบว่า **จุดแข็ง** คือด้านบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในแต่ละสาขา มีการบริหารการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน สามารถสร้างภาคีเครือข่ายร่วมกับหน่วยงานภายนอก มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสามารถจัดทำระบบฐานข้อมูลด้านต่าง ๆ เพื่อให้ง่ายต่อการสืบค้น มีพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุเฉพาะทางจึงเป็นแหล่งเรียนรู้และข้อมูลสารสนเทศทางประวัติศาสตร์การเมืองการปกครองขององค์กรนิติบัญญัติ มีงบประมาณสนับสนุนภารกิจงานของสำนักวิชาการอย่างพอเพียงและต่อเนื่อง ส่วน**จุดอ่อน** คือการมีข้อจำกัดด้านเวลาในการให้บริการงานวิชาการกรณีเร่งด่วน ไม่ทราบแหล่งข้อมูลเฉพาะด้านที่ชัดเจน ข้อจำกัดด้านทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลเฉพาะด้านของผู้ปฏิบัติงานหรือบุคลากรบางส่วนขาดความรู้ประสบการณ์การใช้เครื่องมือเทคโนโลยีต่าง ๆ ข้อมูลส่วนใหญ่ถูกจัดเก็บในรูปเอกสารทำให้ไม่สามารถให้บริการผ่านเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศได้ ขาดทักษะการบริหารจัดการงานวิจัยในรูปคณะกรรมการ ข้อจำกัดด้านกระบวนการศึกษาวิจัยส่งผลให้งานวิจัยไม่ทันต่อความต้องการใช้ ในด้านพื้นที่มีความจำกัดในเรื่องขนาดจึงยังไม่เพียงพอในการให้บริการงานห้องสมุด งานพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ สำหรับ**โอกาส** คือสมาชิกรัฐสภา ผู้บริหารให้ความสำคัญกับข้อมูลทางวิชาการ ตลอดจนจนประชาชนให้ความสนใจและเห็นความสำคัญของห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ และจดหมายเหตุมากขึ้น สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรให้การสนับสนุนบุคลากรให้มีความรู้ทักษะด้านต่าง ๆ ส่งเสริมการจัดการความรู้ภายในองค์กร การมีระบบออนไลน์เพื่อเชื่อมเครือข่ายกับหน่วยงานภายนอก รวมถึงการมีภาคีร่วมกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกประเทศในงานห้องสมุดและงานวิจัย

ผู้บริหารได้เข้าร่วมวางระบบการบริหารจัดการงานวิจัยของสำนักงานฯ การมีระเบียบรัฐสภาว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๕๕ เอื้อต่อการเบิกจ่ายงบประมาณสนับสนุนการวิจัย มีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่บัญญัติเกี่ยวกับการให้ความสำคัญกับงานวิจัย และอุปสรรค คือข้อจำกัดด้านสถานที่ปฏิบัติงานกระจายกันอยู่ทำให้การประสานงานเป็นไปอย่างไม่สะดวก ขาดความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก ในการอนุเคราะห์ข้อมูล ไม่สามารถสืบค้นข้อมูลเชิงลึกเพื่อรองรับความต้องการของสมาชิกรัฐสภาจากระบบออนไลน์ การคัดเลือกบุคลากรของสำนักงานฯ ที่มีความรู้ไม่ตรงต่อสาขาเฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง พฤติกรรมของผู้ใช้บริการมีความเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยและการเมืองมีการเปลี่ยนแปลง ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการสนับสนุนผลักดันในการพัฒนางานบริการวิชาการ วิจัย ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ

ส่วนที่ ๒ การศึกษาการให้บริการงานวิชาการ วิจัย ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุจากรัฐสภาต่างประเทศ จำนวน ๔ ประเทศ คือ สาธารณรัฐเกาหลี สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น เพื่อเป็นการศึกษาเชิงเปรียบเทียบในการหารูปแบบที่ดี (Best Practice) พบว่า รัฐสภาสาธารณรัฐเกาหลีจะมีหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบภารกิจงานดังกล่าวอยู่ ๒ หน่วยงาน คือ หน่วยบริการวิจัยรัฐสภา (National Assembly Research Service : NARS) รับผิดชอบในงานวิจัย และหอสมุดรัฐสภา (National Assembly Library : NAL) รับผิดชอบภารกิจงานห้องสมุด งานบริการข้อมูลวิชาการ และงานจดหมายเหตุ ทั้งนี้รัฐสภาสาธารณรัฐเกาหลีไม่มีงานพิพิธภัณฑ์ให้บริการ ส่วนรัฐสภาสหราชอาณาจักรมีสำนักงานบริการสารสนเทศ (Department of Information Service) ของรัฐสภาสามัญเป็นสำนักที่กำกับดูแลสำนักบริการวิจัยและสารสนเทศ รับผิดชอบงานวิจัย กำกับดูแลห้องสมุดสภาสามัญ รับผิดชอบงานห้องสมุด งานบริการข้อมูลวิชาการ งานวิจัย และกำกับกลุ่มงานพิพิธภัณฑ์เพื่อดูแลงานพิพิธภัณฑ์ ส่วนงานจดหมายเหตุอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานบริการสารสนเทศ (Department of Information Service) ของรัฐสภาขุนนางสำหรับรัฐสภาสหรัฐอเมริกา มีหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (Library of Congress : LC) ทั้งยังมีฐานะเป็นหอสมุดแห่งชาติ เป็นหน่วยงานหลักที่กำกับดูแลสำนักงานบริการห้องสมุด รับผิดชอบงานห้องสมุด กำกับสำนักงานบริการการวิจัยแห่งรัฐสภา รับผิดชอบงานวิจัยและการบริการข้อมูลวิชาการ ส่วนงานพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุจะมีสำนักศิลปะและจดหมายเหตุกับสำนักประวัติศาสตร์เป็นหน่วยงานรับผิดชอบอยู่ภายใต้การดูแลของสำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (Office of the Clerk of the U.S. House of Representatives) และรัฐสภาญี่ปุ่น มีหอสมุดไดเอทแห่งชาติ (The National Diet Library : NDL) มีฐานะเป็นหอสมุดแห่งชาติ เป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบงานห้องสมุด อีกทั้งยังกำกับดูแลสำนักงานวิจัยและอ้างอิงงานนิติบัญญัติ รับผิดชอบงานวิจัยและบริการข้อมูลวิชาการ ส่วนภารกิจงานพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุนั้น รัฐสภาญี่ปุ่นจะมีพิพิธภัณฑ์รัฐสภาโดยตรง ส่วนงานจดหมายเหตุอยู่ภายใต้การดูแลของกลุ่มงานสงวนรักษาที่ขึ้นตรงต่อหอสมุดไดเอทแห่งชาติ

จากการศึกษารัฐสภาต่างประเทศทั้ง ๔ ประเทศ โดยสรุปพบว่าทั้งรัฐสภาสหราชอาณาจักรและญี่ปุ่นต่างกำหนดให้ภารกิจงานบริการวิชาการ ด้านการวิจัย ด้านห้องสมุด ด้านพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุอยู่ภายใต้การกำกับในหน่วยงานเดียวกัน เพียงแต่มีชื่อเรียกที่ต่างกัน กล่าวคือ รัฐสภาสหราชอาณาจักรเรียกว่า สำนักงานบริการสารสนเทศ (Department of Information Service) รัฐสภาญี่ปุ่นเรียกว่า หอสมุดไดเอทแห่งชาติ (The National Diet Library : NDL) ซึ่งแตกต่างจากรัฐสภาสาธารณรัฐเกาหลีที่ได้แยกงานวิจัยให้อยู่ภายใต้การกำกับของหน่วยบริการวิจัยรัฐสภา (National Assembly Research Service : NARS) รับผิดชอบงานด้านวิจัยโดยตรง ส่วนหอสมุดรัฐสภา (National Assembly Library : NAL) ดูแลงานด้านห้องสมุด งานบริการข้อมูลวิชาการ และงานจดหมายเหตุ ส่วนรัฐสภาสหรัฐอเมริกาได้กำหนดให้งานบริการวิชาการ วิจัยและ

ห้องสมุดอยู่ภายใต้การกำกับของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (Library of Congress : LC) ส่วนงานพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุจะมีสำนักศิลปะและจดหมายเหตุกับสำนักประวัติศาสตร์เป็นหน่วยงานรับผิดชอบของอยู่ภายใต้การดูแลของสำนักเลขานุการสภาผู้แทนราษฎร (Office of the Clerk of the U.S. House of Representatives) ทั้งนี้หน้าที่ความรับผิดชอบของรัฐสภา ๔ ประเทศได้กำหนดหน้าที่ไว้คล้ายคลึงกัน กล่าวคือ มุ่งเน้นการตอบสนองตามความต้องการของสมาชิกรัฐสภาตลอดจนบุคคลในวงงานรัฐสภาในฐานะฝ่ายสนับสนุนงานนิติบัญญัติทั้งงานบริการวิชาการ วิจัย ห้องสมุด เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภาและบุคคลในวงงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการจัดเก็บสิ่งของ เอกสารที่มีคุณค่าและมีความเกี่ยวข้องกับรัฐสภาเพื่อจัดเป็นพิพิธภัณฑ์ และการจัดทำจดหมายเหตุสำหรับการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

ส่วนที่ ๓ ข้อเสนอแนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานสนับสนุนงานนิติบัญญัติ ด้านบริการวิชาการ วิจัย ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ ผลการศึกษาค้นพบว่าเพื่อให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ต่อการสนับสนุนงานนิติบัญญัติเป็นไปตามมาตรฐานสากล จากการศึกษาเปรียบเทียบจากรัฐสภาต่างประเทศทั้ง ๔ ประเทศ ให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพบริบทที่เป็นจริงของรัฐสภาไทยจึงควรจัดตั้งหน่วยงานเป็นระดับสำนักตามภารกิจงานทั้งหมด ๔ สำนัก โดยโครงสร้างของแต่ละสำนักมีดังนี้ คือ

๑) สำนักบริการวิชาการ ประกอบด้วย ๘ กลุ่มงาน คือ (๑) กลุ่มงานอำนวยการ (๒) กลุ่มงานบริการวิชาการด้านการเกษตร สหกรณ์ ป่าไม้และสิ่งแวดล้อม (๓) กลุ่มงานบริการวิชาการด้านเศรษฐกิจ (๔) กลุ่มงานบริการวิชาการด้านสังคมและวัฒนธรรม (๕) กลุ่มงานบริการวิชาการด้านการเมืองการปกครองและการยุติธรรม (๖) กลุ่มงานบริการวิชาการด้านการต่างประเทศและความมั่นคง (๗) กลุ่มงานบริการวิชาการด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี คมนาคม และพลังงาน (๘) กลุ่มงานบริการวิชาการด้านแรงงาน สวัสดิการสังคมและสิทธิมนุษยชน และกำหนดให้มีที่ปรึกษาหรือผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกเพิ่มเติมด้วย

๒) สำนักวิจัยและพัฒนา ประกอบด้วย ๘ กลุ่มงาน คือ (๑) กลุ่มงานอำนวยการ (๒) กลุ่มงานเครือข่ายวิจัย การวิเทศสัมพันธ์ และบริหารกองทุนส่งเสริมวิจัย (๓) กลุ่มงานบริหารสารสนเทศและเผยแพร่งานวิจัย (๔) กลุ่มงานนโยบาย แผนงานและพัฒนาาระบบงานวิจัย (๕) กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการวิจัยและกิจกรรมพิเศษ (๖) กลุ่มงานวิจัยด้านการเมือง (๗) กลุ่มงานวิจัยด้านเศรษฐกิจ (๘) กลุ่มงานวิจัยด้านสังคม และกำหนดให้มีคณะกรรมการการวิจัยและพัฒนาและที่ปรึกษาหรือผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกเพิ่มเติมด้วย

๓) สำนักหอสมุดรัฐสภา ประกอบด้วย ๘ กลุ่มงาน คือ (๑) กลุ่มงานอำนวยการ (๒) กลุ่มงานวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ (๓) กลุ่มงานจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ (๔) กลุ่มงานโสตทัศนศึกษา (๕) กลุ่มงานพัฒนาเทคโนโลยีและทรัพยากรสารสนเทศ (๖) กลุ่มงานสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง (๗) กลุ่มงานบริการสารสนเทศ (๘) กลุ่มงานความร่วมมือและประชาสัมพันธ์หอสมุด และกำหนดให้มีคณะกรรมการหอสมุดเพิ่มเติมด้วย

๔) สำนักพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ ประกอบด้วย ๔ กลุ่มงาน คือ (๑) กลุ่มงานอำนวยการ (๒) กลุ่มงานพิพิธภัณฑ์ (๓) กลุ่มงานจดหมายเหตุ และ (๔) กลุ่มงานนิทรรศการและผลิตสื่อเผยแพร่

ทั้งนี้ เหตุผลสำคัญจากการวิเคราะห์ศึกษาแนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานสนับสนุนงานนิติบัญญัติ ด้านบริการวิชาการ วิจัย ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ ซึ่งคณะทำงานศึกษาได้เสนอให้มีการจัดตั้งหน่วยงานระดับสำนัก ประกอบด้วย ๔ สำนัก ได้แก่ ๑) สำนักบริการวิชาการ โดยเป็นหน่วยงานภายใต้สังกัดสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ๒) สำนักวิจัยและพัฒนา โดยเป็นหน่วยงานภายใต้สังกัดสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ๓) สำนักหอสมุดรัฐสภา โดยเป็นหน่วยงานภายใต้สังกัดสำนักงาน

เลขาธิการรัฐสภา และ ๔) สำนักพิพิธภัณฑสถานและจดหมายเหตุ โดยเป็นหน่วยงานภายใต้สังกัดสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

กล่าวได้ว่า การเสนอให้มีการจัดตั้งหน่วยงานสนับสนุนงานนิติบัญญัติ ด้านบริการทางวิชาการ ห้องสมุด พิพิธภัณฑสถานและจดหมายเหตุ ซึ่งประกอบด้วย ๔ สำนักข้างต้นนั้น ได้ใช้หลักการวิเคราะห์ภาระงาน ประกอบกับความต้องการด้านข้อมูลของสมาชิกรัฐสภา โดยจึงได้จำแนกการกำกับดูแลซึ่งเสนอจัดตั้งขึ้นเป็น ๒ ลักษณะด้วยกัน คือ

๑) การจัดตั้งสำนักบริการทางวิชาการและสำนักวิจัยและพัฒนา เป็นหน่วยงานภายใต้กำกับสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑.๑ กรณีสำนักบริการวิชาการ เป็นข้อพิจารณาวิเคราะห์เนื่องมาจากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ซึ่งพบว่า ความต้องการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการใช้ข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาร่างกฎหมาย การดำเนินงานด้านควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน อาทิ การตั้งกระทู้ถาม การเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจและความต้องการของคณะกรรมการสามัญ สภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๓๕ คณะ ซึ่งมีความต้องการใช้ข้อมูลประกอบการพิจารณาศึกษาในเรื่องต่าง ๆ ตามบทบาทและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการแต่ละคณะอย่างหลากหลาย และข้อมูลที่วิเคราะห์ในเชิงลึกเพื่อประกอบการพิจารณาศึกษาข้อเท็จจริง ขณะที่ในส่วนของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้มีหน่วยงานระดับสำนักบริการข้อมูลทางวิชาการให้กับสมาชิกวุฒิสภาเช่นกัน ดังนั้น จากการศึกษาจึงเสนอให้สำนักบริการทางวิชาการเป็นหน่วยงานระดับสำนักภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อสามารถให้บริการทางข้อมูลทางวิชาการให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สำหรับนำไปใช้ประโยชน์ในกระบวนการงานด้านนิติบัญญัติ ระบบกรรมวิธีการได้อย่างมีประสิทธิภาพบรรลุมุทธศาสตร์ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรต่อไป

๑.๒ กรณีสำนักวิจัยและพัฒนา ปัจจุบันข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่ผ่านกระบวนการศึกษาวิจัยเป็นข้อมูลที่ได้รับการยอมรับในวงกว้างประกอบในแวดวงวิชาการ ประกอบกับจากความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้มีข้อมูลปรากฏอยู่อย่างหลากหลาย โดยมีทั้งข้อมูลเบื้องต้น ซึ่งสามารถนำมาใช้ประกอบการทำหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติได้ทันทีและบางลักษณะเป็นข้อมูลที่ต้องผ่านการกลั่นกรองยืนยันในความถูกต้องของข้อมูล ดังนั้น ขั้นตอนกระบวนการศึกษาวิจัยจึงเป็นกระบวนการที่สามารถกลั่นกรองข้อมูลและนำเสนอข้อค้นพบจากผลการวิจัยที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรคและเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการปฏิบัติงานของฝ่ายนิติบัญญัติ โดยปัจจุบันสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและคณะกรรมการสามัญ สภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๓๕ คณะ ได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาวิจัยในประเด็นเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับวงงานรัฐสภา ระบบงานด้านนิติบัญญัติ ระบบงานของกรรมวิธีการ หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ปรากฏและอยู่ในความสนใจของประชาชน โดยความต้องการด้านข้อมูลของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและคณะกรรมการ กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ ได้ทำการสำรวจสอบถามความต้องการให้ดำเนินงานศึกษาวิจัยจากประธานคณะกรรมการและกรรมวิธีการ ประกอบกับการสัมภาษณ์ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรระดับผู้บังคับบัญชาข้าราชการซึ่งสังกัดสำนักกรรมวิธีการ ซึ่งสามารถคาดได้ว่า ภาระงานของสำนักวิจัยและพัฒนาที่จะจัดตั้งขึ้นในอนาคตอันใกล้จะมีความหลากหลายและต้องดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพตามความประสงค์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รวมทั้งการพิจารณาในการเพิ่มกรอบอัตรากำลังของตำแหน่งนักวิจัยเพื่อเข้ามาดำเนินงานด้านการวิจัย ด้วยเหตุนี้ จึงเสนอให้สำนักวิจัยและพัฒนาเป็นหน่วยงานภายใต้สังกัดของ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยที่สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาต้องมีหน่วยงานบริการงานวิจัยสำหรับสมาชิกวุฒิสภาด้วยเช่นกัน

๒) การจัดตั้งสำนักหอสมุดรัฐสภาและสำนักพิพิธภัณฑสถานและจดหมายเหตุ เป็นหน่วยงานภายใต้กำกับสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

๒.๑ สำนักหอสมุดรัฐสภา เนื่องจากห้องสมุดเป็นหน่วยงานที่ต้องสนับสนุนและให้บริการแก่ผู้ใช้บริการของทั้งสองสำนักงาน ได้แก่ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จึงควรตั้งเป็นหน่วยงานภายใต้สังกัดสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา ซึ่งเป็นหน่วยงานให้บริการส่วนกลางของทั้งสองสำนักงาน อีกทั้ง ห้องสมุดมีภารกิจที่ชัดเจน และมีการทำงานที่หลากหลาย ได้แก่ ๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานและให้บริการตามหลักบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาและวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ ๓) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำดัชนีและฐานข้อมูลโดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพ ๔) ดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาห้องสมุดรัฐสภาดิจิทัล (Smart Library) ๕) ดำเนินการเกี่ยวกับการประสานงานความร่วมมือระหว่างห้องสมุดทั้งในและต่างประเทศ โดยเฉพาะกับหอสมุดรัฐสภานานาชาติ ประกอบกับการก่อสร้างอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ จึงสมควรที่จะปรับปรุงโครงสร้างหอสมุดรัฐสภาเพื่อเตรียมการรองรับการปรับปรุงด้านกายภาพ คลังข้อมูลสารสนเทศ และการให้บริการให้สมเกียรติของรัฐสภาไทย หอสมุดรัฐสภาจึงต้องเตรียมการรองรับงานตามภารกิจและตามยุทธศาสตร์การเป็นศูนย์ข้อมูลทางนิติบัญญัติและเป็นคลังสารสนเทศดิจิทัลด้านนิติบัญญัติของประเทศและประชาคมอาเซียน ซึ่งจะเป็นการขยายโอกาสการใช้และเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับงานนิติบัญญัติด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยได้อย่างกว้างขวางและรองรับการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานสารสนเทศทางวิชาการในประชาคมอาเซียนต่อไปในอนาคต หอสมุดรัฐสภาจึงกลายเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทและความสำคัญอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทำให้จำเป็นที่จะต้องมีการแบ่งหน้าที่ภารกิจที่ชัดเจนขึ้นตามโครงสร้างใหม่ รวมทั้งจำเป็นต้องเพิ่มบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความหลากหลาย และสามารถรองรับกับการบริการที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคตได้ เช่น นักวิชาการสารสนเทศ นักวิชาการโสตทัศนศึกษา เป็นต้น นอกจากนี้ ห้องสมุดยังมีลักษณะงานที่สำคัญคือเป็นแหล่งจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศสำคัญเพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้ ห้องสมุดจึงจำเป็นต้องมีอาคารหรือสถานที่เฉพาะที่มีขนาดเหมาะสมในการเก็บรักษาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อความคล่องตัวและสะดวกในการปฏิบัติงานและให้บริการแก่ผู้ใช้บริการด้วยเช่นกัน

๒.๒ สำนักพิพิธภัณฑสถานและจดหมายเหตุ เนื่องจากพิพิธภัณฑสถานและจดหมายเหตุนับเป็นแหล่งเรียนรู้ และเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญขององค์กร มีการดำเนินงานที่เป็นลักษณะเฉพาะด้าน โดยปัจจุบันงานด้านพิพิธภัณฑสถานและจดหมายเหตุของรัฐสภา มีโครงสร้างเป็นกลุ่มงาน สังกัดสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีภารกิจในการดำเนินงานด้านพิพิธภัณฑสถาน อาทิ การจัดหาและรวบรวมวัตถุสิ่งของจัดแสดง การสืบค้นข้อมูลความเป็นมาของวัตถุสิ่งของนั้น ๆ เพื่อประโยชน์ในการจัดแสดงและค้นคว้า การจัดแสดงพิพิธภัณฑสถาน การจัดแสดงนิทรรศการ การอนุรักษ์ รวมถึงการให้บริการเยี่ยมชม และการดำเนินงานด้านจดหมายเหตุที่ต้องมีการจัดการเอกสารสำคัญที่สมควรจัดเก็บเป็นเอกสารจดหมายเหตุของรัฐสภา ตั้งแต่การรับมอบเอกสาร การวิเคราะห์ประเมินคุณค่าเอกสาร การจัดเรียง การจัดทำเครื่องมือช่วยค้นในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการดำเนินงาน การอนุรักษ์เอกสาร และการให้บริการสืบค้น จากภารกิจข้างต้นพบว่า กลุ่มงานพิพิธภัณฑสถานและจดหมายเหตุ มีลักษณะของงานที่หลากหลายที่จะต้องดำเนินการ และต้องการบุคลากรที่เชี่ยวชาญเฉพาะด้านในแต่ละลักษณะงาน รวมถึงต้องมีการแบ่งภารกิจหน้าที่ออกให้ชัดเจน

เพื่อให้การดำเนินงานและการพัฒนางานเป็นไปอย่างเต็มศักยภาพ อีกทั้งปัจจุบันการศึกษาของชาติทั้งในระบบและนอกระบบเน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน หรือแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต การบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์ของรัฐสภาที่ดี เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และเผยแพร่ความรู้ด้านการเมืองการปกครองที่สำคัญชาติจึงเป็นสิ่งจำเป็น อีกทั้งเอกสารสำคัญของรัฐสภาซึ่งเป็นองค์กรด้านนิติบัญญัติเพียงแห่งเดียว ก็สมควรได้รับการดูแลอย่างดีเพื่อไว้เป็นหลักฐาน เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าและเป็นมรดกของชาติต่อไป ดังนั้นจึงเห็นควรปรับโครงสร้างเป็นสำนักพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ เพื่อให้การบริหารจัดการและการดำเนินงานมีความชัดเจนและเกิดประโยชน์ต่อองค์กรยิ่งขึ้น งานด้านพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุของรัฐสภาเป็นงานที่ให้บริการแก่ทั้งสองสำนักงานคือ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จึงควรตั้งเป็นหน่วยงานภายใต้สังกัดสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

การเสนอแนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานสนับสนุนงานนิติบัญญัติด้านบริการวิชาการ ด้านการวิจัย ด้านห้องสมุด ด้านพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ จะบรรลุผลสัมฤทธิ์ได้ด้วยการได้รับการสนับสนุนเชิงนโยบายจากผู้บริหารและจากผู้มีส่วนร่วมในการใช้บริการ รวมทั้งหน่วยงานต้นสังกัดจักต้องสนับสนุนปัจจัยด้านบุคลากรที่จะมาปฏิบัติงาน ซึ่งจะต้องมีการพิจารณาการขยายอัตรากำลังการคัดเลือกบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาในสาขาวิชาที่สอดคล้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละสำนัก การปรับปรุงกระบวนการสนับสนุนด้านเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนงบประมาณเพื่อให้สามารถดำเนินงานตอบสนองนโยบายและยุทธศาสตร์ของสำนักงานและความต้องการของผู้ใช้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สารบัญ

หน้า

คำนำ

บทสรุปผู้บริหาร

บทที่ ๑ บทนำ

๑

บทที่ ๒ การสนับสนุนงานนิติบัญญัติเกี่ยวกับด้านวิชาการ ด้านการวิจัย ด้านห้องสมุด
และด้านพิพิธภัณฑสถานและจดหมายเหตุของรัฐสภาต่างประเทศ

๕

บทที่ ๓ การวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานของสำนักวิชาการ

๔๗

บทที่ ๔ แนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานสนับสนุนงานนิติบัญญัติ

ด้านบริการทางวิชาการ ด้านการวิจัย ด้านห้องสมุด ด้านพิพิธภัณฑสถานและจดหมายเหตุ

๕๕

บทที่ ๕ บทสรุป

๘๓

บรรณานุกรม

๙๐

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก ข้อมูลอัตรากำลังข้าราชการประจำสำนักวิชาการ

ภาคผนวก ข คำสั่งสำนักวิชาการที่ ๘/๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานศึกษาวิเคราะห์
แนวทางการปรับปรุงโครงสร้าง หน่วยงานสนับสนุนด้านการวิจัยและห้องสมุด
รัฐสภาตามมาตรฐานสากล

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ ๑	หน่วยงานบริการทางวิชาการของรัฐสภาสาธารณรัฐเกาหลี	๑๑
ตารางที่ ๒	หน่วยงานการให้บริการด้านวิจัย วิชาการ ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุของรัฐสภาสหราชอาณาจักร	๒๑
ตารางที่ ๓	หน่วยงานบริการทางวิชาการของรัฐสภาสหรัฐอเมริกา	๓๑
ตารางที่ ๔	หน่วยงานบริการทางวิชาการของรัฐสภาญี่ปุ่น	๔๓
ตารางที่ ๕	สถิติการจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาของกลุ่มงานบริการวิชาการ สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ๒๕๕๔ และ ๒๕๕๕	๕๖
ตารางที่ ๖	สถิติการให้บริการตามความประสงค์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ของกลุ่มงานบริการทางวิชาการ สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ๒๕๕๔ และ ๒๕๕๕	๕๖
ตารางที่ ๗	แสดงสถิติการให้บริการผู้ใช้ห้องสมุด ปี พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๕๕	๖๔
ตารางที่ ๘	จำนวนรายงานการวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่และอยู่ในความรับผิดชอบ ของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา	๗๐
ตารางที่ ๙	สถิติผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์	๗๗
ตารางที่ ๑๐	สถิติผู้ใช้บริการสืบค้นและสำเนาเอกสารจดหมายเหตุ	๗๗

สารบัญแผนภาพ

	หน้า	
แผนภาพที่ ๑	โครงสร้างหน่วยงานสนับสนุนระบบงานของรัฐสภาแห่งชาติสาธารณรัฐเกาหลี	๖
แผนภาพที่ ๒	โครงสร้างหน่วยงานบริการด้านการวิจัยสภาแห่งชาติ (NARS)	๗
แผนภาพที่ ๓	โครงสร้างหน่วยงานสำนักหอสมุดรัฐสภาสาธารณรัฐเกาหลี	๙
แผนภาพที่ ๔	โครงสร้างการบริหารงานของหน่วยงานบริการรัฐสภาสามัญ ของสหราชอาณาจักร	๑๓
แผนภาพที่ ๕	โครงสร้างการบริหารงานของสภาขุนนางของสหราชอาณาจักร	๑๘
แผนภาพที่ ๖	โครงสร้างหอสมุดรัฐสภาสหรัฐอเมริกา	๒๕
แผนภาพที่ ๗	โครงสร้างหอสมุดโตเอทแห่งชาติของประเทศญี่ปุ่น	๓๕
แผนภาพที่ ๘	โครงสร้างสำนักวิจัยและอ้างอิงงานนิติบัญญัติ	๓๘
แผนภาพที่ ๙	โครงสร้างสำนักบริการวิชาการ	๕๗
แผนภาพที่ ๑๐	โครงสร้างสำนักหอสมุดรัฐสภา	๖๕
แผนภาพที่ ๑๑	โครงสร้างสำนักวิจัยและพัฒนา	๗๑
แผนภาพที่ ๑๒	โครงสร้างสำนักพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุรัฐสภา	๗๙

บทที่ ๑

บทนำ

ที่มาและความจำเป็นในการปรับปรุงโครงสร้าง

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นหน่วยราชการอิสระมีฐานะเทียบเท่ากรม ก่อตั้งขึ้นในวันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕ โดยในระยะแรกสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ทำหน้าที่เพื่อให้งานกิจการฝ่ายธุรการของสภาผู้แทนราษฎรดำเนินไปโดยสมบูรณ์ ในเวลาต่อมาสำนักงานฯ ได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโครงสร้างองค์กร เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจของฝ่ายนิติบัญญัติที่เปลี่ยนแปลงตามสภาพทางสังคม การเมืองของไทยในช่วงเวลานั้น ประกอบกับทำให้งานธุรการของสภาผู้แทนราษฎรดำเนินไปด้วยความสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น ต่อมารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๑ ได้กำหนดให้รัฐสภาประกอบด้วย วุฒิสภาและสภาผู้แทน ทำให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรต้องเปลี่ยนเป็นสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ครั้งที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๑ และได้มีการโอนกิจการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรไปเป็นของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา จนกระทั่งในปี ๒๕๑๘ ได้มีพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๘ กำหนดให้สำนักงานเลขาธิการรัฐสภาเป็นส่วนราชการในสังกัดรัฐสภา และพระราชบัญญัติจัดระเบียบปฏิบัติราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๘ กำหนดให้ผู้ซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาเป็นข้าราชการฝ่ายรัฐสภา อันเป็นผลให้ข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ซึ่งแต่เดิมเป็นข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมีฐานะเปลี่ยนไปเป็นข้าราชการรัฐสภาสามัญ และได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาว่าให้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของรัฐสภาและรักษาความสงบเรียบร้อยในบริเวณรัฐสภา โดยมีเลขาธิการรัฐสภาเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อประธานรัฐสภา ซึ่งข้อดีของการตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้นมาคือ เพื่อให้การบริหารงานภายในองค์กรทั้งด้านบุคคลและการแบ่งส่วนราชการภายในมีความคล่องตัว สามารถตอบสนองภารกิจของงานฝ่ายนิติบัญญัติได้มากขึ้น เนื่องจากสภาพการปฏิบัติงานของฝ่ายนิติบัญญัติจะมีความแตกต่างที่ชัดเจนจากฝ่ายบริหาร ต่อมาในปี ๒๕๓๕ ได้มีการปรับปรุงพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๘ และพระราชบัญญัติจัดระเบียบปฏิบัติราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๘ อีกครั้งหนึ่ง โดยสาระสำคัญของกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา และกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบปฏิบัติราชการฝ่ายรัฐสภาที่ได้มีการปรับปรุงใหม่นั้น ได้กำหนดให้มีส่วนราชการสังกัดรัฐสภาคือ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น โดยมีฐานะเทียบเท่ากรม เป็นนิติบุคคล โดยส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น หากจะจัดตั้งขึ้นต้องตราเป็นพระราชบัญญัติ สำหรับการแบ่งส่วนราชการภายในเป็นกองหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากองในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาและสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรให้ทำเป็นประกาศรัฐสภา

นับตั้งแต่ปี ๒๕๓๕ เป็นต้นมา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้มีการปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการภายในหลายครั้ง เพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดความคล่องตัว เหมาะสมกับบริบทของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมการเมืองในแต่ละช่วงเวลา โดยสามารถรองรับการปฏิบัติงานของสมาชิกรัฐสภาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ในส่วนของภารกิจงานการให้บริการงานวิชาการ งานวิจัย งานห้องสมุด และงานพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ มีพัฒนาการดังนี้คือ

ในปี ๒๕๓๕ ได้มีประกาศรัฐสภาแบ่งส่วนราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๓๕ โดยแบ่งส่วนราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรออกเป็น ๑๑ หน่วยงาน ซึ่งรวมถึงการให้มีสำนักบริการข้อมูลและกฎหมาย ประกอบด้วย หน่วยงานภายใน ๓ ด้านคือ หอสมุดรัฐสภา (มีฝ่ายห้องสมุด ฝ่ายบริการค้นคว้า และฝ่ายพิพิธภัณฑวัตถุรวมอยู่ด้วย) ศูนย์บริการทางวิชาการและกฎหมาย (มีฝ่ายประสานงานการวิจัยรวมอยู่ด้วย) และศูนย์คอมพิวเตอร์

ต่อมาในปี ๒๕๓๗ ได้มีประกาศรัฐสภา เรื่อง แบ่งส่วนราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๗ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๓๗ ให้ยุบสำนักบริการข้อมูลและกฎหมาย และให้คงส่วนราชการในสำนักบริการข้อมูลและกฎหมายไว้ตามเดิมคือ หอสมุดรัฐสภา ศูนย์บริการทางวิชาการและกฎหมาย และศูนย์คอมพิวเตอร์

พ.ศ. ๒๕๓๘ ได้มีประกาศรัฐสภา ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๓๘ ยกเลิกประกาศรัฐสภา เรื่อง แบ่งส่วนราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรที่ผ่านมาทั้งหมด ๕ ฉบับ และให้มีการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรออกเป็น ๑๘ หน่วยงาน หอสมุดรัฐสภายังคงประกอบด้วย ฝ่ายห้องสมุด ฝ่ายบริการค้นคว้า และฝ่ายพิพิธภัณฑวัตถุ ส่วนฝ่ายประสานงานวิจัยยังคงขึ้นอยู่กับศูนย์บริการทางวิชาการและกฎหมายตามเดิม จนกระทั่ง พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้มีประกาศรัฐสภา ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ ให้ยกเลิกประกาศรัฐสภา เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๘ และให้แบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรออกเป็น ๑๗ หน่วยงาน โดยหอสมุดรัฐสภาได้เพิ่มภารกิจด้านจดหมายเหตุให้อยู่กับฝ่ายพิพิธภัณฑวัตถุ และยังคงฝ่ายบริการเอกสารและค้นคว้า และฝ่ายห้องสมุดไว้ตามเดิม เช่นเดียวกับฝ่ายประสานงานวิจัยที่อยู่ภายใต้การกำกับของศูนย์บริการทางวิชาการและกฎหมาย

พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้มีประกาศรัฐสภา เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๔๕ กำหนดให้แบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรออกเป็น ๑๙ สำนัก เป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญ โดยมีการจัดให้ภารกิจงานบริการวิชาการ งานด้านวิจัย งานห้องสมุด และงานพิพิธภัณฑวัตถุและจดหมายเหตุอยู่ภายใต้การกำกับของสำนักวิชาการ โดยแบ่งส่วนราชการภายในออกเป็น ๘ กลุ่มงาน คือ กลุ่มงานบริหารทั่วไป กลุ่มงานห้องสมุด กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๑ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๒ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๓ กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา และกลุ่มงานพิพิธภัณฑวัตถุและจดหมายเหตุซึ่งเป็นโครงหน่วยงานในปัจจุบัน โดยมีอำนาจหน้าที่คือ

๑. ดำเนินการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ จัดให้มีการวิจัยและรวบรวมข้อมูลทางวิชาการ
๒. ดำเนินการจัดทำข้อมูลและข้อเสนอแนะทางวิชาการตามความต้องการของสมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หน่วยงานภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและบุคคลในวงงานรัฐสภา
๓. วิเคราะห์ เสนอความเห็นและให้บริการทางวิชาการ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านนิติบัญญัติของสมาชิกรัฐสภา คณะกรรมาธิการ ข้าราชการ และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง
๔. ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานและการให้บริการตามหลักบรรณารักษศาสตร์
๕. ดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาและวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ

๖. ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำดัชนีและฐานข้อมูล โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้พัฒนา และเพิ่มประสิทธิภาพ

๗. ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติ และญัตติ

๘. ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารทางวิชาการและเอกสารเผยแพร่ด้านการเมืองการปกครอง

๙. ดำเนินการเกี่ยวกับงานวิจัยและพัฒนา ตลอดจนดำเนินการให้มีการนำผลงานวิจัยมาใช้ประโยชน์ในทางปฏิบัติ

๑๐. ดำเนินการเกี่ยวกับการประสานงานด้านความร่วมมือระหว่างประเทศกับหอสมุดรัฐสภานานาชาติ

๑๑. ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์การเมืองการปกครองตามหลักวิชาการ พิพิธภัณฑ์ บริการนำชม จัดแสดงนิทรรศการ

๑๒. ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานจดหมายเหตุของรัฐสภา

๑๓. ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

จากสภาพการณ์ปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะภายหลังการบังคับใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จวบจนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากยิ่งขึ้น ตลอดจนการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ส่งผลให้สำนักวิชาการต้องมีการปรับบทบาท หน้าที่ในการสนับสนุนงานด้านนิติบัญญัติ โดยมีการคำนึงถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) มากขึ้น เช่น หน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาชน องค์กรภาคเอกชน เป็นต้น และเมื่อพิจารณาการดำเนินการของสำนักวิชาการที่รับผิดชอบทั้งด้านการบริการวิชาการ การวิจัย งานห้องสมุด และงานพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุที่มีภาระงานมากขึ้น รวมทั้งความจำเป็นในการเพิ่มศักยภาพของบุคลากร งบประมาณ เพื่อรองรับการปฏิบัติงานด้านวิชาการให้ตอบสนองการดำเนินงานของสถาบันนิติบัญญัติภายใต้ยุทธศาสตร์ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๐ โดยได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์สำคัญที่ ๑ ว่า “สนับสนุนกระบวนการนิติบัญญัติอย่างมืออาชีพ” มีเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์คือ ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับการสนับสนุนกระบวนการนิติบัญญัติอย่างมืออาชีพ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญในเรื่องของการพัฒนา โดยการศึกษา ทบทวน เพื่อปรับปรุงบทบาท อำนาจหน้าที่ และโครงสร้างของระบบงานให้เอื้อต่อการพัฒนาองค์กรให้มีความเป็นมืออาชีพอย่างแท้จริง

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นควรให้มีการศึกษาแนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานสนับสนุนสถาบันนิติบัญญัติของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในภารกิจงานด้านการให้บริการวิชาการ งานวิจัย งานห้องสมุด และงานพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ เพื่อเป็นการพัฒนาระบบกระบวนการนิติบัญญัติให้มีความคล่องตัว เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบันให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล สามารถตอบสนองต่อความต้องการของสมาชิกรัฐสภา คณะกรรมาธิการ และบุคคลในวงงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างเป็นมืออาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการพัฒนาองค์กรได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

๑. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานของสำนักวิชาการในด้านบริการวิชาการ วิจัย ห้องสมุด พิพิธภัณฑสถานและจดหมายเหตุ

๒. เพื่อเสนอแนวทางการปรับปรุงโครงสร้างและการจัดตั้งหน่วยงานระดับสำนักในด้านบริการ วิชาการ วิจัย ห้องสมุด พิพิธภัณฑสถานและจดหมายเหตุ

วิธีการศึกษา

รายงานการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงเอกสาร โดยรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิประเภทต่าง ๆ ได้แก่ หนังสือ บทความ วารสาร สิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ เอกสารศึกษาส่วนบุคคล พระราชบัญญัติ และระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง ส่วนข้อมูลปฐมภูมิได้มาจากการสอบถามบุคลากรผู้ปฏิบัติหน้าที่โดยตรง ทั้งงานด้านการให้บริการ วิชาการ การวิจัย ห้องสมุด และพิพิธภัณฑสถานและจดหมายเหตุ

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตการศึกษาด้านสาระสำคัญของเนื้อหา ดังนี้

๑. ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบจากการศึกษาหน่วยงานสนับสนุนรัฐสภาต่างประเทศ ทั้งหมด ๔ ประเทศ โดยคัดเลือกจากการที่ข้าราชการสำนักวิชาการได้มีโอกาสศึกษาดูงาน การเข้าร่วมสัมมนา วิชาการระหว่างประเทศ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร สาธารณรัฐเกาหลี และญี่ปุ่น เพื่อเป็น การศึกษาหารูปแบบที่ดี (Best Practice) เกี่ยวกับการให้บริการวิชาการ การวิจัย ห้องสมุด พิพิธภัณฑสถานและ จดหมายเหตุ

๒. ศึกษาวิเคราะห์ข้อดี ข้อเสีย โอกาสและอุปสรรค (SWOT Analysis) ในแต่ละภารกิจงานทั้ง ๔ ด้าน ของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อนำเสนอเป็นแนวทางการปรับปรุงโครงสร้าง หน่วยงานสนับสนุนด้านการให้บริการวิชาการ การวิจัย ห้องสมุด และพิพิธภัณฑสถานและจดหมายเหตุ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้จะนำเสนอข้อมูลในรูปแบบของรายงานการศึกษา ซึ่งนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษา ค้นคว้าทั้งหมดนำมาวิเคราะห์และอธิบายผลของการศึกษาในเชิงพรรณนาวิเคราะห์ (Content Analysis)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

สามารถมีผลการศึกษาแนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานสนับสนุนสถาบันนิติบัญญัติ ด้านการให้บริการวิชาการ การวิจัย ห้องสมุด และพิพิธภัณฑสถานและจดหมายเหตุ เพื่อนำเสนอต่อที่ประชุม คณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารราชการแผ่นดิน สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในการ พิจารณาแนวทางการจัดตั้งหน่วยงานระดับสำนัก โดยมีเป้าประสงค์เพื่อเป็นการพัฒนาองค์กรในการสนับสนุน การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภา คณะกรรมการการเลือกตั้งบุคคลในวงงานรัฐสภาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

บทที่ ๒

การสนับสนุนงานนิติบัญญัติเกี่ยวกับด้านวิชาการ ด้านการวิจัย ด้านห้องสมุด ด้านพิพิธภัณฑสถานและจดหมายเหตุของรัฐสภาต่างประเทศ

รายงานบทนี้ประกอบด้วย ข้อมูลโครงสร้างและระบบงานสนับสนุนการทำหน้าที่ของรัฐสภาต่างประเทศ ซึ่งคณะทำงานฯ ผู้จัดทำข้อมูลฯ มีโอกาสได้เดินทางไปศึกษาและดูงาน กล่าวคือ รัฐสภาสาธารณรัฐเกาหลี รัฐสภาสหราชอาณาจักร รัฐสภาสหรัฐอเมริกา และรัฐสภาญี่ปุ่น โดยการนำเสนอครั้งนี้ มุ่งเน้นเพื่อรายงานผลการศึกษาระดับหน่วยงานของรัฐสภาต่างประเทศ ซึ่งทำหน้าที่ให้บริการในด้านวิชาการ ด้านการวิจัย ด้านห้องสมุด ด้านพิพิธภัณฑสถานและจดหมายเหตุ อย่างไรก็ตาม การจัดทำรายงานผลการศึกษาระดับหน่วยงานสนับสนุนการทำหน้าที่ของรัฐสภาต่างประเทศ มีข้อจำกัดในทางปฏิบัติทั้งด้านภาษาและด้านเวลาของการจัดทำ ซึ่งต่อไปหากมีโอกาส คณะทำงานจะได้ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นต่อไป

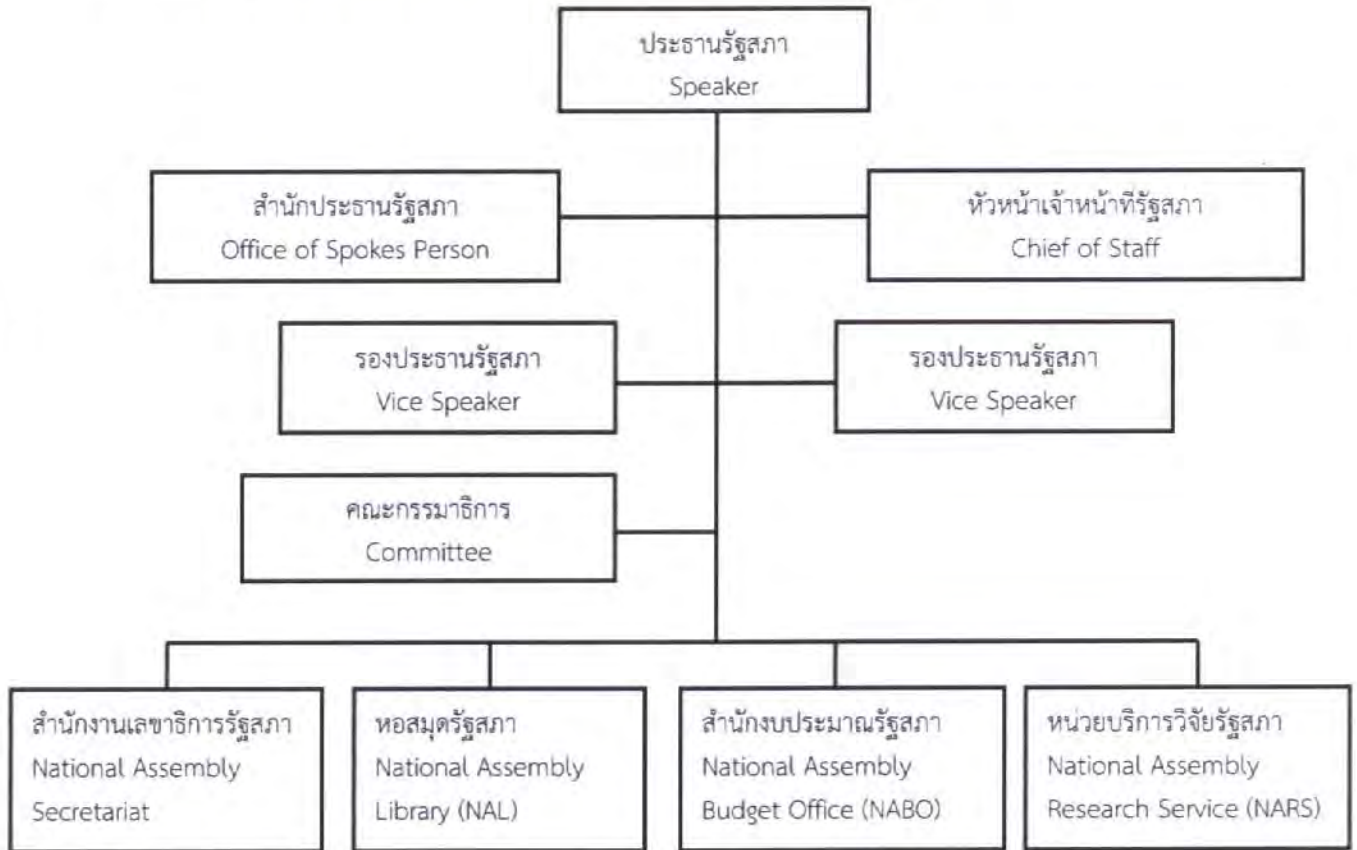
๒.๑ รัฐสภาสาธารณรัฐเกาหลี

สาธารณรัฐเกาหลีเป็นประเทศที่ปกครองระบอบประชาธิปไตย ระบบรัฐสภาเดียว มีสมาชิกรัฐสภาจำนวน ๒๙๙ คน ในการแสดงบทบาทของสมาชิกรัฐสภาตามอำนาจหน้าที่ด้านนิติบัญญัติที่รัฐธรรมนูญและกฎหมายอื่นกำหนดนั้น เพื่อให้สมาชิกรัฐสภาสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีหน่วยงานสนับสนุนเพื่อทำหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ด้านต่าง ๆ

จากการศึกษาพบว่า มีหน่วยงานสนับสนุนการทำงานของรัฐสภาแห่งชาติ แบ่งออกเป็น ๔ หน่วยงาน ซึ่งปฏิบัติงานภายใต้การควบคุมดูแลของประธานสภาแห่งชาติ (Speaker) โดยตรง ได้แก่

- ๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา (The National Assembly Secretariat)
- ๒) หอสมุดรัฐสภา (The National Assembly Library : NAL)
- ๓) สำนักงานงบประมาณรัฐสภา (The National Assembly Budget Office : NABO)
- ๔) หน่วยบริการวิจัยรัฐสภา (The National Assembly Research Service : NARS)

แผนภาพที่ ๑ โครงสร้างหน่วยงานสนับสนุนระบบงานของรัฐสภาสาธารณรัฐเกาหลี

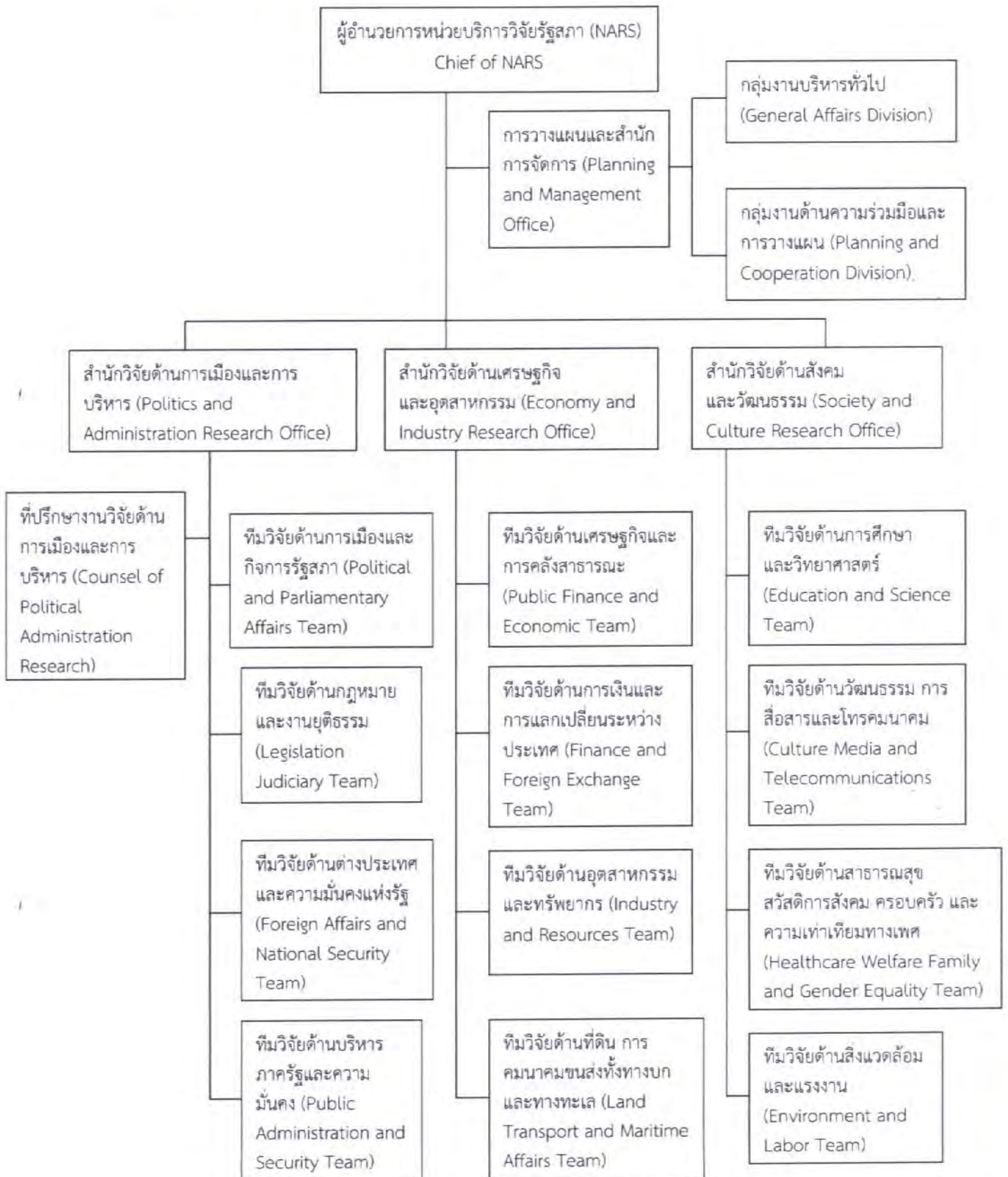
รัฐสภาสาธารณรัฐเกาหลีมีหน่วยงานที่สนับสนุนระบบงานนิติบัญญัติด้านวิชาการ วิจัย ห้องสมุด และจดหมายเหตุ เพื่อให้บริการแก่สมาชิกรัฐสภา ตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้องในวงงานนิติบัญญัติมี ๒ หน่วยงาน ดังนี้

๑. หน่วยบริการวิจัยรัฐสภา (NARS) เป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่หลักในการสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐสภา โดยให้บริการด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. การศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยตามคำร้องขอของสมาชิกรัฐสภาหรือคณะกรรมการ
๒. การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการนิติบัญญัติและด้านนโยบาย
๓. การจัดเก็บรวบรวม บริหารจัดการ และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการนิติบัญญัติและด้านนโยบาย
๔. การสนับสนุนข้อมูลและให้บริการด้านวิจัยแก่กลุ่มวิจัยของสมาชิกรัฐสภา (Members' research groups)
๕. การศึกษาวิเคราะห์แนวโน้มของกฎหมายภายในประเทศ และกฎหมายต่างประเทศ

แผนภาพที่ ๒ โครงสร้างหน่วยบริการวิจัยรัฐสภา (NARS)

หน่วยบริการวิจัยสภาวิจัยรัฐ (NARS) ประกอบด้วย สำนักวิจัย ๓ สำนัก สำนักการจัดการและการวางแผน ๑ สำนัก และมีที่ปรึกษาด้านงานวิจัยการเมืองและการบริหาร ๑ คน

๒. สำนักหอสมุดรัฐสภาสาธารณรัฐเกาหลี สำนักหอสมุดรัฐสภาสาธารณรัฐเกาหลีเป็นหน่วยงานสังกัดสภาแห่งชาติ อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานสภาแห่งชาติ มีพันธกิจหลัก ๒ ประการ คือ ให้บริการข้อมูลแก่สมาชิกสภาแห่งชาติ และหน่วยงานสนับสนุนอื่น ๆ ของฝ่ายนิติบัญญัติ โดยยึดหลักความเป็นกลาง มุ่งบริการข้อมูลที่ถูกต้อง แม่นยำ ทันสมัยเพื่อใช้ในการพิจารณาออกกฎหมายของสภาแห่งชาติ และการเป็นห้องสมุดกลางของชาติในการเผยแพร่ข้อมูลความรู้สู่ประชาชน

การแบ่งส่วนงานภายในสำนักหอสมุดรัฐสภาแบ่งออกเป็น ๖ ส่วนงาน ดังนี้

๑. กลุ่มบริหารจัดการและวางแผน ประกอบด้วย กลุ่มงานวางแผน และกลุ่มงานบริหารงานทั่วไป
๒. กลุ่มข้อมูลนิติบัญญัติ ประกอบด้วย กลุ่มงานข้อมูลด้านการเมืองและการบริหาร กลุ่มงานข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคม กลุ่มงานข้อมูลด้านต่างประเทศ กลุ่มงานทรัพยากรอินเทอร์เน็ต โดยมีที่ปรึกษาข้อมูลนิติบัญญัติทำหน้าที่ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะงานแต่ละด้าน

๓. สำนักบริหารจัดการข้อมูล ประกอบด้วย กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรดิจิทัล กลุ่มงานฐานข้อมูลห้องสมุดดิจิทัล และกลุ่มงานเทคโนโลยีสารสนเทศ

๔. สำนักบริการข้อมูล ประกอบด้วย กลุ่มงานการบริการตามร้องขอ กลุ่มงานประมวลผลข้อมูล และกลุ่มงานให้บริการงานห้องสมุด

๕. สำนักห้องสมุดกฎหมาย ประกอบด้วย กลุ่มงานเตรียมการห้องสมุดกฎหมาย กลุ่มงานข้อมูลกฎหมาย กลุ่มงานข้อมูลกฎหมายต่างประเทศ กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรข้อมูลกฎหมาย

๖. สำนักจดหมายเหตุรัฐสภาแห่งชาติ มีหน้าที่จัดเก็บเอกสารที่เกี่ยวข้องกับระบบงานนิติบัญญัติ ด้วยวิธีการการจัดเก็บตามวิธีงานจดหมายเหตุที่ผลิตโดยหน่วยงานสนับสนุนของรัฐสภาแห่งชาติ การดูแลรักษาเอกสารต้นฉบับด้านนิติบัญญัติที่หายาก และมีคุณค่า การรวบรวมและจัดการข้อมูลสำคัญที่นอกเหนือของงานนิติบัญญัติทั้งข้อมูลในประเทศและต่างประเทศ การจัดทำฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และจัดทำไมโครฟิล์ม

การแบ่งแผนกการให้บริการภายในหอสมุดรัฐสภา

๑. ห้องหนังสือประเภททั่วไป

๒. ห้องวิทยานิพนธ์และดุษฎีนิพนธ์

๓. ห้องอ่านหนังสือสำหรับเด็ก

๔. ห้องหนังสือองค์ระหว่างประเทศ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

๕. ศูนย์ข้อมูลดิจิทัลด้านนิติบัญญัติ

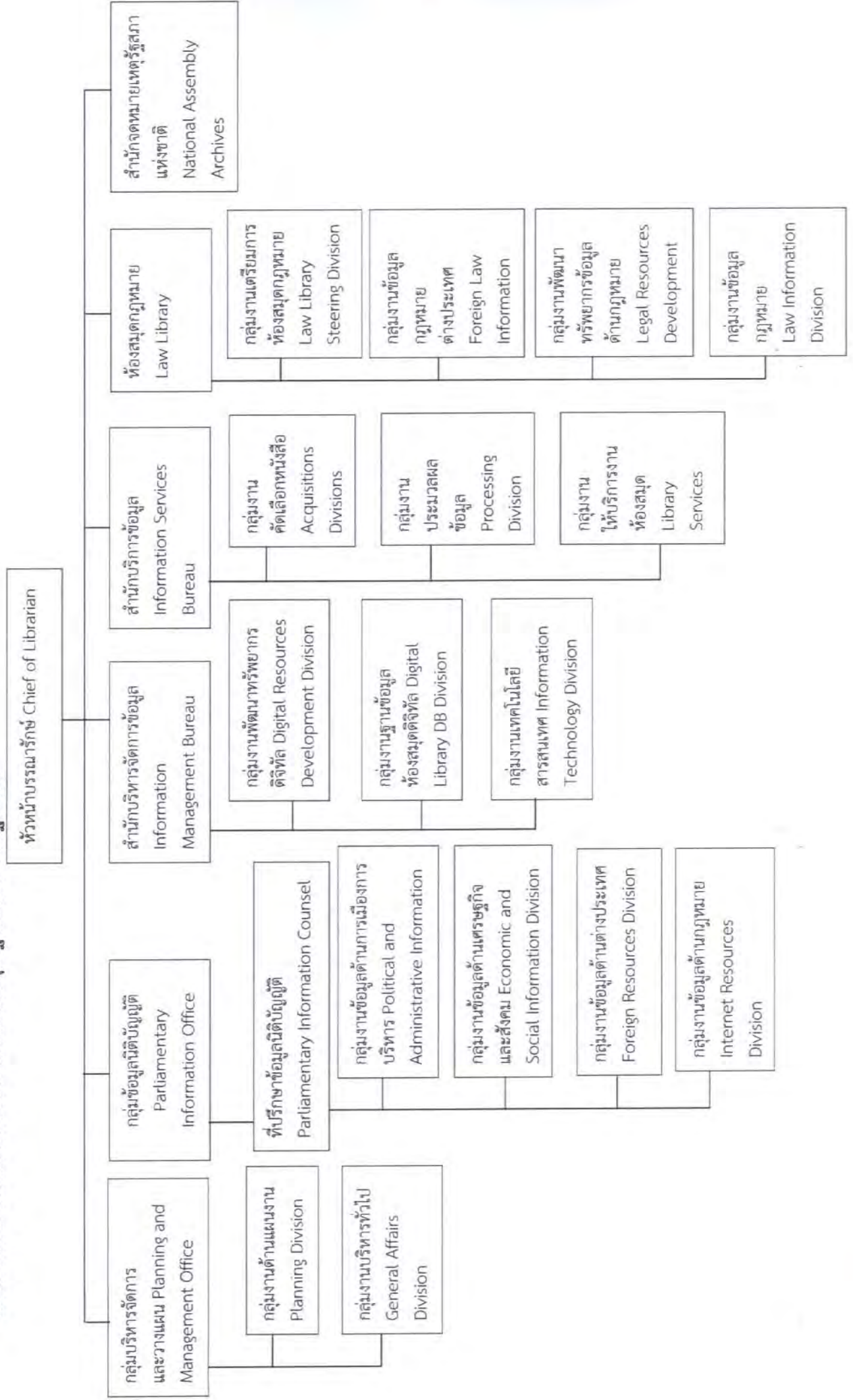
๖. ห้องอ่านหนังสือสำหรับสมาชิกรัฐสภา

๗. ห้องจดหมายเหตุ

๘. ห้องวารสารต่าง ๆ

๙. ห้องสมุดกฎหมาย

แผนภาพที่ ๓ โครงสร้างหน่วยงานสำนักหอสมุดรัฐสภาสหรัฐอเมริกา

จากการศึกษาหน่วยงานสนับสนุนการบริการทางวิชาการของรัฐสภาสาธารณรัฐเกาหลี ในส่วนงานด้านการให้บริการทางวิชาการและการวิจัย ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุนั้น สามารถสรุปองค์ประกอบของหน่วยงานดังกล่าว ได้แก่ ชื่อหน่วยงาน สายการบังคับบัญชา โครงสร้างภายใน และอำนาจหน้าที่ โดยปรากฏในตารางที่ ๑ ได้ดังนี้

ตารางที่ ๑ แสดงหน่วยงานบริการทางวิชาการของรัฐบาลสาธารณรัฐเกาหลี

งาน	งานด้านบริการวิชาการและงานวิจัย	งานด้านห้องสมุด	งานด้านพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ
๑. ชื่อหน่วยงาน	National Assembly Research Service (NARS)	National Assembly Library (NAL)	National Assembly Archives
๒. สายการบังคับบัญชา	เป็นสำนักงานที่ขึ้นตรงต่อประธานรัฐสภา	เป็นสำนักงานที่ขึ้นตรงต่อประธานรัฐสภา	เป็นสำนักที่อยู่ภายใต้การกำกับของสำนักงานหอสมุดรัฐสภาแห่งชาติ (NAL) ส่วนงานพิพิธภัณฑ์ไม่มีหน่วยงานของรัฐบาลที่รับผิดชอบ
๓. โครงสร้างภายใน	ประกอบด้วย ๓ หน่วยงานหลัก คือ ๑) สำนักวิจัย ๓ สำนัก ได้แก่ด้านการเมือง การบริหาร ด้านเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม และด้านสังคม วัฒนธรรม ๒) สำนักจัดการและวางแผน ๑ สำนัก ๓) ที่ปรึกษาด้านการเมืองและการบริหาร	ประกอบด้วย ๖ หน่วยงาน คือ ๑) สำนักบริหารจัดการและวางแผน ๒) สำนักข้อมูลนิติบัญญัติ ๓) สำนักบริหารจัดการข้อมูล ๔) สำนักบริการข้อมูล ๕) สำนักจดหมายเหตุรัฐสภาแห่งชาติ ๖) ห้องสมุดกฎหมาย	ไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างสำนักงานจดหมายเหตุรัฐสภา
๔. อำนวยการที่	๑) ศึกษาค้นคว้าวิเคราะห์วิจัยตามคำร้องของสมาชิกรัฐสภาและคณะกรรมการ ๒) สนับสนุนข้อมูลผลสำรวจงานการศึกษาวิจัย รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการนิติบัญญัติ ๓) สนับสนุนข้อมูลแก่ที่มวิจัยของสมาชิกรัฐสภา ๔) ทำการเผยแพร่ข้อมูลผลการวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน	การให้บริการข้อมูลแก่สมาชิกรัฐสภาแห่งชาติ และหน่วยงานสนับสนุนงานอื่นของฝ่ายนิติบัญญัติ คือ งานห้องสมุด งานจดหมายเหตุ และงานบริการวิชาการ	จัดเก็บเอกสารที่เกี่ยวข้องกับระบบงานนิติบัญญัติ การดูแลเอกสารต้นฉบับด้านวงงานรัฐสภา รวมถึงการจัดการเอกสารอื่นที่นอกเหนือจากงานนิติบัญญัติทั้งในประเทศและต่างประเทศ การจัดทำฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และไมโครฟิล์ม

๒.๒ รัฐสภาสหราชอาณาจักร

สหราชอาณาจักรปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภาในรูปแบบรัฐสภาคู่ ซึ่งประกอบด้วย สภาสามัญและสภาขุนนาง โดยมีสมาชิกสภาสามัญ จำนวน ๖๕๐ คน สมาชิกสภาขุนนาง จำนวน ๗๖๔ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๖) จากการศึกษาพบว่า หน่วยงานที่สนับสนุนระบบงานนิติบัญญัติด้าน วิชาการ วิจัย ห้องสมุด พิธีภัณฑ์และจดหมายเหตุ เพื่อให้บริการแก่สมาชิกรัฐสภา บุคคลที่เกี่ยวข้องในวงงาน รัฐสภา ตลอดจนบุคคลทั่วไป คือ สำนักงานบริการสารสนเทศ (Department of Information Services) ของสภาสามัญ และสำนักงานบริการสารสนเทศ (Department of Information Services) ของสภาขุนนาง.

สภาสามัญ (House of Commons)

สภาสามัญมีหน่วยงานสนับสนุนที่เรียกว่า สำนักงานประจำสภาสามัญ (House Departments) หรือหน่วยบริการสภาสามัญ (House of Commons Service) ซึ่งประกอบด้วย ๕ สำนักงาน โดยดำเนินงาน ภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมการสภาสามัญ (House of Commons Commission) และคณะกรรมการ บริหาร (Management Board) ซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการบริหารประกอบด้วยกรรมการ ๗ คน คือ เลขาธิการสภาสามัญ (ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการและเป็นผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานสนับสนุนสภา สามัญ) ผู้อำนวยการของสำนักงานประจำสภาสามัญทั้ง ๕ สำนักงาน และผู้อำนวยการของสำนักงาน เทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศรัฐสภา และมีเลขาธิการสภาสามัญ (Clerk of the House) ทำหน้าที่เป็น ประธานคณะกรรมการบริหาร (Clerk of the House)

สำนักงานประจำสภาสามัญ ๕ สำนักงาน ได้แก่

๑. สำนักงานบริการงานประชุมสภาและคณะกรรมการ (Department of Chamber & Committee Services)

๒. สำนักงานบริการสารสนเทศ (Department of Information Services)

๓. สำนักงานบริการสิ่งอำนวยความสะดวก (Department of Facilities)

๔. สำนักงานทรัพยากรบุคคลการบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลง (Department of HR and Change)

๕. สำนักงานเทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศรัฐสภา (Parliamentary Information and Communications Technology: PICT) เป็นหน่วยงานร่วมระหว่างสภาสามัญและสภาขุนนาง

ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่สภาสามัญนั้นมิได้มีสถานะเป็นข้าราชการ แต่เงื่อนไขการจ้างงานและสวัสดิการ ค่าตอบแทนต่างๆ มีลักษณะใกล้เคียงกับของข้าราชการ โดยมีคณะกรรมการสภาสามัญเป็นผู้ว่าจ้างภายใต้ พระราชบัญญัติการบริหารงานสภาสามัญ ปี ๑๙๗๘ (House of Commons (Administration) Act ๑๙๗๘) ส่วนเจ้าหน้าที่ของ PICT ได้รับการว่าจ้างตามพระราชบัญญัติหน่วยงานร่วมของรัฐสภา ปี ๒๐๐๗ (Parliament (Joint Departments) Act ๒๐๐๗)

การให้บริการด้านวิจัย วิชาการ ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ และจดหมายเหตุของสภาสามัญ

สำนักงานบริการสารสนเทศ (Department of Information Services) เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการให้บริการสารสนเทศ เป็นแหล่งค้นคว้าอ้างอิง และบริการงานวิจัยแก่สมาชิกสภาสามัญและเจ้าหน้าที่ นอกจากนี้ สำนักงานยังรับผิดชอบงานเผยแพร่ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับรัฐสภาแก่บุคคลภายนอกอีกด้วย ปัจจุบันสำนักงานบริการสารสนเทศ มีเจ้าหน้าที่ประมาณ ๓๓๕ คน และมีการปรับปรุงโครงสร้างภายในของสำนักงานบริการสารสนเทศเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยมีหน่วยงานในสังกัดที่สำคัญ ดังนี้

๑. สำนักบริการวิจัยและสารสนเทศ (Research and Information Services) มีหน้าที่หลักในการให้บริการทางด้านวิชาการ ตอบข้อสอบถามและนำเสนอข้อสรุปทางวิชาการ และงานบริการทางห้องสมุด (ห้องอ่านหนังสือ ยืม-คืนทรัพยากรห้องสมุด ให้บริการทรัพยากรห้องสมุดออนไลน์ และให้ข้อเสนอแนะการใช้บริการห้องสมุดแก่สมาชิกและเจ้าหน้าที่) แก่สมาชิกสภาสามัญ

๒. กลุ่มงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งรัฐสภา (Parliamentary Office of Science and Technology) ให้บริการสิ่งพิมพ์ และงานบริการที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแก่สมาชิกทั้งสองสภา รวมทั้งมีหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแก่คณะกรรมการด้วย

๓. สำนักบริการสารสนเทศแก่สาธารณะ (Public Information Directorate) ทำหน้าที่เผยแพร่ข้อมูลความรู้แก่สาธารณะ เพื่อให้เข้าใจบทบาทหน้าที่และการดำเนินงานของรัฐสภา โดยผ่านกลุ่มงานที่สำคัญ คือ

๑) หน่วยบริการการศึกษาของรัฐสภา (Parliamentary Education Service) ทำหน้าที่สนับสนุนความรู้ด้านรัฐสภาให้แก่โรงเรียนและโครงการเยี่ยมชมรัฐสภา

๒) หน่วยบริการงานกิจกรรม (Outreach Service) ทำหน้าที่ให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของสภาสามัญและสภาขุนนาง กระบวนการนิติบัญญัติ และการดำเนินงานของรัฐสภา เพื่อสนับสนุนการสร้างเชื่อมโยงระหว่างรัฐสภากับประชาชน

๓) กลุ่มงานสารสนเทศสภาสามัญ (House of Commons Information Office) ทำหน้าที่ตอบข้อซักถามเกี่ยวกับรัฐสภาให้แก่ประชาชนทั่วไป รวมทั้งจัดทำเอกสารสรุปเกี่ยวกับสภาสามัญ ซึ่งได้นำเผยแพร่บนเว็บไซต์ของรัฐสภา

๔) หน่วยบริการการสื่อสารและสื่อมวลชน (Media and Communications Service) มีหน้าที่เป็นสื่อของสภาสามัญ โดยทำงานร่วมกับสื่อมวลชน

๕) หน่วยบริการอินเทอร์เน็ตและเว็บไซต์ (Web and Intranet Service) รับผิดชอบในเรื่องการสื่อสารออนไลน์ของรัฐสภา อินทราเน็ต เว็บไซต์รัฐสภา และช่องทางสื่อสารดิจิทัลต่างๆ เช่น YouTube และ Twitter

๖) กลุ่มงานภัณฑรักษ์ (Curator's Office) ทำหน้าที่ในการดูแลรักษา พัฒนา และจัดแสดงงานศิลปวัตถุของรัฐสภา

๔. สำนักการจัดการสารสนเทศ (Information Management Directorate) ทำหน้าที่ให้บริการช่องทางเข้าถึงข้อมูลและเอกสารต่างๆ ผ่านเครื่องมือช่วยค้นหาข้อมูลบนเว็บไซต์

สำหรับการให้บริการทางวิชาการ วิจัย ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ ของสำนักงานบริการสารสนเทศ สามารถอธิบายได้ ดังนี้

๑. บริการวิจัย (Research Service)

การให้บริการวิจัยดำเนินงานโดยกลุ่มวิจัยเฉพาะด้าน (Specialist Research Section) ๘ กลุ่ม เจ้าหน้าที่ในส่วนนี้ให้บริการตอบข้อซักถามในเชิงลึกแก่สมาชิกสภาสามัญและเจ้าหน้าที่ของสภาสามัญ จัดทำเอกสารสรุปเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติและในประเด็นต่างๆ ที่อยู่ในความสนใจของรัฐสภาและสาธารณะเพื่อให้บริการแก่สมาชิกสภาสามัญ กลุ่มวิจัย ๑ กลุ่ม จะประกอบด้วย นักวิจัยเฉพาะด้าน ๕ คน บรรณารักษ์ที่มีคุณวุฒิ (Qualified Librarian) (หมายถึง คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานบรรณารักษ์โดยตรง ที่เรียกว่า ใบรับรองคุณสมบัตินักวิชาชีพแห่งชาติ (A National Vocational Qualification : NVQ) โดยมี ๓ วิธี ในการได้รับใบรับรองดังกล่าวคือ ๑) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาใดปริญญาหนึ่ง และมีประกาศนียบัตรบรรณารักษศาสตร์ ๒) มีประสบการณ์ทำงานเป็นผู้ช่วยบรรณารักษ์ไม่น้อยกว่า ๕ ปี และ ๓) มีประสบการณ์ทำงานเป็นผู้ช่วยบรรณารักษ์ไม่น้อยกว่า ๒ ปี พร้อมมีใบรับรองคุณสมบัตินักวิชาชีพแห่งชาติ (NVQ)) และเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไปอีกจำนวนหนึ่ง บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไปทำหน้าที่ในการจัดเก็บรักษาข้อมูลของกลุ่มวิจัยนั้น ๆ

ในหนึ่งปี นักวิจัยให้บริการตามคำขอบริการ มากกว่า ๑๖,๐๐๐ ครั้ง ให้บริการตอบข้อซักถาม ประมาณ ๑๘,๐๐๐ ครั้ง จัดทำเอกสารวิจัย (Research Paper) ๑๐๐ ฉบับ/ปี และเอกสารสรุป (less formal briefing) มากกว่า ๓,๐๐๐ ฉบับ/ปี เอกสารวิจัยเหล่านี้ได้นำเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของรัฐสภา ส่วนเอกสารสรุป นำเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ตของรัฐสภาด้วย

ลำดับ	กลุ่มวิจัย	สาขาวิชาที่รับผิดชอบ
๑.	กลุ่มพาณิชย์และการคมนาคม	คมนาคม ภาษี กิจการผู้บริโภค การเงิน การจ้างงาน ธุรกิจ/บริษัท
๒.	กิจการภายใน	กฎหมายอาญา กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กิจการตำรวจ ศิลปะ สื่อมวลชน ตรวจคนเข้าเมือง/การย้ายถิ่น การพนัน การออกใบอนุญาต
๓.	วิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม	วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม พลังงาน การจัดการ การแพทย์ และการเกษตร
๔.	นโยบายด้านสังคม	สาธารณสุข ความมั่นคงทางสังคม การศึกษา การเคหะ การบริการทางสังคม
๕.	สถิติทางสังคมและทั่วไป	วิจัยทางสถิติทุกด้านยกเว้นด้านเศรษฐกิจ ข้อมูลของประเทศและต่างประเทศ
๖.	นโยบายเศรษฐกิจและสถิติ	เศรษฐศาสตร์และสถิติด้านเศรษฐกิจ
๗.	การต่างประเทศและความมั่นคง	นโยบายการต่างประเทศและความมั่นคง ประวัติศาสตร์และการเมืองของต่างประเทศ

ลำดับ	กลุ่มวิจัย	สาขาวิชาที่รับผิดชอบ
		ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และสหภาพยุโรป (European Union : EU)
๘.	รัฐสภาและรัฐธรรมนูญ	การกระจายอำนาจ การเลือกตั้ง รัฐสภา การปกครองท้องถิ่น กลไกการทำงานของรัฐบาล กลุ่มและมาตรฐานทางการเมือง

๒. บริการอ้างอิงและรัฐสภา (Parliamentary and Reference Services)

- *บริการอ้างอิงและให้คำอธิบาย (Reference and Reader Services)* ให้บริการตอบข้อซักถามแบบรวดเร็วในเรื่องที่เกี่ยวกับรัฐสภา ทั้งแบบข้อมูลทั่วไปและแบบเฉพาะด้าน และให้บริการกฤตภาคข่าว เจ้าหน้าที่ในส่วนนี้จะประจำในห้องสมุดเพื่อให้บริการแก่สมาชิกสภาสามัญ และมีจุดให้บริการตอบข้อซักถามที่ตึก Portcullis House ซึ่งผู้สอบถามโดยส่วนใหญ่คือผู้ช่วยสมาชิกสภาสามัญ

- *กลุ่มงานสารสนเทศสภาสามัญ (House of Commons Information Office)* ระหว่างปี ๒๐๐๘/๒๐๐๙ หน่วยบริการข้อมูลสภาสามัญได้ตอบข้อซักถามทางโทรศัพท์ ๓๔,๐๙๖ ครั้ง และตอบข้อซักถามเป็นลายลักษณ์อักษร ๖,๘๗๑ ครั้ง โดยส่วนใหญ่เป็นการตอบข้อซักถามของบุคคลภายนอกผ่านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (email) นอกจากนี้ หน่วยบริการข้อมูล สภาสามัญได้จัดพิมพ์เอกสารต่างๆ เกี่ยวกับรัฐสภาและสภาสามัญเพื่อเผยแพร่ ซึ่งส่วนใหญ่ นำเผยแพร่บนเว็บไซต์รัฐสภา

- *หน่วยบริการการศึกษารัฐสภา (Parliamentary Education Service)* เป็นการให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับรัฐสภา สภาสามัญและสภาขุนนางแก่แก่วัยเรียน ครู และเยาวชน จัดทำสื่อและสิ่งพิมพ์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับรัฐสภา เช่น หนังสือขนาดเล็ก โปสเตอร์ วีดิทัศน์ รวมทั้งจัดโครงการเยี่ยมชมรัฐสภา ยุวชนรัฐสภา สัมมนาสำหรับครูและอาจารย์ และจัดทำเว็บไซต์ยุวชนรัฐสภา

๓. บริการทรัพยากรห้องสมุดและระบบสารสนเทศ (Library Resources & Information System)

ห้องสมุดสภาสามัญ (House of Commons Library) อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานบริการสารสนเทศ ให้บริการยืม-คืน ทรัพยากรห้องสมุด เช่น หนังสือ วารสาร และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ตลอดจนข้อมูลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์และวิดีโอ พร้อมทั้งจัดห้องอ่านหนังสือเพื่อให้บริการแก่สมาชิกและเจ้าหน้าที่ภายในสภาสามัญ นอกจากนี้ ห้องสมุดสภาสามัญยังมีหน้าที่จัดทำเอกสารวิจัยเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติที่สำคัญ ๆ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่ ๒ จัดทำรายงานสรุปของร่างพระราชบัญญัติเพื่อใช้ในชั้น Report Stage ทั้งนี้ ทางห้องสมุดยังได้จัดทำเอกสารวิจัยเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติที่สำคัญ ๆ เพื่อประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในชั้นกรรมาธิการอีกด้วย

งานบริหารจัดการข้อมูลและทำดัชนี (Indexing and Data Management Section) รับผิดชอบในการจัดทำและดูแลคลังข้อมูลของรัฐสภา (Parliamentary Information Management Services : PIMS) ให้บริการดัชนีออนไลน์การประชุมสภาและเอกสารของรัฐสภาสหราชอาณาจักร สภาแห่งเวลส์ (The National Assembly for Wales) และสภาไอร์แลนด์เหนือ (Northern Ireland Assembly)

งานบริการทรัพยากรห้องสมุด (Library Resources) รับผิดชอบในการจัดหาทรัพยากรห้องสมุด บริหารจัดการข้อมูลออนไลน์ จัดทำรายการหนังสือ (cataloguing) ให้บริการยืม-คืน รวมทั้งดูแลและควบคุมคลังทรัพยากรห้องสมุด

งานบริการสารสนเทศและวิจัย (Information and Research Service) เป็นการทำงานร่วมกันของฝ่ายที่รับผิดชอบงานการจัดการสารสนเทศและฝ่ายบริการวิจัย

๔. งานพิพิธภัณฑ์ กลุ่มงานพิพิธภัณฑ์รับผิดชอบงานในส่วนนี้ ทั้งของสภาสามัญและสภาขุนนาง โดยทำหน้าที่ดูแลรักษา พัฒนา และจัดแสดงศิลปวัตถุของรัฐสภา เจ้าหน้าที่ที่ดำเนินงานในส่วนนี้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และมีหน้าที่รายงานผลต่อคณะกรรมการกิจการงานศิลป์ของทั้งสองสภา (both the House of Lords and the House of Commons Works of Art Committees)

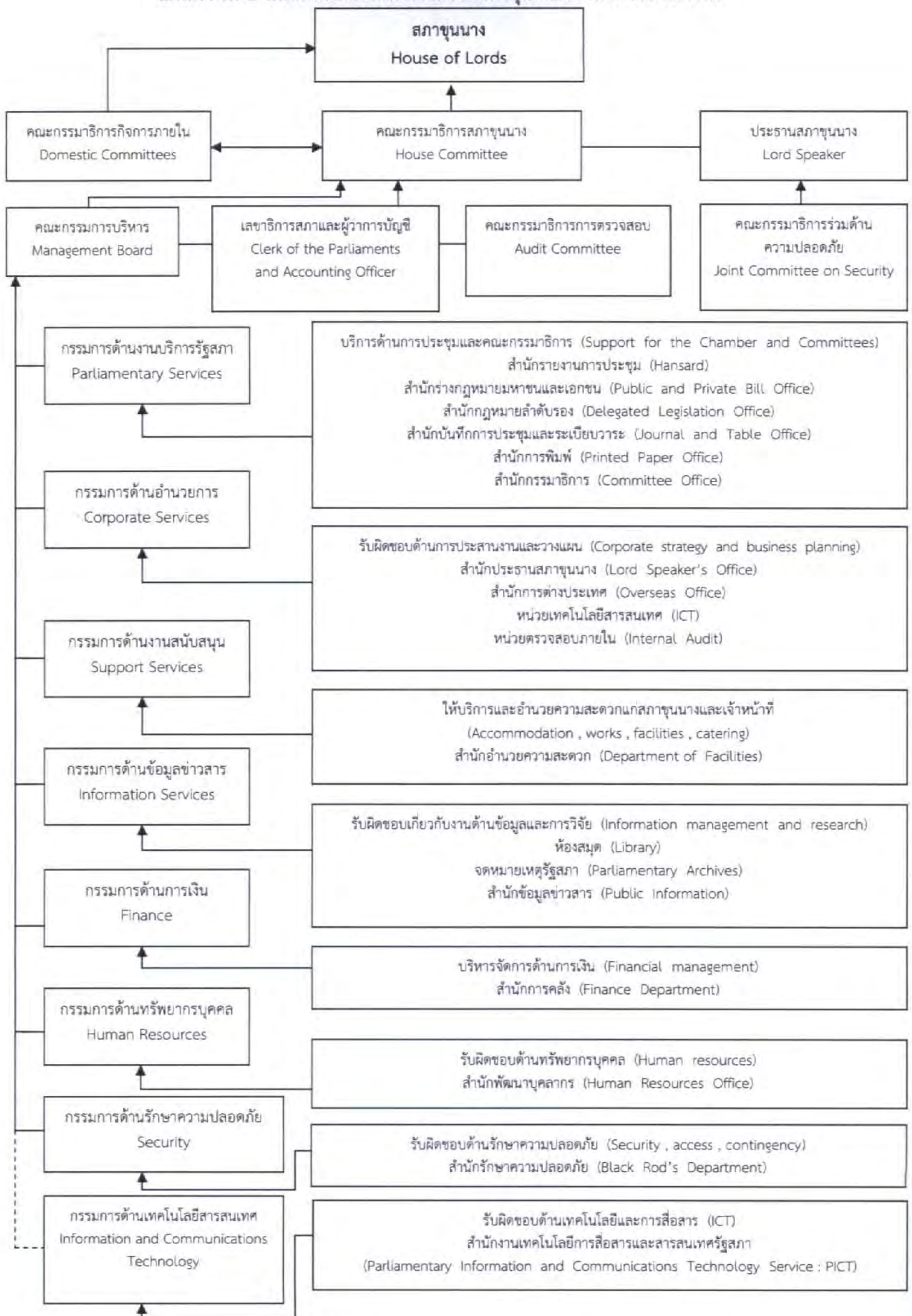
๕. งานจดหมายเหตุ

หน่วยบริการสภาสามัญไม่มีหน่วยงานเฉพาะที่รับผิดชอบงานจดหมายเหตุ แต่ทั้งนี้ มีสำนักจดหมายเหตุรัฐสภา (Parliamentary Archives) ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดสภาขุนนาง ทำหน้าที่ให้บริการจัดเก็บจดหมายเหตุและบันทึกต่าง ๆ ให้ทั้งสภาขุนนางและสภาสามัญ นอกจากนี้ สำนักจดหมายเหตุรัฐสภายังให้บริการตอบข้อซักถามเกี่ยวกับจดหมายเหตุและประวัติของรัฐสภา ให้บริการการสืบค้นเอกสารทั้งในส่วนของสมาชิกรัฐสภาและบุคคลทั่วไป ซึ่งสามารถมาใช้บริการได้ที่ห้องค้นคว้า (Search Room) รวมทั้งมีหน้าที่จัดกิจกรรมต่าง ๆ โดยมีเป้าหมายเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับประวัติและข้อมูลเกี่ยวกับรัฐสภา เพื่อให้ประชาชนได้ตระหนักถึงคุณค่าของประวัติศาสตร์และจดหมายเหตุในฐานะเป็นข้อมูลหลักของรัฐสภา

สภาขุนนาง (House of Lords)

โครงสร้างการบริหารงานของสภาขุนนางประกอบด้วย คณะกรรมการกิจการภายใน (Domestic Committees) คณะกรรมการสภาขุนนาง (House Committee) และประธานสภาขุนนาง (Lord Speaker) ทั้งนี้ คณะกรรมการสภาขุนนาง มีหน้าที่กำกับดูแลการบริหารงานของสภาขุนนาง โดยดำเนินงานผ่านหน่วยงานหลัก คือ คณะกรรมการบริหาร (Management Board) ประกอบด้วยกรรมการบริหาร ๙ คน ซึ่งเป็นผู้บริหารของหน่วยงานในสังกัดของสภาขุนนาง และสำนักงานสภาขุนนาง (House of Lords Administration) เลขานุการสภาขุนนาง/ผู้ว่าการบัญชี (Clerk of the Parliaments/Accounting Officer) ซึ่งเป็นตำแหน่งควบของเลขานุการสภาขุนนาง และคณะกรรมการการตรวจสอบบัญชีสภาขุนนาง (Audit Committee)

แผนภาพที่ ๕ โครงสร้างการบริหารงานของสภาขุนนางของสหราชอาณาจักร

การให้บริการด้านวิจัย วิชาการ ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ และจดหมายเหตุของสภาขุนนาง

สำหรับหน่วยงานที่ทำหน้าที่สนับสนุนสภาขุนนางด้านวิชาการ วิจัย ห้องสมุด และจดหมายเหตุ คือ **สำนักงานบริการสารสนเทศ (Department of Information Services)** ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการบริหารของสภาขุนนาง

สำนักงานบริการสารสนเทศ ประกอบด้วยหน่วยงานหลัก ๓ หน่วยงาน ได้แก่

๑. สำนักบริการสารสนเทศ (Information Office) มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการผลิตเอกสารเผยแพร่และประชาสัมพันธ์บทบาทและการดำเนินงานของสภาขุนนาง โดยดำเนินการประสานงานกับสำนักพิมพ์และสื่อมวลชนต่างๆ รวมทั้งให้บริการตอบข้อซักถามแก่สมาชิกรัฐสภา เจ้าหน้าที่ ประชาชน และสื่อมวลชน ผ่านทางโทรศัพท์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ โทรสาร หรือทางจดหมาย นอกจากนี้ สำนักข้อมูลข่าวสารยังทำหน้าที่เป็นหน่วยสนับสนุนประธานสภาขุนนาง (Lord Speaker) และคณะกรรมการบริการสารสนเทศ (Information Committee) ในการพัฒนาและ จัดกิจกรรมให้แก่สาธารณชนเพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาขุนนาง และระบบงานนิติบัญญัติ

๒. ห้องสมุดสภาขุนนาง (House of Lords Library) มีภารกิจในการให้บริการสารสนเทศ งานวิจัย และเอกสารอ้างอิง เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านนิติบัญญัติของสภาขุนนาง แบ่งออกเป็น ๔ ฝ่าย ดังนี้

- ๑) ฝ่ายอำนวยการ
- ๒) ฝ่ายบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า
- ๓) ฝ่ายงานบริการทางเทคนิค
- ๔) ฝ่ายการจัดการทรัพยากรสารสนเทศ

สภาขุนนางมีห้องสมุดหลักอยู่ที่ห้องสวีท ริมแม่น้ำพระราชวังเวสต์มินสเตอร์ และมีห้องสมุดสาขาอยู่ที่ Millbank House เพื่อขยายการให้บริการแก่สมาชิกสภาขุนนางและเจ้าหน้าที่ โดยจัดทำเป็นห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ (e-library) เพื่อขยายพื้นที่การให้บริการและนำเสนอบริการห้องสมุดออนไลน์ นอกจากนี้ ห้องสมุดสภาขุนนางยังมีหน้าที่จัดทำเอกสารทางวิชาการ ซึ่งเรียกว่า 'Library Notes' เพื่อให้บริการแก่สมาชิกสภาขุนนางและเจ้าหน้าที่ พร้อมกันนี้ เจ้าหน้าที่วิจัยของห้องสมุดยังให้บริการอธิบาย ตอบข้อซักถาม และให้คำแนะนำเกี่ยวกับเนื้อหาต่างๆ ที่ได้จัดทำเป็นเอกสาร Library Notes อีกด้วย

เอกสาร Library Notes แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท คือ

๑) เอกสารข้อมูลความรู้เฉพาะเรื่อง (House of Lords Notes) คือ เอกสารข้อมูลเฉพาะเรื่องที่อยู่ในความสนใจของสภาขุนนาง

๒) เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ (Notes on Bills) คือ เอกสารที่จัดทำขึ้นเป็นการเฉพาะ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่สำคัญๆ ของสภาขุนนาง

๓) เอกสารประกอบการอภิปราย (Debate Notes) คือ เอกสารที่มีเนื้อหาโดยสรุป ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการอภิปรายเรื่องต่างๆ ที่มีใช้การอภิปรายร่างกฎหมาย

นอกจากนี้ ห้องสมุดสภาขุนนางยังจัดทำเอกสารเพื่อเผยแพร่ประวัติศาสตร์และข้อมูลการให้บริการของห้องสมุดสภาขุนนางแก่สมาชิกสภาขุนนาง เจ้าหน้าที่ และผู้เยี่ยมชมห้องสมุด

๓. **สำนักจดหมายเหตุรัฐสภา (Parliamentary Archives)** มีหน้าที่ให้บริการจัดเก็บจดหมายเหตุและบันทึกต่าง ๆ ของทั้งสภาขุนนางและสภาสามัญ ตอบข้อซักถามเกี่ยวกับจดหมายเหตุและประวัติของรัฐสภา รวมทั้งให้บริการการสืบค้นเอกสารทั้งในส่วนของสมาชิกรัฐสภาและบุคคลทั่วไป ซึ่งสามารถมาใช้บริการได้ที่ห้องค้นคว้า (Search Room) นอกจากนี้ สำนักจดหมายเหตุรัฐสภายังจัดกิจกรรมต่าง ๆ โดยมีเป้าหมายเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับประวัติและข้อมูลเกี่ยวกับรัฐสภา เพื่อให้ประชาชนได้ตระหนักถึงคุณค่าของประวัติศาสตร์และจดหมายเหตุในฐานะเป็นข้อมูลหลักของรัฐสภา

จากการศึกษาการให้บริการด้านงานวิจัย วิชาการ ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุของสภาสามัญ และสภาขุนนางของรัฐสภาสหราชอาณาจักรนั้น สามารถสรุปองค์ประกอบที่สำคัญได้แก่ ชื่อหน่วยงาน สายการบังคับบัญชา โครงสร้างภายใน และอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่ให้บริการดังกล่าวได้ตามตารางที่ ๒ ดังนี้

ตารางที่ ๒ แสดงหน่วยงานการให้บริการด้านวิจัย วิชชาการ ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ และจดหมายเหตุของรัฐสภาสหราชอาณาจักร

งาน	งานด้านบริการวิชาการและงานวิจัย	งานด้านห้องสมุด	งานด้านพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ
๑. ชื่อหน่วยงาน	<p>สภาสามัญ : สำนักบริการวิจัยและสารสนเทศ (Research and Information Services) และ กลุ่มงานสารสนเทศสภาสามัญ (House of Commons Information Office)</p> <p>สภาขุนนาง : ห้องสมุดสภาขุนนาง (House of Lords Library)</p>	<p>สภาสามัญ : ห้องสมุดสภาสามัญ (House of Commons Library)</p> <p>สภาขุนนาง : ห้องสมุดสภาขุนนาง (House of Lords Library)</p>	<p>สภาสามัญ : กลุ่มงานพิพิธภัณฑ์ (Curator's Office)</p> <p>สภาขุนนาง : สำนักจดหมายเหตุรัฐสภา (Parliamentary Archives)</p>
๒. สายการบังคับบัญชา	<p>สภาสามัญ : สำนักบริการวิจัยและสารสนเทศ และกลุ่มงานสารสนเทศสภาสามัญ อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานบริการสารสนเทศ (Department of Information Services) ของสภาสามัญ</p> <p>สภาขุนนาง : ห้องสมุดสภาขุนนาง อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานบริการสารสนเทศ (Department of Information Services)</p>	<p>สภาสามัญ : ห้องสมุดสภาสามัญ อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานบริการสารสนเทศ (Department of Information Services) ของสภาสามัญ</p> <p>สภาขุนนาง : ห้องสมุดสภาขุนนาง อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานบริการสารสนเทศ (Department of Information Services)</p>	<p>สภาสามัญ : กลุ่มงานพิพิธภัณฑ์ อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานบริการสารสนเทศ (Department of Information Services) ของสภาสามัญ</p> <p>สภาขุนนาง : สำนักจดหมายเหตุรัฐสภา อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานบริการสารสนเทศ (Department of Information Services) ของสภาขุนนาง</p>
๓. โครงสร้างภายใน	<p>สภาสามัญ มี ฝ่ายบริการวิจัย (Research Service) มี ๘ กลุ่มงาน คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. พาณิชย์และการคมนาคม ๒. กิจการภายใน ๓. วิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม 	<p>สภาสามัญ : ห้องสมุดสภาสามัญ แบ่งออกเป็น ๒ ฝ่าย</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ฝ่ายบริการวิจัย ๒. บริการทรัพยากรห้องสมุดและระบบสารสนเทศ ซึ่งแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่มย่อย 	<p>สภาสามัญ : กลุ่มงานพิพิธภัณฑ์ทำหน้าที่ดูแลรักษา พัฒนา และจัดแสดงศิลปวัตถุของรัฐสภา (ทั้งของสภาสามัญ และสภาขุนนาง) เจ้าหน้าที่ที่ดำเนินงานในส่วนนี้มีความรู้ความ</p>

งาน	งานด้านบริการวิชาการและงานวิจัย	งานด้านห้องสมุด	งานด้านพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ
	<p>๔. นโยบายด้านสังคม</p> <p>๕. สติทางสังคมและทั่วไป</p> <p>๖. นโยบายเศรษฐกิจและสถิติ</p> <p>๗. การต่างประเทศและความมั่นคง</p> <p>๘. รัฐสภาและรัฐธรรมนูญ</p> <p>กลุ่มงานสารสนเทศสภาสามัญ ทำหน้าที่ตอบข้อซักถามเกี่ยวกับรัฐสภาให้แก่ประชาชนทั่วไป รวมทั้งจัดทำเอกสารสรุปเกี่ยวกับสภาสามัญ ซึ่งได้นำเผยแพร่บนเว็บไซต์ของรัฐสภา</p> <p>สถานখনาง : งานบริการวิชาการและวิจัย เป็นงานส่วนหนึ่งของห้องสมุดสถานখনาง มีภารกิจในการให้บริการสารสนเทศ งานวิจัย และเอกสารอ้างอิง โดยแบ่งออกเป็น ๔ ฝ่าย ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ฝ่ายอำนวยความสะดวกและช่วยการค้นคว้า ๒. ฝ่ายบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า ๓. ฝ่ายงานบริการทางเทคนิค ๔. ฝ่ายการจัดการทรัพยากรสารสนเทศ 	<p>ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) งานบริหารจัดการข้อมูลและทำดัชนี ๒) งานบริการทรัพยากรห้องสมุด ๓) งานบริการสารสนเทศและวิจัย เป็นการทำงานร่วมกันของฝ่ายที่รับผิดชอบงานการจัดการสารสนเทศและฝ่ายบริการวิจัย <p>สถานখনาง : ห้องสมุดสถานখনางมีภารกิจในการให้บริการสารสนเทศ งานวิจัย และเอกสารอ้างอิง โดยแบ่งออกเป็น ๔ ฝ่าย ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ฝ่ายอำนวยความสะดวกและช่วยการค้นคว้า ๒. ฝ่ายบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า ๓. ฝ่ายงานบริการทางเทคนิค ๔. ฝ่ายการจัดการทรัพยากรสารสนเทศ <p>สถานখনางมีห้องสมุดหลักอยู่ที่ห้องสวีทริมแม่น้ำพระราชมังคลาภิเษก และมีห้องสมุดสาขาอยู่ที่ Millbank House โดยจัดทำเป็นห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ (e-library)</p>	<p>เชี่ยวชาญ และมีหน้าที่รายงานผลต่อคณะกรรมการวิชาการ งานศิลปะของทั้งสองสภา (both the House of Lords and the House of Commons Works of Art Committees)</p> <p>สถานখনาง : -</p>

งาน	งานด้านบริการวิชาการและงานวิจัย	งานด้านห้องสมุด	งานด้านพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ
๔. อำนวยการหน้าที่	<p>สภาสามัญ : สำนักบริการวิจัยและสารสนเทศ มีหน้าที่หลักในการให้บริการทางด้านวิชาการ และวิจัย ตอบข้อสอบถามและนำเสนอข้อสรุปทางวิชาการ รวมทั้งจัดทำเอกสารสรุปเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติและในประเด็นต่างๆ ที่อยู่ในความสนใจของรัฐสภาและสาธารณะ</p> <p>กลุ่มงานสารสนเทศสภาสามัญ ทำหน้าที่ตอบข้อซักถามเกี่ยวกับรัฐสภาให้แก่ประชาชนทั่วไป รวมทั้งจัดทำเอกสารสรุปเกี่ยวกับสภาสามัญ ซึ่งได้นำเผยแพร่บนเว็บไซต์ของรัฐสภา</p> <p>สภาขุนนาง : หน่วยที่ดำเนินงานบริการวิชาการและวิจัยในห้องสมุดสภาขุนนาง มีหน้าที่จัดทำเอกสารทางวิชาการ ที่เรียกว่า 'Library Notes' เพื่อให้บริการแก่สมาชิกสภาขุนนางและเจ้าหน้าที่ นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่วิจัยของห้องสมุดยังให้บริการอธิบาย ตอบข้อซักถาม และให้คำแนะนำเกี่ยวกับเนื้อหาต่าง ๆ ที่ได้จัดทำเป็นเอกสาร Library Notes</p>	<p>สภาสามัญ : ห้องสมุดสภาสามัญ ให้บริการยืม-คืนทรัพยากรห้องสมุด เช่น หนังสือวารสาร และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ตลอดจนข้อมูลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์และวิดีโอ พร้อมทั้งจัดห้องอ่านหนังสือเพื่อให้บริการแก่สมาชิกและเจ้าหน้าที่ภายในสภาสามัญ</p> <p>สภาขุนนาง : ทำหน้าที่ให้บริการข้อมูล และเป็นแหล่งค้นคว้าอ้างอิง วิจัยของสมาชิกรัฐสภา</p>	<p>สภาสามัญ : กลุ่มงานพิพิธภัณฑ์รับผิดชอบงานในส่วนนี้ ทั้งของสภาสามัญและสภาขุนนาง โดยทำหน้าที่ดูแลรักษา พัฒนา และจัดแสดงศิลปวัตถุของรัฐสภา</p> <p>สภาขุนนาง : มีหน้าที่ให้บริการจัดเก็บจดหมายเหตุและบันทึกต่าง ๆ ของทั้งสภาขุนนางและสภาสามัญ ตอบข้อซักถามเกี่ยวกับจดหมายเหตุและประวัติของรัฐสภา รวมทั้งให้บริการสืบค้นเอกสารทั้งในส่วนของสมาชิกรัฐสภาและบุคคลทั่วไป ซึ่งสามารถมาใช้บริการได้ที่ห้องค้นคว้า (Search Room) นอกจากนี้ สำนักจดหมายเหตุรัฐสภายังจัดกิจกรรมต่าง ๆ โดยมีเป้าหมายเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับประวัติและข้อมูลเกี่ยวกับรัฐสภา</p>

๒.๓ รัฐสภาสหรัฐอเมริกา

ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตย แบบรัฐสภาฯ ซึ่งประกอบด้วย สภาผู้แทนราษฎร (The United States House of Representatives) และวุฒิสภา (The Senate) รวมสมาชิกรัฐสภาทั้งสิ้น ๕๓๕ คน

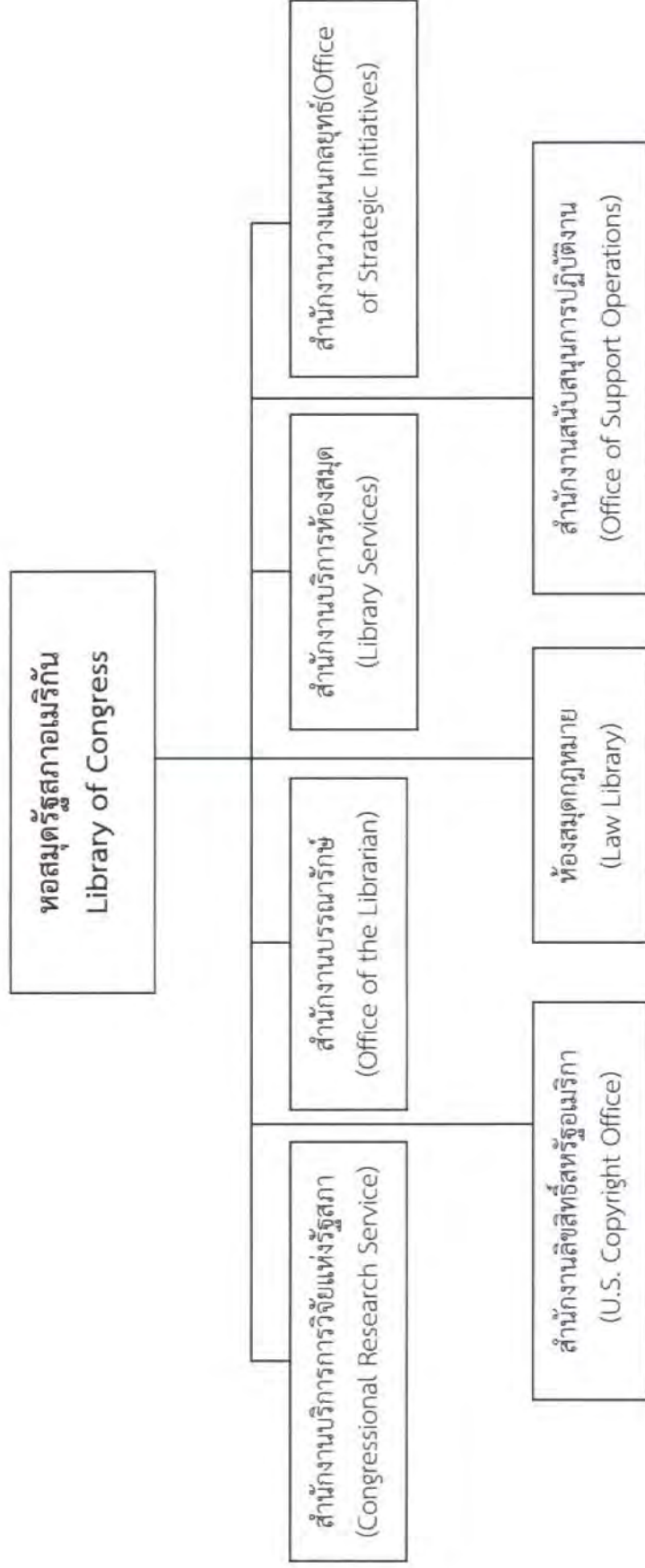
จากการศึกษาพบว่าหน่วยงานที่สนับสนุนด้านการวิจัย งานบริการวิชาการ ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ และจดหมายเหตุของสถาบันนิติบัญญัติของประเทศสหรัฐอเมริกา คือ หอสมุดรัฐสภาอเมริกัน หรือ Library of Congress (LC)

หอสมุดรัฐสภาจัดตั้งขึ้นในปี ค.ศ. ๑๘๐๐ เป็นหน่วยงานสนับสนุนด้านการวิจัยและสารสนเทศทางด้านนิติบัญญัติของประเทศสหรัฐอเมริกา อีกทั้งยังเป็นแหล่งรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศที่ใหญ่ที่สุดในโลก จึงมีฐานะเป็นทั้งหอสมุดแห่งชาติและหอสมุดรัฐสภา ภารกิจของหอสมุดรัฐสภาอเมริกันคือ สนับสนุนรัฐสภาตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และสร้างสรรค์เรื่องราวที่เป็นประโยชน์ต่อชาวอเมริกัน โดยมีผู้ปฏิบัติงานมากกว่า ๔,๐๐๐ คน และมีเงินสนับสนุนกว่า ๘๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ทรัพยากรสารสนเทศที่ให้บริการมีจำนวน ๑๕๑ ล้านรายการ โดยครึ่งหนึ่งจัดหามาจากต่างประเทศ จำนวนกว่า ๔๗๐ ภาษา ประกอบด้วย หนังสือ ด้นฉบับตัวเขียน แผนที่ ภาพถ่าย แอลบั้มทึกเสียง ฟิล์ม ไมโครฟิล์ม ทั้งนี้มีทรัพยากรสารสนเทศ ๓๑.๔ ล้านรายการได้จัดทำอยู่ในรูปแบบดิจิทัล และสามารถสืบค้นได้จากเว็บไซต์ www.loc.gov หอสมุดรัฐสภาประกอบด้วย อาคาร Capitol Hill ๓ อาคารและ Taylor Street Annex อีกทั้งยังมีหน่วยงานในต่างประเทศจำนวน ๖ หน่วยงาน ซึ่งมีหน้าที่จัดหารวบรวมทรัพยากรสารสนเทศตามภารกิจที่กำหนดไว้ (The library of congress, office of the inspector general, ๒๐๑๒ : ๑๑)

โครงสร้างหลักของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน ประกอบด้วย ๗ สำนักงาน ดังนี้

๑. สำนักงานบรรณารักษ์ (Office of the Librarian)
๒. สำนักงานบริการห้องสมุด (Library Services)
๓. สำนักงานลิขสิทธิ์สหรัฐอเมริกา (U.S. Copyright Office)
๔. สำนักงานบริการการวิจัยแห่งรัฐสภา (Congressional Research Service)
๕. ห้องสมุดกฎหมาย (Law Library)
๖. สำนักงานวางแผนกลยุทธ์ (Office of Strategic Initiatives)
๗. สำนักงานสนับสนุนการปฏิบัติงาน (Office of Support Operations)

แผนภาพที่ ๒ โครงสร้างหอสมุดรัฐสภาสหรัฐอเมริกา

งานบริการวิชาการและงานวิจัยทำหน้าที่สนับสนุนการทำงานของรัฐสภาสหรัฐอเมริกา

จากการศึกษาหน้าที่ความรับผิดชอบเบื้องต้น พบว่าหน่วยงานภายในหอสมุดรัฐสภาอเมริกันที่สนับสนุนงานนิติบัญญัติด้านงานบริการวิชาการและงานวิจัยมี ๒ สำนักงานด้วยกัน คือ สำนักงานบริการการวิจัยแห่งรัฐสภา (Congressional Research Service: CRS) และ ห้องสมุดกฎหมาย (Law Library)

๑. สำนักงานบริการการวิจัยแห่งรัฐสภา (Congressional Research Service: CRS) มีหน้าที่สนับสนุนการทำงานด้านวิชาการของรัฐสภาอเมริกัน สนับสนุนการทำงานในขั้นตอนการร่างกฎหมาย โดยการนำเสนอผลการศึกษารายตามวัตถุประสงค์และความต้องการของรัฐสภา เพื่อประกอบการตัดสินใจสำหรับสมาชิกรัฐสภาในการพิจารณาประเด็นนโยบายสาธารณะ สำนักงานบริการการวิจัยแห่งรัฐสภา ประกอบด้วย ๑๕ กลุ่มงาน (กลุ่มงาน ๕-๙ แบ่งกลุ่มงานตามสาขาการวิจัย) ได้แก่

๑. กลุ่มงานผู้อำนวยการ (Office of Director)
๒. กลุ่มงานบริหารงาน (Office of Administrative Operations)
๓. กลุ่มงานสื่อสาร (Communications Office)
๔. กลุ่มงานตรวจสอบ (Review Office)
๕. กลุ่มงานกฎหมายอเมริกัน (American Law Division)
๖. กลุ่มงานนโยบายสังคมภายในประเทศ (Domestic Social Policy Division)
๗. กลุ่มงานการต่างประเทศ การทหาร และการค้า (Foreign Affairs, Defense and Trade Division)
๘. กลุ่มงานบริหารภาครัฐและการเงิน (Government and Finance Division)
๙. กลุ่มงานทรัพยากร วิทยาศาสตร์ และอุตสาหกรรม (Resources, Science and Industry Division)
๑๐. กลุ่มงานบริการวิชาการ (Knowledge Services Group)
๑๑. กลุ่มงานที่ปรึกษาผู้อำนวยการ (Office of Counselor to the Director)
๑๒. กลุ่มงานการเงินและบริหาร (Office of Finance and Administration)
๑๓. กลุ่มงานข้อมูลและสิ่งพิมพ์รัฐสภา (Office of Congressional Information and Publishing)
๑๔. กลุ่มงานการจัดการสารสนเทศและเทคโนโลยี (Office of Information Management and Technology)
๑๕. กลุ่มงานบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล (Office of Workforce Management and Development)

๒. ห้องสมุดกฎหมาย (Law Library) มีหน้าที่ให้คำปรึกษาและคำแนะนำแก่สมาชิกวุฒิสภา สนับสนุนกระบวนการนิติบัญญัติโดยดำเนินการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบกฎหมายภายในกับต่างประเทศ และกฎหมายของสหรัฐอเมริกา รวมไปถึงงานบริการอ้างอิงทางกฎหมาย ประกอบด้วย ๕ กลุ่มงาน ได้แก่

๑. กลุ่มงานบรรณารักษ์ทางกฎหมาย (Office of Law Librarian)

๒. กลุ่มงานรองบรรณารักษ์ทางกฎหมาย (Office of the Deputy Law Librarian) ดูแลรับผิดชอบในส่วนงานวิจัยกฎหมายทั่วโลก (Global Legal Research Directorate) โดยแบ่งเป็น ๕ งานย่อย คือ งานเปรียบเทียบกฎหมายต่างประเทศ ๑ (Foreign Comparative and International Law Division I) งานเปรียบเทียบกฎหมายต่างประเทศ ๒ (Foreign Comparative and International Law Division II) งานบรรณาธิการ (Editorial) งานเครือข่ายสารสนเทศทางกฎหมายทั่วโลก (Global Legal Information Network) หน่วยสนับสนุนงานวิจัยและงานอ้างอิง (Research and Reference Support Unit)

๓. กลุ่มงานทรัพยากร เผยแพร่ และบริการ (Office of Collections, Outreach and Services)

๔. กลุ่มงานดำเนินการและวางแผน (Office of Operations and Planning)

๕. กลุ่มงานบริการเสมือน (Office of Virtual Services) ดูแลแหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ และการบริการสารสนเทศออนไลน์

งานห้องสมุดทำหน้าที่สนับสนุนการทำงานของวุฒิสภาสหรัฐอเมริกา

จากการศึกษาหน้าที่ความรับผิดชอบเบื้องต้น พบว่าหน่วยงานภายในหอสมุดรัฐสภาอเมริกันที่สนับสนุนงานนิติบัญญัติของวุฒิสภาอเมริกา ในส่วนของงานห้องสมุดมี ๔ สำนักงาน ได้แก่

๑. สำนักงานบรรณารักษ์ (The Office of the Librarian)

๒. สำนักงานบริการห้องสมุด (Library Services)

๓. สำนักงานสนับสนุนการปฏิบัติงาน (The Office of Support Operations)

๔. สำนักงานวางแผนกลยุทธ์ (The Office of Strategic Initiatives)

๑. สำนักงานบรรณารักษ์ (Office of the Librarian) มีหน้าที่เสนอแนะนโยบายเกี่ยวกับแผนการทำงานและกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับนโยบายของวุฒิสภาและการบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย ๖ กลุ่มงาน ได้แก่

๑. กลุ่มงานความสัมพันธ์รัฐสภา (Congressional Relations Office)

๒. กลุ่มงานพัฒนา (Development Office)

๓. กลุ่มงานการเงิน (Office of the Chief Financial Office)

๔. กลุ่มงานสื่อสาร (Office of Communications)

๕. กลุ่มงานที่ปรึกษาทั่วไป (Office of the General Counsel)

๖. กลุ่มงานกิจกรรมพิเศษและโครงการสาธารณะ (Office of Special Events and Public Programs)

๒. สำนักงานบริการห้องสมุด (Library Services) มีหน้าที่ปฏิบัติงานตามหน้าที่พื้นฐานของหอสมุดแห่งชาติ ได้แก่ การจัดหา การลงรายการ การสงวนรักษาทรัพยากร และการบริการทั้งรูปแบบสิ่งพิมพ์และรูปแบบดิจิทัล สำหรับผู้ใช้ทั่วไปและสำหรับผู้ที่มีความพิการทางสายตาและผู้พิการอื่นๆ

สำนักงานบริการห้องสมุด ประกอบด้วย ๑๒ กลุ่มงาน ได้แก่

๑. กลุ่มงานผู้ช่วยบรรณารักษ์ด้านงานบริการ (Office of the Associate Librarian for Library Services)

๒. กลุ่มงานอำนวยการ (Administrative Services)

๓. ศูนย์ชนพื้นเมืองอเมริกัน (American Folklife Center)

๔. ศูนย์แพคเกจการ์ด-โสตทัศนวัสดุ (Packard Campus for Audio-Visual Conservation)

๕. กลุ่มงานทรัพยากรและบริการ (Collections and Services Directorate)

๖. กลุ่มงานทรัพยากรทั่วไปและบริการ (General Collections and Services)

๗. กลุ่มงานบริหารจัดการทรัพยากร (Collections Management)

๘. กลุ่มงานทรัพยากรพิเศษและบริการ (Special Collections and Services)

๙. กลุ่มงานจัดหาและจัดทำบรรณานุกรม (Acquisitions and Bibliographic Access Directorate)

๑๐. กลุ่มงานสงวนรักษา (Preservation Directorate)

๑๑. กลุ่มงานนโยบายด้านเทคโนโลยี (Technology Policy Directorate)

๑๒. กลุ่มงานความร่วมมือและโครงการเผยแพร่ (Partnership and Outreach Programs Directorate)

๓. สำนักงานสนับสนุนการปฏิบัติงาน (Office of Support Operations) มีหน้าที่เป็นศูนย์กลางการอำนวยความสะดวกด้านการทำสัญญา การจัดการกองทุน งานทรัพยากรบุคคล งานรักษาความปลอดภัย

สำนักงานสนับสนุนการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ๖ กลุ่มงาน ได้แก่

๑. กลุ่มงานผู้อำนวยการสนับสนุนการปฏิบัติงาน (Office of the Chief for Support Operations)

๒. กลุ่มงานบริการทรัพยากรบุคคล (Human Resources Services)

๓. กลุ่มงานสนับสนุนแบบบูรณาการ (Integrated Support Services)

๔. กลุ่มงานการจัดทำสัญญาและการจัดการทุน (Office of Contacts and Grants Management)

๕. กลุ่มงานศึกษาโอกาส สิ่งที่เกี่ยวข้อง และความเป็นมาตรฐาน (Office of Opportunity, Inclusiveness and Compliance)

๖. กลุ่มงานรักษาความปลอดภัยและการเตรียมพร้อมเหตุฉุกเฉิน (Office of Security and Emergency Preparedness)

๔. สำนักงานวางแผนกลยุทธ์ (Office of Strategic Initiatives) มีหน้าที่กำหนดแผนงานระดับประเทศสำหรับการเก็บรักษาทรัพย์สินทางวัฒนธรรมในรูปแบบดิจิทัล โดยเป็นองค์กรหลักในการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อบูรณาการแผนพัฒนางานสารสนเทศดิจิทัลให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ

สำนักงานวางแผนกลยุทธ์ ประกอบด้วย ๕ กลุ่มงาน ได้แก่

๑. กลุ่มงานผู้ช่วยบรรณารักษ์ด้านการวางแผนและผู้อำนวยความสะดวกด้านสารสนเทศ (Office of the Associate Librarian for Strategic Initiatives and Chief Information Officer)

๒. กลุ่มงานดิจิทัล (Digital Initiatives)

๓. กลุ่มงานแนะนำแหล่งสารสนเทศ (Teaching with Primary Sources)

๔. กลุ่มงานโครงสร้างสารสนเทศดิจิทัลแห่งชาติและงานสงวนรักษา (National Digital Information Infrastructure and Preservation Program-(NDIIPP))

๕. กลุ่มงานบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Services)

งานพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุทำหน้าที่สนับสนุนการทำงานของรัฐสภาสหรัฐอเมริกา

หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ของรัฐสภาสหรัฐอเมริกา

ได้แก่

๑. กลุ่มงานนักประวัติศาสตร์ (Office of the Historian) เป็นหน่วยงานในสภาผู้แทนราษฎร

๒. กลุ่มงานศิลปะและจดหมายเหตุ (Office of Art and Archives) ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ทั้ง ๒ กลุ่มงานทำงานร่วมกันในการรวบรวม จัดเก็บ สงวนรักษา รวมทั้งการวิจัยและตีความมรดกทางประวัติศาสตร์ของสภาผู้แทนราษฎร เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลและแหล่งประวัติศาสตร์ให้แก่สมาชิกรัฐสภา เจ้าหน้าที่ และประชาชนทั่วไป ทั้ง ๒ หน่วยงาน ได้ร่วมกันรวบรวมและวิจัยประวัติศาสตร์ของสภาผู้แทนราษฎรในรูปของเอกสาร วัตถุ อักษรานุกรมชีวประวัติ การวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ และงานศิลปะ รวมทั้งให้บริการในรูปแบบที่หลากหลาย อาทิ จัดพิมพ์และเผยแพร่เอกสาร จัดทำเว็บไซต์ History, Art and Archives (<http://history.house.gov/>) เก็บรวบรวมวัตถุโดยจัดทำเป็น House Collection และบันทึกสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาผู้แทนราษฎร รวมทั้งให้ผู้ที่สนใจสามารถเข้าไปดูข้อมูลอักษรานุกรมชีวประวัติของสมาชิกรัฐสภา และงานวิจัยต้นฉบับที่เคยจัดทำในอดีตอีกด้วย

นอกจากนี้ ทั้ง ๒ หน่วยงาน ยังทำหน้าที่ด้านพิพิธภัณฑ์ โดยดูแลจัดการและจัดแสดงวัตถุทางศิลปะและประวัติศาสตร์ของสภาผู้แทนราษฎร ที่มีมากกว่า ๒,๐๐๐ ชิ้น รวมทั้งทำหน้าที่ประมวลบันทึก (records) ของสภาผู้แทนราษฎร และตรวจสอบบันทึกต่างๆ ก่อนที่จะส่งต่อไปเก็บไว้ที่จดหมายเหตุแห่งชาติ (National Archives) พร้อมกันนี้ ทั้ง ๒ หน่วยงานยังทำหน้าที่ให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและเจ้าหน้าที่ว่าเอกสารประเภทใดควรจัดเก็บ และให้คำแนะนำแก่สมาชิกรัฐสภาในการจัดการดูแลเอกสารของรัฐสภาอีกด้วย

จากการศึกษาหน่วยงานที่สนับสนุนด้านการวิจัย งานบริการวิชาการ ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุของสถาบันนิติบัญญัติของประเทศสหรัฐอเมริกา นั้น สามารถสรุปองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ ชื่อหน่วยงาน สายการบังคับบัญชา โครงสร้างภายในและอำนาจหน้าที่ของหอสมุดรัฐสภาอเมริกาซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่มีภารกิจดังกล่าวตามตารางที่ ๓ ดังนี้

ตารางที่ ๓ แสดงหน่วยงานบริการทางวิชาการของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา

งาน	งานบริการวิชาการและงานวิจัย	งานด้านห้องสมุด	งานด้านพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ
๑. ชื่อหน่วยงาน	- สำนักงานบริการการวิจัยแห่งรัฐสภา (Congressional Research Service-CRS) - ห้องสมุดกฎหมาย (Law Library)	หอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (Library of Congress)	๑. กลุ่มงานนักประวัติศาสตร์ (Office of the Historian) ๒. กลุ่มงานศิลปะและจดหมายเหตุ (Office of Art and Archives)
๒. สายการบังคับบัญชา	เป็นสำนักงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน	เป็นหน่วยงานที่ขึ้นตรงต่อประธานรัฐสภา	เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับของสภาผู้แทนราษฎร
๓. โครงสร้างภายใน	สำนักงานบริการการวิจัยแห่งรัฐสภา แบ่งเป็น ๑๕ กลุ่มงาน ดังนี้ ๑. กลุ่มงานผู้อำนวยการ ๒. กลุ่มงานผู้บริหารงาน ๓. กลุ่มงานสื่อสาร ๔. กลุ่มงานตรวจสอบ ๕. กลุ่มงานกฎหมายอเมริกัน ๖. กลุ่มงานนโยบายสังคมภายในประเทศ ๗. กลุ่มงานการต่างประเทศ การทหาร และการค้า ๘. กลุ่มงานบริหารภาครัฐและการเงิน ๙. กลุ่มงานทรัพยากร วิทยาศาสตร์ และอุตสาหกรรม ๑๐. กลุ่มงานบริการวิชาการ	๑. สำนักงานบรรณารักษ์ (Office of the Librarian) ๒. สำนักงานบริการห้องสมุด (Library Services) ๓. สำนักงานลิขสิทธิ์สหรัฐอเมริกา (U.S. Copyright Office) ๔. สำนักงานบริการการวิจัยแห่งรัฐสภา (Congressional Research Service) ๕. ห้องสมุดกฎหมาย (Law Library) ๖. สำนักงานวางแผนกลยุทธ์ (Office of Strategic Initiatives) ๗. สำนักงานสนับสนุนการปฏิบัติงาน (Office of Support Operations)	ไม่ได้ระบุไว้ในเอกสาร

งาน	งานบริการวิชาการและงานวิจัย	งานด้านห้องสมุด	งานด้านพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ
<p>๔. อำนาจหน้าที่</p>	<p>๑๑. กลุ่มงานที่ปรึกษาผู้อำนวยการ</p> <p>๑๒. กลุ่มงานบริหารการเงินและบริหาร</p> <p>๑๓. กลุ่มงานข้อมูลและสิ่งพิมพ์รัฐสภา</p> <p>๑๔. กลุ่มงานจัดการสารสนเทศและเทคโนโลยี</p> <p>๑๕. กลุ่มงานบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล</p> <p>ห้องสมุดกฎหมาย แบ่งเป็น ๕ กลุ่มงาน ดังนี้</p> <p>๑. กลุ่มงานบรรณารักษ์ทางกฎหมาย</p> <p>๒. กลุ่มงานบรรณารักษ์ทางกฎหมายดูแลรับผิดชอบในส่วนงานวิจัยกฎหมายทั่วโลก</p> <p>๓. กลุ่มงานทรัพยากร เผยแพร่ และบริการ</p> <p>๔. กลุ่มงานดำเนินการและวางแผน</p> <p>๕. กลุ่มงานบริการเสริมอื่น</p> <p>- สนับสนุนการทำงานด้านวิชาการของรัฐสภาอเมริกัน สนับสนุนการทำงานในขั้นตอนการร่างกฎหมาย โดยการนำเสนอผลการศึกษวิจัยตามวัตถุประสงค์และความต้องการรัฐสภา เพื่อประกอบการตัดสินใจสำหรับสมาชิกรัฐสภาในการ</p>	<p>- นำส่งงานวิจัยที่มีความน่าเชื่อถือ วิชาการ และสารสนเทศรัฐสภา</p> <p>- จัดทำ สงวนลิขสิทธิ์ และบริการการสืบค้นสารสนเทศที่เป็นความรู้และบันทึกความคิดสร้างสรรค์ของอเมริกัน</p> <p>- จัดการระบบลิขสิทธิ์ที่มีประสิทธิภาพ</p>	<p>- รวบรวมและวิจัยประวัติศาสตร์ของสภาผู้แทนราษฎรในรูปของเอกสาร วัตถุ อักษรานุกรมชีวประวัติ การวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ และงานศิลป์ รวมทั้งให้บริการในรูปแบบที่หลากหลาย อาทิ จัดพิมพ์และเผยแพร่</p>

งาน	งานบริการวิชาการและงานวิจัย	งานด้านห้องสมุด	งานด้านพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ
	<p>พิจารณาประเด็นนโยบายสาธารณะ</p> <ul style="list-style-type: none"> - หน้าที่ให้คำปรึกษาและคำแนะนำแก่สมาชิกรัฐสภา สนับสนุนกระบวนการนิติบัญญัติโดยดำเนินการวิจัยศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายกับต่างประเทศ และกฎหมายของอเมริกา รวมไปถึงงานบริการอ้างอิงทางกฎหมาย 		<p>เอกสาร จัดทำเว็บไซต์</p> <ul style="list-style-type: none"> - เก็บรวบรวมวัตถุโดยจัดทำเป็น House Collection และบันทึกสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาผู้แทนราษฎร รวมทั้งให้ผู้ที่สนใจสามารถเข้าไปดูข้อมูล - ด้านพิพิธภัณฑ์ โดยดูแลจัดการและจัดแสดงวัตถุทางศิลปะและประวัติศาสตร์ของสภาผู้แทนราษฎร รวมทั้งทำหน้าที่ประมวลบันทึก (records) ของสภาผู้แทนราษฎร และตรวจสอบบันทึกต่างๆ ก่อนที่จะส่งต่อไปเก็บไว้ที่จดหมายเหตุแห่งชาติ (National Archives) <p>ให้คำแนะนำแก่สมาชิกรัฐสภาในการจัดการดูแลเอกสารของรัฐสภา</p>

๒.๔ รัฐสภาญี่ปุ่น

ประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภาคู่รัฐสภาญี่ปุ่นหรือเรียกว่า สภาไดเอท ประกอบด้วย สภาผู้แทนราษฎร (House of Representatives) และวุฒิสภา (House of Councilors)

จากการศึกษาพบว่าหน่วยงานที่สนับสนุนด้านการวิจัย งานบริการวิชาการ ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ และจดหมายเหตุของรัฐสภาญี่ปุ่น คือ หอสมุดสภาไดเอท (The National Diet Library : NDL)

หอสมุดสภาไดเอทจัดตั้งขึ้นในปี ค.ศ. ๑๙๔๘ โดยมีฐานะเป็นหอสมุดแห่งชาติและเป็นหอสมุดของรัฐสภา หอสมุดแห่งนี้ทำหน้าที่สนับสนุนการทำงานของสมาชิกรัฐสภา ดำเนินงานศึกษาและวิจัย โดยมีผู้ปฏิบัติงานมากกว่า ๘๙๐ คน (ค.ศ. ๒๐๑๐) และมีเงินสนับสนุนกว่า ๒,๒๑๔ ล้านบาท (ค.ศ. ๒๐๑๑) และมีทรัพยากรสารสนเทศที่ให้บริการจำนวน ๔.๕ ล้านรายการ หอสมุดสภาไดเอทประกอบด้วยห้องสมุดต่าง ๆ ดังนี้

๑. หอสมุดกลาง ประกอบด้วย แผนกบริหารทั่วไป สำนักวิจัยและอ้างอิงทางกฎหมาย แผนกจัดหาทรัพยากรสารสนเทศและบรรณานุกรม แผนกบริการ แผนกทรัพยากรพิเศษและอ้างอิง และห้องสมุดคันไซ-กัง

๒. ห้องสมุดวรรณกรรมเยาวชนนานาชาติ

๓. ห้องสมุดสาขา จำนวน ๒๗ แห่งที่อยู่ในหน่วยราชการของฝ่ายบริหารและฝ่ายตุลาการ
โครงสร้างหลักของหน่วยงาน ประกอบไปด้วย ๗ หน่วยงาน ดังนี้

๑. แผนกบริหาร (Administrative Department)

๒. สำนักวิจัยและอ้างอิงทางกฎหมาย (Research and Legislative Reference Bureau)

๓. แผนกจัดหาทรัพยากรสารสนเทศและบรรณานุกรม (Acquisitions and Bibliography Department)

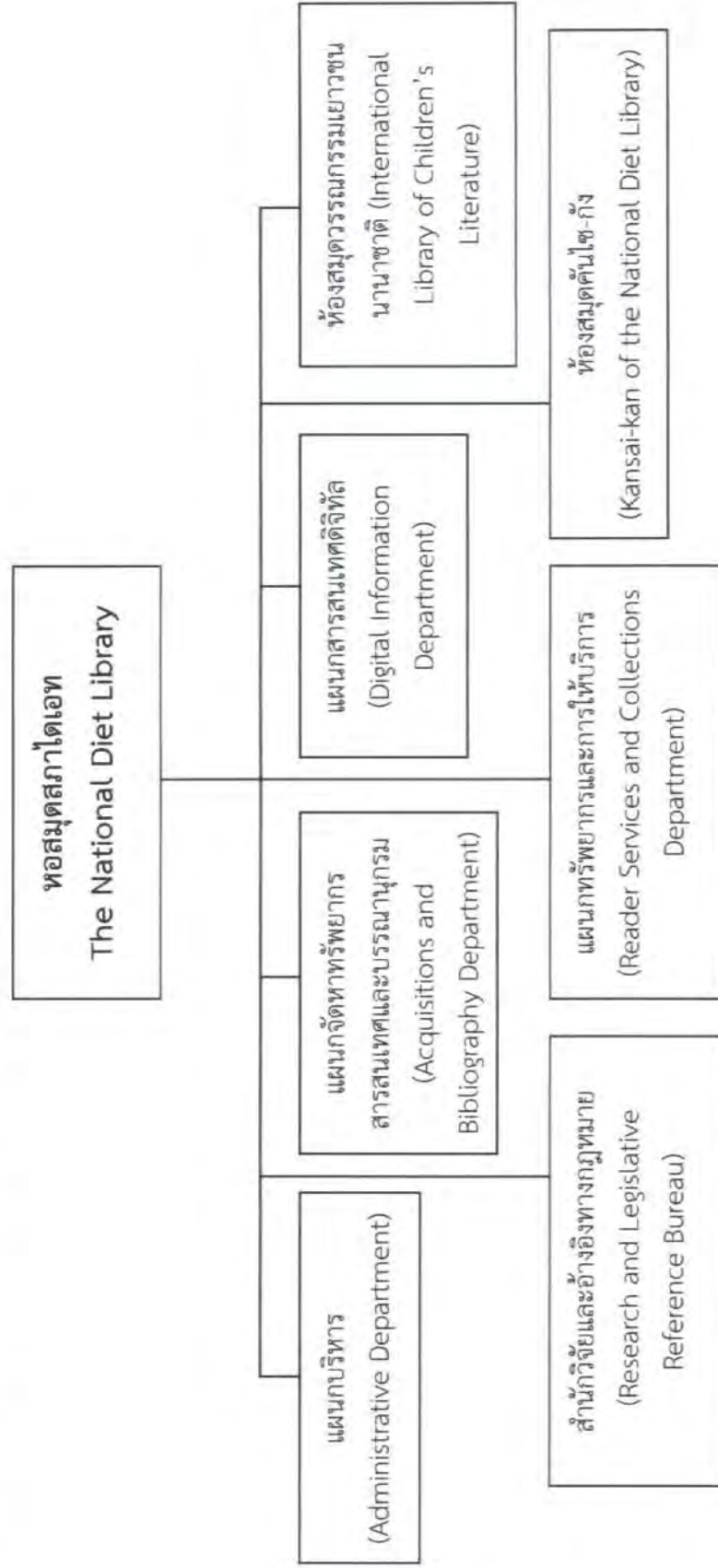
๔. แผนกทรัพยากรห้องสมุดและการให้บริการและบริการผู้อ่าน (Reader Services and Collections Department)

๕. แผนกสารสนเทศดิจิทัล (Digital Information Department)

๖. ห้องสมุดคันไซ-กัง (Kansai-kan of the National Diet Library)

๗. ห้องสมุดนานาชาติวรรณกรรมเยาวชนนานาชาติ (International Library of Children's Literature)

แผนภาพที่ ๗ โครงสร้างหอสมุดสภาไดเอต

งานบริการวิชาการและงานวิจัยทำหน้าที่สนับสนุนการทำงานของรัฐสภาไต้หวัน

จากการศึกษาหน้าที่ความรับผิดชอบเบื้องต้น พบว่าหน่วยงานภายในของหอสมุดสภาไต้หวันสนับสนุนงานนิติบัญญัติด้านงานบริการวิชาการและงานวิจัย คือ สำนักงานวิจัยและอ้างอิงงานนิติบัญญัติ (Research and Legislative Reference Bureau)

สำนักวิจัยและอ้างอิงทางกฎหมาย (Research and Legislative Reference Bureau) มีหน้าที่ความรับผิดชอบตามกฎหมายดังต่อไปนี้

๑. ให้คำแนะนำและสนับสนุนคณะกรรมการธิการของสภาไต้หวัน ในการประเมิน การวิเคราะห์กฎหมายหรือร่างกฎหมายที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรี
๒. ศึกษา วิเคราะห์ รวบรวม แปรเอกสาร และจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย และให้บริการเอกสารวิชาการในสาขาต่าง ๆ แก่สมาชิกสภาไต้หวัน และคณะกรรมการธิการ
๓. ให้บริการร่างกฎหมายตามคำร้องจ้องของสมาชิกสภาไต้หวัน หรือคณะกรรมการ
๔. เผยแพร่เอกสารวิชาการให้แก่หน่วยราชการอื่น ๆ ของฝ่ายบริหารและฝ่ายตุลาการ รวมทั้งประชาชนทั่วไป

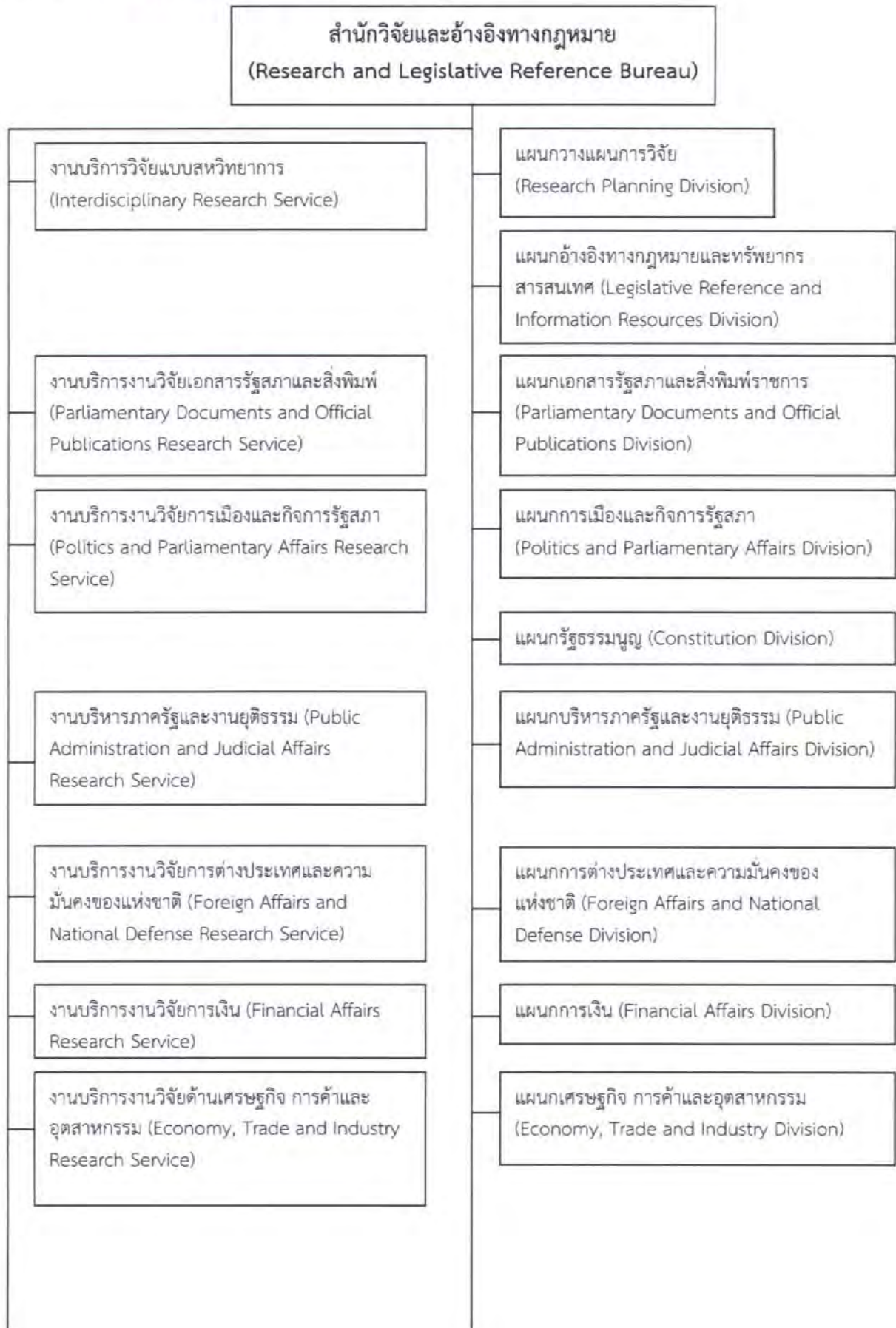
สำนักวิจัยและอ้างอิงทางกฎหมาย ประกอบด้วย หน่วยให้บริการวิจัยและหน่วยบริการวิชาการและอ้างอิง ซึ่งทั้ง ๒ หน่วยนี้ได้แบ่งกลุ่มการให้บริการตามสาขาวิชาแบบคู่ขนานกันจำนวน ๑๑ กลุ่มงาน ได้แก่

๑. เอกสารรัฐสภาและสิ่งพิมพ์ราชการ (Parliamentary Documents and Official Publications)
๒. การบริหารภาครัฐและงานยุติธรรม (Politics and Parliamentary Affairs)
๓. บริหารรัฐกิจและตุลาการ (Public Administration and Judicial Affairs)
๔. การต่างประเทศและความมั่นคงของแห่งชาติ (Foreign Affairs and National Defense)
๕. การเงิน (Financial Affairs)
๖. เศรษฐกิจ การค้าและอุตสาหกรรม (Economy, Trade and Industry)
๗. เกษตรกรรม ป่าไม้ และสิ่งแวดล้อม (Agriculture, Forestry and Environment)
๘. การพัฒนาที่ดินและการสื่อสาร (Land Development and Communications)
๙. การศึกษา วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Education, Culture, Science and Technology)
๑๐. สวัสดิการสังคมและแรงงาน (Social Welfare and Labor)
๑๑. สารสนเทศด้านกฎหมายของต่างประเทศ (Oversea Legislative Information)

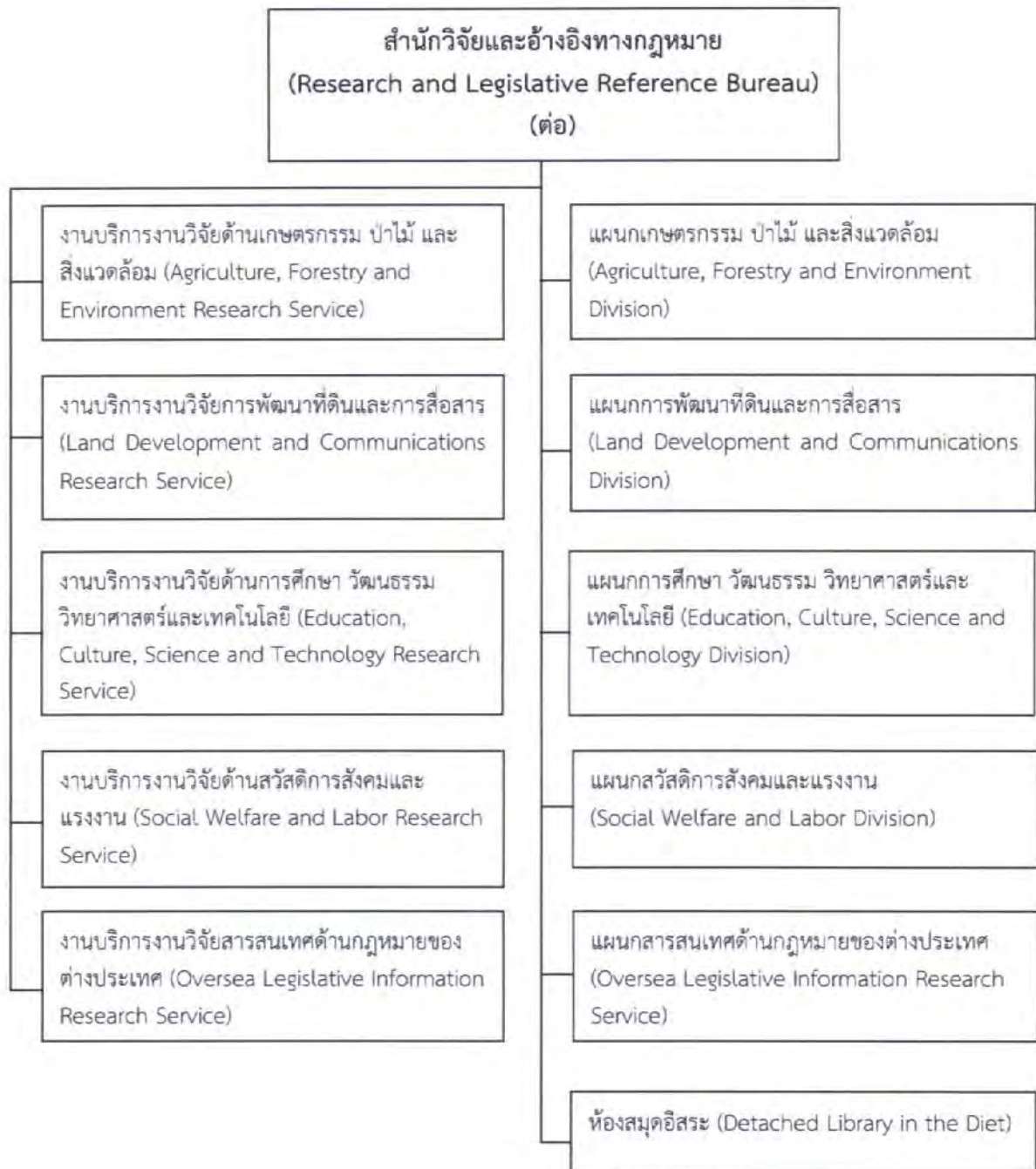
นอกจากนี้ ในหน่วยบริการวิจัย มีกลุ่มงานบริการวิจัยแบบสหวิทยาการ (Interdisciplinary Research Service) เพิ่มขึ้นอีกหนึ่งกลุ่มงาน ส่วนหน่วยบริการวิชาการและอ้างอิงมีเพิ่มอีก ๔ กลุ่มงาน ได้แก่

๑. กลุ่มงานวางแผนการวิจัย (Research Planning Division)
๒. กลุ่มงานอ้างอิงทางกฎหมายและทรัพยากรสารสนเทศ (Legislative Reference and Information Resources Division)
๓. กลุ่มงานรัฐธรรมนูญ (Constitution Division)
๔. ห้องสมุดอิสระ (Detached Library in the Diet) ซึ่งเป็นห้องสมุดที่แยกออกมา แต่อยู่ภายในหอสมุดไดเอท

แผนภาพที่ ๘ โครงสร้างสำนักวิจัยและอ้างอิงทางกฎหมาย

แผนภาพที่ ๘ โครงสร้างสำนักวิจัยและอ้างอิงทางกฎหมาย (ต่อ)

งานห้องสมุดทำหน้าที่สนับสนุนการทำงานของรัฐสภาญี่ปุ่น

จากการศึกษาหน้าที่ความรับผิดชอบเบื้องต้น พบว่าหน่วยงานภายในหอสมุดสภาโตเอเทที่สนับสนุนงานนิติบัญญัติด้านห้องสมุด ประกอบไปด้วย ๖ หน่วยงาน ได้แก่

๑. แผนกบริหาร (Administrative Department)
  ๒. แผนกจัดหาทรัพยากรสารสนเทศและบรรณานุกรม (Acquisitions and Bibliography Department)
  ๓. แผนกทรัพยากรห้องสมุดและการให้บริการ (Reader Services and Collections Development)
  ๔. แผนกสารสนเทศดิจิทัล (Digital Information Department)
  ๕. หอสมุดคันไซ-กิง (Kansai-kan of the National Diet Library)
  ๖. ห้องสมุดวรรณกรรมเยาวชนนานาชาติ (International Library of Children's Literature)
๑. แผนกบริหาร (Administrative Department) มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำแผนงาน แผนปฏิบัติงาน ดูแลงานด้านบุคคล การจัดทำบัญชี และการเป็นหน่วยงานกลางในการประสานงานห้องสมุดสาขา และจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ สำหรับห้องสมุด แผนกบริหาร ประกอบด้วย ๖ กลุ่มงาน ได้แก่

๑. กลุ่มงานบริหาร (Administrative Division)
  ๒. กลุ่มงานวางแผน (Planning Division)
  ๓. กลุ่มงานบุคลากร (Personnel Division)
  ๔. กลุ่มงานบัญชี (Account Division)
  ๕. กลุ่มงานบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวก (Facilities Management Division)
  ๖. กลุ่มงานประสานงานและห้องสมุดสาขา (Branch Libraries and Cooperation Division)
๒. แผนกจัดหาทรัพยากรสารสนเทศและบรรณานุกรม (Acquisitions and Bibliography Department) มีหน้าที่จัดหาทรัพยากรสารสนเทศ ในรูปแบบสิ่งพิมพ์ และไม่ใช่สิ่งพิมพ์ โดยจัดหาจากทั้งภายในประเทศ และจากต่างประเทศ รวมไปถึงงานสงวนรักษาทรัพยากรสารสนเทศ ประกอบด้วย ๕ กลุ่มงาน ได้แก่
๑. กลุ่มงานควบคุมบรรณานุกรมและการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ (Acquisition and Administration Bibliographic Control Division)
  ๒. กลุ่มงานทรัพยากรห้องสมุดภายในประเทศ (Domestic Materials Division)
  ๓. กลุ่มงานทรัพยากรห้องสมุดที่ไม่ใช่หนังสือและสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง (Serial and Non-Book Materials Division)
  ๔. กลุ่มงานทรัพยากรห้องสมุดจากต่างประเทศ (Foreign Material Division)
  ๕. กลุ่มงานสงวนรักษา (Preservation Division)

๓. แผนกทรัพยากรห้องสมุดและการให้บริการ (Reader Services and Collections Department) มีหน้าที่วางแผนงานบริการ ดำเนินงานบริการต่าง ๆ และแบ่งหน่วยงานตามกลุ่มทรัพยากรสารสนเทศ ได้แก่ ฝ่ายหนังสือและสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง ฝ่ายภาพพิมพ์ ฝ่ายมนุษยศาสตร์ ฝ่ายธุรกิจ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ฝ่ายเอกสารการเมืองปัจจุบัน และฝ่ายโสตทัศนวัสดุ ประกอบด้วย ๗ กลุ่มงาน ได้แก่

๑. กลุ่มงานวางแผนงานบริการ (Service Planning Division)
๒. กลุ่มงานบริหารงานบริการ (Service Administration Division)
๓. กลุ่มงานหนังสือและสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง (Book and Serials Division)
๔. กลุ่มงานบริการอัดสำเนา (Photo duplication Service Division)
๕. กลุ่มงานมนุษยศาสตร์ (Humanities Division)
๖. กลุ่มงานธุรกิจ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี (Business, Science and Technology Division)
๗. กลุ่มงานโสตทัศนวัสดุ (Audio Visual Materials Division)

๔. แผนกสารสนเทศดิจิทัล (Digital Information Department) มีหน้าที่วางแผนระบบงาน ทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัล ทั้งงานเผยแพร่ งานบริการสารสนเทศดิจิทัล การวิจัยและพัฒนาระบบสำหรับอนาคต และโครงสร้างพื้นฐานระบบสารสนเทศ ประกอบด้วย ๕ กลุ่มงาน ได้แก่

๑. กลุ่มงานวางแผนสารสนเทศดิจิทัล (Digital Information Planning Division)
๒. กลุ่มงานเผยแพร่สารสนเทศดิจิทัล (Digital Information Distribution Division)
๓. กลุ่มงานบริการสารสนเทศดิจิทัล (Digital Information Services Division)
๔. หน่วยงานวิจัยและพัฒนาระบบสำหรับอนาคต (Research and Development for Next-Generation Systems Office)
๕. แผนกโครงสร้างระบบ (System Infrastructure Division)

๕. ห้องสมุดคันไซ-กัง (Kansai-kan of the National Diet Library) มีหน้าที่ให้บริการแบบห้องสมุดประชาชน จัดเก็บและให้บริการทรัพยากรสารสนเทศเกี่ยวกับเอเชีย ดำเนินงานจัดหาและงานลงรายการ ทรัพยากร รวมถึงเป็นหน่วยสนับสนุนงานห้องสมุดและห้องสมุดดิจิทัล ประกอบด้วย ๖ กลุ่มงาน ได้แก่

๑. กลุ่มงานบริหาร (Administrative Division)
๒. กลุ่มงานบริการสาธารณะ (Public Services Division)
๓. กลุ่มงานทรัพยากรเกี่ยวกับเอเชีย (Asian Resources Division)
๔. กลุ่มงานจัดหาทรัพยากรห้องสมุดและลงรายการ (Acquisition and Cataloging Division)
๕. กลุ่มงานสนับสนุนห้องสมุด (Library Support Division)
๖. กลุ่มงานห้องสมุดดิจิทัล (Digital Library Division)

๖. ห้องสมุดวรรณกรรมเยาวชนนานาชาติ (International Library of Children's Literature) มีหน้าที่วางแผนและประสานงานความร่วมมือกับฝ่ายทรัพยากรสารสนเทศและให้บริการสารสนเทศแก่เยาวชน ประกอบด้วย ๓ กลุ่มงาน ได้แก่

๑. กลุ่มงานวางแผนและประสานงาน (Planning and Cooperation Division)
๒. กลุ่มงานทรัพยากรและสารสนเทศ (Resources and Information Division)
๓. กลุ่มงานบริการเยาวชน (Children's Services Division)

งานพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุทำหน้าที่สนับสนุนการทำงานของรัฐสภาญี่ปุ่น

จากการศึกษาในส่วนงานพิพิธภัณฑ์พบว่า สภาไดเอทมีพิพิธภัณฑ์รัฐสภาที่สร้างขึ้นในปี ค.ศ. ๑๙๗๐ เนื่องในโอกาสครบรอบ ๘๐ ปี สภาไดเอทและเปิดอย่างเป็นทางการในปี ค.ศ. ๑๙๗๒ เพื่อจุดประสงค์ในการให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา โดยเปิดตั้งแต่ ๙.๐๐-๑๗.๐๐ น. ปิดให้บริการในช่วงวันที่ ๒๘ ธันวาคม-๔ มกราคม ของทุกปี โดยไม่มีค่าธรรมเนียมในการเข้าชม พิพิธภัณฑ์รัฐสภาญี่ปุ่นให้ความรู้เกี่ยวกับองค์กรและการบริหารจัดการของสภาไดเอท ผ่านวัตถุและวิถีทัศน์และมีการจัดแสดงนิทรรศการวัตถุที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับรัฐสภาและรัฐบุรุษเป็นประจำด้วย ส่วนงานจดหมายเหตุนั้น จากที่ได้ศึกษาสภาไดเอทของญี่ปุ่นไม่ได้มีหน่วยงานด้านจดหมายเหตุโดยตรง อย่างไรก็ตาม หอสมุดสภาไดเอทเป็นหน่วยงานที่มีการดำเนินงานจดหมายเหตุด้วย กล่าวคือ มีหน้าที่ในการจัดเก็บ อนุรักษ์ และเผยแพร่รายงานการประชุมสภาและเอกสารสำคัญของสภาไดเอท รวมทั้งเอกสารทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของรัฐสภาและเอกสารสำคัญของประเทศบางส่วน หอสมุดสภาไดเอทได้จัดเก็บเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการเมืองและกฎหมายยุคใหม่ของญี่ปุ่นไว้ใน The Modern Political and Constitutional History Collection ประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ รายการ ซึ่งในจำนวนนี้ประกอบด้วย จดหมายเหตุที่เป็นเอกสารต้นฉบับ (Original Document Archives) อาทิ สมุดบันทึกประจำวัน ร่างสัญญา และเอกสารบันทึกอื่น ๆ ของรัฐบุรุษ นักการทูต นายทหาร ผู้บริหารประเทศ และนักอุตสาหกรรมในช่วงปลายศตวรรษที่ ๑๙ ถึงช่วงต้นศตวรรษที่ ๒๐ และเอกสารของบุคคลสำคัญในช่วงสมัยเมอิจิ (Meiji) (๑๘๖๙-๑๙๑๒) และยุคไทโช (Taisho) (๑๙๑๒-๑๙๒๖)

การศึกษาหน่วยงานที่สนับสนุนด้านการวิจัย งานบริการวิชาการ ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุของสถาบันนิติบัญญัติของสถาบันนิติบัญญัติของประเทศญี่ปุ่นข้างต้นนั้น สามารถสรุปองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ ชื่อหน่วยงาน สายการบังคับบัญชา โครงสร้างภายใน อำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน ดังกล่าวตามตารางที่ ๔ ดังนี้

ตารางที่ ๔ แสดงหน่วยงานบริการทางวิชาการของรัฐบาลญี่ปุ่น

งาน	งานบริการวิชาการและงานวิจัย	งานด้านห้องสมุด	งานด้านพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ
๑. ชื่อหน่วยงาน	สำนักวิจัยและอ้างอิงทางกฎหมาย (Research and Legislative Reference Bureau)	หอสมุดสภาไดเอท (The National Diet Library)	งานพิพิธภัณฑ์มีหน่วยงานเรียกว่า Parliamentary Museum ส่วนงานจดหมายเหตุอยู่ภายใต้การดูแลของกลุ่มงานสงวนรักษา (Preservation Division)
๒. สายการบังคับบัญชา	เป็นส่วนที่อยู่ที่ภายใต้การกำกับดูแลของหอสมุดสภาไดเอท	เป็นส่วนที่ขึ้นตรงต่อประธานรัฐสภา	กลุ่มงานสงวนรักษายู่ภายใต้การกำกับของหอสมุดไดเอทแห่งชาติ ส่วนพิพิธภัณฑ์รัฐสภาไม่ได้มีรายละเอียดระบุไว้
๓. โครงสร้างภายใน	แบ่งกลุ่มงานตามประเด็นที่เหมือนกันอยู่ ๑๑ กลุ่มงาน ๑. เอกสารรัฐสภาและสิ่งพิมพ์ของราชการ (Parliamentary Documents and Official Publications) ๒. การเมืองและกิจการรัฐสภา (Politics and Parliamentary Affairs) ๓. การบริหารภาครัฐและงานยุติธรรม (Public Administration and Judicial Affairs) ๔. การต่างประเทศและความมั่นคงของแห่งชาติ (Foreign Affairs and National Defense)	๑. แผนกบริหาร (Administrative Department) ๒. สำนักวิจัยและอ้างอิงทางกฎหมาย (Research and Legislative Reference Bureau) ๓. แผนกจัดทำทรัพยากรสารสนเทศและบรรณานุกรม (Acquisitions and Bibliography Department) ๔. แผนกทรัพยากรห้องสมุดและการให้บริการ (Reader Services and Collections Development) ๕. แผนกสารสนเทศดิจิทัล (Digital Information Department) ๖. หอสมุดคันไซ-กิง (Kansai-kan of the National Diet Library)	กลุ่มงานสงวนรักษา (Preservation Division) อยู่ภายใต้แผนกจัดทำทรัพยากรสารสนเทศและบรรณานุกรม (Acquisitions and Bibliography Department) ส่วนงานพิพิธภัณฑ์ไม่ได้มีการระบุโครงสร้างภายในไว้

งาน	งานบริการวิชาการและงานวิจัย	งานด้านห้องสมุด	งานด้านพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ
	<p>๕. การเงิน (Financial Affairs)</p> <p>๖. เศรษฐกิจ การค้าและอุตสาหกรรม (Economy, Trade and Industry)</p> <p>๗. เกษตรกรรม ป่าไม้ และสิ่งแวดล้อม (Agriculture, Forestry and Environment)</p> <p>๘. การพัฒนาที่ดินและการสื่อสาร (Land Development and Communications)</p> <p>๙. การศึกษา วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Education, Culture, Science and Technology)</p> <p>๑๐.สวัสดิการสังคมและแรงงาน (Social Welfare and Labor)</p> <p>๑๑. สารสนเทศด้านกฎหมายของต่างประเทศ (Overseas Legislative Information)</p> <p>หน่วยงานวิจัยมีเพิ่ม ๑ กลุ่มงาน คือ หน่วยบริการวิจัยแบบสหสาขา (Interdisciplinary Research Service) ส่วนหน่วยงานวิชาการและอ้างอิงมีเพิ่ม ๔ กลุ่มงาน</p> <p>๑. กลุ่มงานวางแผนการวิจัย (Research Planning Division)</p>	<p>๗. ห้องสมุดวรรณกรรมเยาวชนนานาชาติ (International Library of Children's Literature)</p>	

งาน	งานบริการวิชาการและงานวิจัย	งานด้านห้องสมุด	งานด้านพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ
	๒. กลุ่มงานอ้างอิงทางกฎหมายและทรัพยากรสารสนเทศ (Legislative Reference and Information Resources Division) ๓. กลุ่มงานรัฐธรรมนูญ (Constitution Division) ๔. ห้องสมุดอิสระ (Detached Library in the Diet)		
๔. อำนวยการหน้าที	ดำเนินการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ เปรียบเทียบ และสรุปผลการดำเนินการทางวิชาการ และวิจัย เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาให้กับสมาชิกวุฒิสภา	<ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนการปฏิบัติงานด้านนิติบัญญัติของรัฐสภาทั้ง ๒ สภา และบริการห้องสมุดหน่วยงานบริการของฝ่ายบริหารและฝ่ายตุลาการ รวมทั้งประชาชนทั่วไป - จัดหาทรัพยากรห้องสมุดทั้งในและต่างประเทศ - สงวนรักษาทรัพยากรห้องสมุดที่เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมของชาติ - รวบรวมทรัพยากรจัดทำรายการให้อยู่ในฐานข้อมูลและให้บริการ 	<ul style="list-style-type: none"> - งานพิพิธภัณฑ์ ทำหน้าที่ให้บริการ ข้อมูล การแสดงนิทรรศการที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับรัฐสภา - งานจดหมายเหตุ ภายใต้อำนวยการรับผิดชอบของกลุ่มงานสงวนรักษา ทำหน้าที่จัดเก็บเอกสาร เผยแพร่เอกสารที่สำคัญของสภาได้เอท รวมถึงเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องกับรัฐสภา

จากการศึกษาหน่วยงานสนับสนุนวงงานนิติบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับงานบริการวิชาการ งานวิจัย งานห้องสมุด งานพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุทั้ง ๔ ประเทศคือ สาธารณรัฐเกาหลี สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น พบว่า รัฐสภาสาธารณรัฐเกาหลีจะมีหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบภารกิจงานดังกล่าวอยู่ ๒ หน่วยงาน คือ หน่วยบริการวิจัยรัฐสภา (National Assembly Research Service: NARS) รับผิดชอบในงานวิจัย และหอสมุดรัฐสภา (National Assembly Library: NAL) รับผิดชอบภารกิจงานห้องสมุด งานบริการ ข้อมูลวิชาการ และงานจดหมายเหตุ ทั้งนี้รัฐสภาสาธารณรัฐเกาหลีไม่มีงานพิพิธภัณฑ์ให้บริการ ส่วนรัฐสภา สหราชอาณาจักรมีสำนักงานบริการสารสนเทศ (Department of Information Service) ของรัฐสภาสามัญ เป็นสำนักที่กำกับดูแลสำนักบริการวิจัยและสารสนเทศ รับผิดชอบงานวิจัย กำกับดูแลห้องสมุดสภาสามัญ รับผิดชอบงานห้องสมุด งานบริการข้อมูลวิชาการ งานวิจัย และกำกับกลุ่มงานพิพิธภัณฑ์เพื่อดูแลงาน พิพิธภัณฑ์ ส่วนงานจดหมายเหตุอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานบริการสารสนเทศ (Department of Information Service) ของรัฐสภาขุนนางแทน สำหรับรัฐสภาสหรัฐอเมริกา มีหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (Library of Congress : LC) เป็นหน่วยงานหลักที่กำกับดูแลสำนักงานบริการห้องสมุด รับผิดชอบงานห้องสมุด กำกับสำนักงานบริการการวิจัยแห่งรัฐสภา รับผิดชอบงานวิจัยและการบริการข้อมูลวิชาการ ส่วนงาน พิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุจะมีกลุ่มงานศิลปะและจดหมายเหตุกับกลุ่มงานนักประวัติศาสตร์เป็นหน่วยงาน รับผิดชอบอยู่ภายใต้การดูแลของสำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (Office of the Clerk of the U.S. House of Representatives) และรัฐสภาญี่ปุ่น มีหอสมุดไดเอทแห่งชาติ (The National Diet Library : NDL) เป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบงานห้องสมุด อีกทั้งยังกำกับดูแลสำนักงานวิจัยและอ้างอิงงานนิติบัญญัติ รับผิดชอบงานวิจัยและบริการข้อมูลวิชาการ ส่วนภารกิจงานพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุนั้น รัฐสภาญี่ปุ่นมีเพียงพิพิธภัณฑ์อย่างเดียวที่รับผิดชอบโดยตรง

โดยสรุปคือจากการศึกษารัฐสภาต่างประเทศทั้ง ๔ ประเทศ พบว่าทั้งรัฐสภาสหราชอาณาจักร และญี่ปุ่นต่างกำหนดให้ภารกิจงานบริการวิชาการ วิจัย ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุอยู่ภายใต้การ กำกับในหน่วยงานเดียวกัน เพียงแต่มีชื่อเรียกที่ต่างกันคือรัฐสภาสหราชอาณาจักรเรียกว่าสำนักงานบริการ สารสนเทศ (Department of Information Service) รัฐสภาญี่ปุ่นเรียกว่า หอสมุดไดเอทแห่งชาติ (The National Diet Library : NDL) ซึ่งแตกต่างจากรัฐสภาสาธารณรัฐเกาหลีที่ได้แยกจากวิจัยให้อยู่ภายใต้การ กำกับของหน่วยบริการวิจัยรัฐสภา (National Assembly Research Service: NARS) รับผิดชอบงานด้านวิจัย โดยตรง ส่วนหอสมุดรัฐสภา (National Assembly Library : NAL) ดูแลงานด้านห้องสมุด งานบริการข้อมูล วิชาการ และงานจดหมายเหตุ ส่วนรัฐสภาสหรัฐอเมริกาได้กำหนดให้งานบริการวิชาการ วิจัยและห้องสมุดอยู่ ภายใต้การกำกับของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (Library of Congress : LC) ซึ่งงานพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ จะมีสำนักศิลปะและจดหมายเหตุกับสำนักประวัติศาสตร์เป็นหน่วยงานรับผิดชอบอยู่ภายใต้การดูแลของสำนัก เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (Office of the Clerk of the U.S. House of Representatives) ทั้งนี้หน้าที่ ความรับผิดชอบนั้นรัฐสภาทั้ง ๔ ประเทศได้มีการกำหนดหน้าที่ไว้คล้ายคลึงกัน กล่าวคือ มุ่งเน้นการตอบสนอง ตามความต้องการของสมาชิกรัฐสภาตลอดจนบุคคลในวงงานรัฐสภาในฐานะฝ่ายสนับสนุนงานนิติบัญญัติทั้ง งานบริการวิชาการ วิจัย ห้องสมุด เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภาและบุคคล ในวงงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการจัดเก็บสิ่งของ เอกสารที่มีคุณค่าและมีความเกี่ยวข้องกับรัฐสภาเพื่อจัดเป็น พิพิธภัณฑ์ และการจัดทำจดหมายเหตุสำหรับการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ต่อไป

บทที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานของสำนักวิชาการ

สำนักวิชาการมีหน่วยงานซึ่งทำหน้าที่ในการให้บริการทางวิชาการและบริการงานวิจัยให้แก่สมาชิกรัฐสภา และบุคคลที่เกี่ยวข้องในวงงานรัฐสภาโดยตรงคือ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๑ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๒ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๓ กลุ่มงานห้องสมุด กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา และกลุ่มงานพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ ทั้งนี้ ภายใต้ความรับผิดชอบหรือภารกิจของกลุ่มงานของสำนักวิชาการ ๖ กลุ่มงานจะมีลักษณะงานที่แตกต่างกันตามภาระหน้าที่ที่กำหนด หรือมอบหมายกลุ่มงานตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยกลุ่มงานบริการวิชาการ ๑ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๒ และกลุ่มงานบริการวิชาการ ๓ ซึ่งมีลักษณะงานที่คล้ายคลึงกันคือ การให้บริการค้นคว้า วิเคราะห์ข้อมูลทางวิชาการแก่สมาชิกรัฐสภา และจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสภาผู้แทนราษฎร รัฐสภา ขณะที่กลุ่มงานห้องสมุดและกลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ จะทำหน้าที่ให้บริการยืม-คืนหนังสือหรือตำราต่าง ๆ หรือให้บริการผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่วนกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา จะทำหน้าที่ให้บริการข้อมูลงานวิจัย ดำเนินการศึกษาวิจัยในเรื่องที่สมาชิกรัฐสภาพึงประสงค์ สำหรับกลุ่มงานพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ จะทำหน้าที่เผยแพร่และให้ความรู้เกี่ยวกับรัฐสภาไทยการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแก่สมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา ตลอดจนประชาชนทั่วไป โดยผ่านการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ นิทรรศการและเอกสารจดหมายเหตุของรัฐสภา

ดังนั้น การศึกษาเพื่อการปรับปรุงโครงสร้างของสำนักวิชาการ และเพื่อการเสนอให้มีการจัดตั้งหน่วยงานในระดับสำนักขึ้น เพื่อรองรับบริบทของการเปลี่ยนแปลงจากสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งส่งผลกระทบต่อองค์กร จึงได้มีการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานของกลุ่มงานต่าง ๆ ในช่วงเวลา ๑๐ ปีที่ผ่านมา ใช้เทคนิคการวิเคราะห์ SWOT ได้แก่ จุดแข็ง (Strengths) จุดอ่อน (Weakness) โอกาส (Opportunities) และภัยคุกคาม (Threats) ภายหลังจากที่มีการปรับปรุงโครงสร้างของสำนักวิชาการเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยรายละเอียดการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานของแต่ละกลุ่มงานมี ดังนี้

๓.๑ การวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานด้านบริการทางวิชาการของกลุ่มงานบริการวิชาการ ๑ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๒ และกลุ่มงานบริการวิชาการ ๓

ภายใต้การดำเนินงานด้านบริการทางวิชาการของกลุ่มงานบริการวิชาการ ๑ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๒ และกลุ่มงานบริการวิชาการ ๓ สามารถวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในได้ในภาพรวม ซึ่งนำไปสู่แนวทางการพัฒนาองค์กรได้ ดังนี้

สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดเด่นหรือจุดแข็ง (Strengths)

๑. ด้านบุคลากร ข้าราชการของกลุ่มงานบริการวิชาการ ๑ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๒ และกลุ่มงานบริการวิชาการ ๓ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในแต่ละสาขาวิชาอย่างหลากหลาย รวมทั้งมีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่รับผิดชอบ

๒. ด้านการบริหารจัดการการปฏิบัติงาน บุคลากรของกลุ่มงานแต่ละกลุ่มจะมีการกำหนดการทำงานเป็นทีม มีการแบ่งภารกิจกันอย่างชัดเจน โดยมีกระสื่อสารระหว่างกันอย่างต่อเนื่อง และมีการกำหนดระยะเวลาในการประชุม รายงานผลการดำเนินงาน รวมทั้งระดมความคิดเห็นเพื่อแก้ปัญหาที่พบ

๓. ด้านการสร้างภาคีเครือข่าย ด้านการบริการทางวิชาการให้แก่สมาชิกรัฐสภานั้น กลุ่มงานบริการวิชาการ ๑ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๒ และกลุ่มงานบริการวิชาการ ๓ บุคลากรของกลุ่มงานข้างต้นมีการสร้างเครือข่ายระหว่างหน่วยงานเพื่อประสานขอข้อมูลตามสาขาวิชาที่ตนเองรับผิดชอบ เพื่อให้บริการแก่สมาชิกรัฐสภาอย่างถูกต้อง ทันสมัย และทันเวลา

๔. ด้านความก้าวหน้าในอาชีพราชการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเปิดโอกาสให้ข้าราชการ หรือบุคลากรของหน่วยงานสอบเลื่อนระดับได้ทันทีที่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกำหนด

สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนหรือจุดด้อย (Weaknesses)

จากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนหรือจุดด้อย (Weaknesses) ซึ่งมีผลกระทบและเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการพัฒนาผลการดำเนินงานด้านการบริการทางวิชาการของกลุ่มงานบริการวิชาการ ๑ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๒ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๓ ดังนี้

๑. ข้อจำกัดด้านเวลา ในการจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติ เนื่องจากการจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณา ขึ้นอยู่กับระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎรของสภาผู้แทนราษฎร และการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ซึ่งในบางครั้งมีการเลื่อนระเบียบวาระการประชุม โดยนำเรื่องที่เพิ่งได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุมขึ้นมาพิจารณาก่อน ทำให้มีเวลาการจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาเพียง ๓-๔ วัน ซึ่งผู้จัดทำมีเวลาในการศึกษาค้นคว้าจำกัด

๒. ข้อจำกัดด้านแหล่งข้อมูล โดยเป็นการไม่ทราบแหล่งข้อมูลเฉพาะด้านที่ชัดเจน เพื่อนำมาใช้ประกอบการจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติ หรือการจัดทำข้อมูลทางวิชาการตามที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามความประสงค์ กรณีที่เป็นเรื่องเฉพาะ ส่งผลให้เอกสารที่จัดทำไม่สามารถนำไปใช้ประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. ข้อจำกัดด้านทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลเฉพาะด้านของผู้ปฏิบัติงาน เนื่องจากปัจจุบันบุคลากรที่ปฏิบัติงานในการให้บริการทางวิชาการยังไม่ครอบคลุมทุกสาขาวิชาการศึกษา ที่ให้บริการทางวิชาการแก่สมาชิกรัฐสภา ทำให้บางครั้งต้องให้บริการทางวิชาการในเรื่องที่ไม่ตรงกับวุฒิการศึกษา จึงขาดประสบการณ์และความรู้พื้นฐานในการวิเคราะห์งาน และโอกาสของข้าราชการในการพัฒนาความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน อีกทั้งภารกิจที่ได้รับมอบหมายนอกเหนือจากภาระงานประจำ ทั้งจากผู้บังคับบัญชาฝ่ายข้าราชการรัฐสภา ผู้บังคับบัญชาฝ่ายการเมือง ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานให้เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านในภาระงานที่รับผิดชอบ

๔. ข้อจำกัดด้านการบริหารจัดการข้อมูล เนื่องจากยังมีการจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบของแฟ้มเอกสารเป็นส่วนใหญ่ ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานให้ข้อมูลแทนกันได้กรณีผู้รับผิดชอบงานหลักไม่อยู่ ขณะเดียวกันการจัดเก็บข้อมูลรูปแบบดังกล่าว ไม่สามารถให้บริการผ่านเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศได้

สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาส (Opportunities)

การศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาสให้กลุ่มงานบริการวิชาการ ๑ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๒ และกลุ่มงานบริการวิชาการ ๓ สามารถพัฒนาหรือยกระดับองค์กรให้ขยายขอบเขตของการปฏิบัติงาน ให้รองรับภารกิจของฝ่ายนิติบัญญัติ โดยมีปัจจัยเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญคือ

๑. สมาชิกรัฐสภา ประกอบด้วย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ตลอดจนคณะกรรมการธิการของรัฐสภา ให้ความสำคัญกับข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ด้านนิติบัญญัติ โดยนำข้อมูลดังกล่าวมาเป็นปัจจัยหนึ่งประกอบการตัดสินใจพิจารณาเรื่องใด ๆ

๒. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการฝึกอบรมสัมมนา ทุงานทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ในแต่ละสาขาที่มีหน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติงานเพื่อการบริหารสมาชิกรัฐสภาและสนับสนุนงานด้านนิติบัญญัติ

๓. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรให้ความสำคัญกับการจัดการความรู้ขององค์กร โดยมุ่งส่งเสริมและสนับสนุนให้แต่ละหน่วยงานของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นส่วนหนึ่งขององค์การแห่งการเรียนรู้ จนกระทั่งนำไปสู่การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ อันเป็นที่ยอมรับของหน่วยงานอื่น ๆ อย่างกว้างขวาง

๔. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีระบบออนไลน์การเชื่อมโยงเครือข่ายกับหน่วยงานภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้สามารถสืบค้นข้อมูลเพื่อการสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภา คณะกรรมการธิการได้อย่างรวดเร็ว และข้อมูลมีความทันสมัย

สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นภัยคุกคามหรืออุปสรรค (Threats)

การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เป็นอุปสรรค และส่งผลกระทบต่อการทำงานด้านการบริการทางวิชาการ ได้พบอุปสรรคที่สำคัญ ดังนี้

๑. ลักษณะทางกายภาพของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เนื่องจากสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สถานที่ปฏิบัติงานกระจายกันอยู่ ทำให้การประสานข้อมูลให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่ได้รับความสะดวก แม้ว่าจะนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาสนับสนุนก็ตาม

๒. ไม่สามารถสืบค้นข้อมูลเชิงลึกเพื่อรองรับความต้องการด้านข้อมูลสารสนเทศของสมาชิกรัฐสภา หรือคณะกรรมการธิการจากระบบออนไลน์

๓. ข้อจำกัดของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรในการคัดเลือกบุคลากรเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในด้านการบริการทางวิชาการแก่สมาชิกรัฐสภาในบางสาขาวิชา ซึ่งต้องใช้ความรู้เฉพาะด้าน

๓.๒ การวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานของงานห้องสมุด

ภารกิจงานห้องสมุด เป็นภารกิจที่มี ๒ กลุ่มงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงคือ กลุ่มงานห้องสมุด และกลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ โดยสามารถวิเคราะห์ได้ ดังนี้

สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดเด่นหรือจุดแข็ง (Strengths)

๑. ด้านลักษณะเฉพาะขององค์กร ห้องสมุดรัฐสภา เป็นแหล่งเรียนรู้และแหล่งข้อมูลสารสนเทศทางประวัติศาสตร์การเมืองการปกครองขององค์กรนิติบัญญัติ

๒. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มงานห้องสมุดได้รับการสนับสนุนในการจัดให้มีระบบห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างพอเพียง ส่วนกลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศมีคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์นำเข้าข้อมูลเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานเป็นของตนเองของบุคลากรทุกคนในอัตรา ๑:๑ และมีการบำรุงรักษาระบบงานฐานข้อมูลและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมดทำอย่างต่อเนื่อง เต็มระยะเวลา ทำให้ลดปัญหาขัดข้องในการใช้ระบบงานและการซ่อมแซมอุปกรณ์

๓. ด้านงบประมาณ กลุ่มงานห้องสมุดได้รับงบประมาณในการจัดซื้อจัดหาทรัพยากรสารสนเทศอย่างพอเพียง ส่วนกลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศสามารถดำเนินโครงการพัฒนาเทคโนโลยีของห้องสมุดอย่างต่อเนื่อง

๔. ด้านบุคลากร ผู้บริหารให้ความสำคัญในการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ และให้การสนับสนุนงบประมาณในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาพัฒนางานของห้องสมุดอย่างต่อเนื่อง และผู้บริหารรวมถึงบุคลากรปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความสำเร็จ (Achievement) และผลสำเร็จ (Product) ของงานมากกว่าคำนึงถึงขั้นตอนหรือกระบวนการ (Process) ทำให้การดำเนินการพัฒนาห้องสมุดไม่ติดขัดในขั้นตอนหรือกระบวนการประสานงาน

บุคลากรผู้ปฏิบัติงานมีความคิดทันสมัย มีความพร้อมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีความสามารถในการพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน และสามารถนำเทคโนโลยีมาวางแผนงานโครงการ และบุคลากรผู้ปฏิบัติงานมีความรักและความสามัคคี มีความพร้อมที่จะเรียนรู้ และมีความสามารถเฉพาะตัวที่แตกต่างกัน สามารถเกื้อกูลกันเพื่อทำงานเป็นทีมอย่างสอดคล้องกันดีเป็นยอดอีก ทั้งบุคลากรปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้ใช้บริการและประโยชน์ต่อสังคม

๕. ด้านการดำเนินงาน การดำเนินงานใช้หลักการมอบอำนาจวินิจฉัยและตัดสินใจแก่ผู้บังคับบัญชา กลุ่มงานภายใต้การกำกับดูแลจากผู้บริหารเพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน โดยมีการรายงานผลขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการสำนักและรองเลขาธิการที่กำกับดูแลอย่างสม่ำเสมอ จึงสามารถดำเนินการได้รวดเร็วโดยไม่ผ่านขั้นตอนมากนัก ทุกโครงการกำหนดขึ้นโดยแปลงจากยุทธศาสตร์ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรให้สอดคล้องกับภารกิจและหน้าที่ความรับผิดชอบ ทำให้มีความสำคัญต่อการบรรลุเป้าหมายของสำนักงาน

การกำกับดูแลภายในกลุ่มงานมีวัฒนธรรมกลุ่มที่ชัดเจน โดยเน้นการทำงานร่วมกันเป็นทีมทำงานแบบคร่อมสายงานระหว่างกันได้ บุคลากรได้รับการฝึกให้มีความยืดหยุ่นสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และพร้อมสำหรับการปรับเปลี่ยนกระบวนการเพื่อปรับลดหรือปรับปรุงขั้นตอนการปฏิบัติงานต่าง ๆ ได้ตลอดเวลา

สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนหรือจุดด้อย (Weaknesses)

๑. ด้านพื้นที่ ห้องสมุดรัฐสภา มีพื้นที่การให้บริการและจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศไม่เพียงพอ และโครงสร้างอาคารสถานที่และระบบสาธารณูปโภคไม่เหมาะสม

๒. ด้านงบประมาณ กลุ่มงานห้องสมุด และกลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ถึงแม้ว่าจะได้รับการสนับสนุนงบประมาณอย่างต่อเนื่อง แต่ยังคงมีความไม่แน่นอนในวงเงินงบประมาณที่ได้รับแต่ละปี ทำให้ไม่สามารถวางแผนระยะยาว

๓. ด้านบุคลากร กลุ่มงานห้องสมุดขาดบุคลากรผู้เชี่ยวชาญเฉพาะในการดูแลและประสานงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และบุคลากรไม่เพียงพอในการรองรับปริมาณงานและลักษณะงานที่แท้จริง กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศมีบุคลากรส่วนใหญ่เป็นคนรุ่นใหม่ ยังขาดความรู้และประสบการณ์ในการทำงานด้านวิชาชีพในระดับสูง ต้องอาศัยเวลาในการสั่งสมและพัฒนาประสบการณ์ และมีบุคลากรบางส่วนยังมีปัญหาในการติดตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยี และยังไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลง จึงไม่สามารถปรับตัวรองรับบริการใหม่ ๆ ที่ต้องใช้เทคโนโลยีมากขึ้น

๔. ด้านการดำเนินงาน กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศไม่สามารถปรับแปลงทรัพยากรสารสนเทศ ให้เป็นดิจิทัลได้ทั้งหมด เนื่องจากอยู่ในช่วงเริ่มต้นการจัดทำห้องสมุดดิจิทัล และการเป็นต้นแบบของงานด้านเทคโนโลยีของห้องสมุด ทำให้ต้องมีการแก้ไขปัญหาและตัดสินใจตลอดเวลา เนื่องจากไม่มีตัวอย่างสำเร็จรูปให้ศึกษา อีกทั้งขาดการประชาสัมพันธ์ในรายละเอียดการให้บริการต่าง ๆ ของห้องสมุด โดยเฉพาะการให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ ทำให้ใช้ประโยชน์จากการบริการยังไม่เต็มที่

สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาส (Opportunities)

๑. ด้านการให้ความสำคัญจากสมาชิกรัฐสภา ผู้บริหาร และประชาชน มีผู้ให้ความสนใจและเห็นความสำคัญของห้องสมุด มากขึ้น ทำให้ได้รับโอกาสสนับสนุนและผลักดันในด้านต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์

๒. ด้านขวัญและกำลังใจ บุคลากรมีโอกาสในการพัฒนาและก้าวหน้าในสายงาน ทำให้บุคลากรมีขวัญและกำลังใจ ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มประสิทธิภาพ

๓. ด้านความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน การเป็นสมาชิกภาคีบรรณารักษ์และห้องสมุดทั้งในและต่างประเทศ และการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทำให้มีโอกาสแลกเปลี่ยนข้อมูลและสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างกัน

สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นภัยคุกคามหรืออุปสรรค (Threats)

๑. ด้านการเมือง การเมืองมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ทำให้การสนับสนุนผลักดันในการพัฒนาห้องสมุดขาดความต่อเนื่องในการที่จะดำเนินการให้สำเร็จตามนโยบายได้

๒. ด้านผู้ใช้บริการ ผู้ใช้บริการมีพฤติกรรมและความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมีความต้องการบริการสารสนเทศที่รวดเร็ว ถูกต้อง และมีความหลากหลาย ตลอดจนมีความต้องการที่จะสืบค้นสารสนเทศได้ทุกที่ ทุกเวลาที่ต้องการ ในขณะที่ผู้ใช้บริการบางส่วนยังคงยึดติดกับภาพลักษณ์ดั้งเดิมของห้องสมุดที่ต้องมีอาคารสถานที่ที่ใหญ่โตรองรับ ต้องมีตัวเล่มที่เป็นสิ่งพิมพ์เป็นจำนวนมาก

๓. ด้านนโยบาย ขาดนโยบายที่ชัดเจนในการกำหนดให้ห้องสมุดเป็นแหล่งรวบรวมสารสนเทศที่ไหลเวียนในกระบวนการหรือในระบบงานนิติบัญญัติ จึงยังขาดความร่วมมือในการนำส่งทรัพยากรสารสนเทศมายังห้องสมุด

๓.๓ การวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานด้านบริการงานวิจัยของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา

สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดเด่นหรือจุดแข็ง (Strengths)

ภายใต้การดำเนินงานด้านบริการงานวิจัยของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สามารถวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดเด่นหรือจุดแข็ง (Strengths)

๑. ด้านบุคลากร ข้าราชการของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนาเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ รวมทั้งมีความกระตือรือร้นในการอบรมความรู้เกี่ยวกับการวิจัยเพิ่มเติมเพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่

๒. ด้านการบริหารจัดการการปฏิบัติงาน บุคลากรของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนาจะมีการทำงานในลักษณะทีมงาน โดยมีการประชุมรายงานผลการดำเนินงาน และระดมความคิดเห็นเพื่อแก้ปัญหาการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบร่วมกัน

๓. ด้านความก้าวหน้าในอาชีพราชการ บุคลากรของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สามารถสอบเลื่อนระดับได้ทันทีที่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์

๔. ด้านการสร้างภาคีเครือข่ายกับหน่วยงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา ได้มีการติดต่อและประสานงานกับหน่วยงานวิจัย สถาบันวิจัย และสถาบันการศึกษา เพื่อการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านการวิจัย ความก้าวหน้าเกี่ยวกับข้อมูลผลงานวิจัย สำหรับนำมาใช้ประโยชน์ในการให้บริการงานวิจัยแก่สมาชิกรัฐสภาและบุคคลในวงงานรัฐสภา

สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนหรือจุดด้อย (Weaknesses)

จากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนหรือจุดด้อย (Weaknesses) ซึ่งมีผลกระทบและเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนาผลการดำเนินงานด้านการบริการงานวิจัยของกลุ่มงานและพัฒนา ดังนี้

๑. ข้อจำกัดด้านทักษะการดำเนินงานศึกษาวิจัยของผู้ปฏิบัติงาน เนื่องจากบุคลากรของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา มีภารกิจในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการการวิจัยและพัฒนา ประกอบกับการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจาก ผู้บังคับบัญชาข้าราชการรัฐสภา ผู้บังคับบัญชาฝ่ายการเมือง ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานด้านการดำเนินงานศึกษาวิจัยเพื่อให้เป็นนักวิจัยที่มีความเชี่ยวชาญ

๒. ข้อจำกัดของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนาด้านการขาดทักษะการบริหารจัดการงานวิจัยในรูปคณะกรรมการ บุคลากรของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนายังขาดการเรียนรู้หลักการประสานงานที่ดีเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการบริหารจัดการงานวิจัยในรูปคณะกรรมการที่จะทำให้สามารถใช้ประโยชน์จากความรู้ความสามารถของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิได้อย่างเต็มที่

๓. ข้อจำกัดด้านจำนวนบุคลากรในการปฏิบัติด้านการดำเนินงานศึกษาวิจัยไม่เพียงพอ เนื่องจากข้าราชการของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ มีข้าราชการในสายวิชาการเพียง ๑๑ อัตรา และมีภารกิจหลักในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการการวิจัยและพัฒนา ขณะที่ความต้องการด้านงานวิจัยของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมาธิการ และบุคลากรในวงงานของรัฐสภากลับเพิ่มขึ้น ซึ่งบุคลากรที่มีอยู่จำนวนจำกัด จึงไม่สามารถดำเนินงานศึกษาวิจัยเพื่อตอบสนองความต้องการใช้ข้อมูลจากผลงานวิจัยได้อย่างทันทั่วถึง

สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาส (Opportunities)

การศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาสให้กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สามารถพัฒนาหรือยกระดับองค์กรให้ขยายขอบเขตของการปฏิบัติงาน ให้รองรับภารกิจของฝ่ายนิติบัญญัติ โดยมีปัจจัยเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญคือ

๑. สมาชิกรัฐสภา ประกอบด้วย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ตลอดจนคณะกรรมการของรัฐสภา ให้ความสำคัญกับข้อมูลจากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ด้านนิติบัญญัติ โดยนำข้อมูลดังกล่าวมาเป็นปัจจัยหนึ่งประกอบการตัดสินใจในเรื่องพิจารณาใด ๆ

๒. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการฝึกอบรมสัมมนา ทุงานทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ในแต่ละสาขาที่มีหน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติงานเพื่อการให้บริการงานวิจัยแก่สมาชิกรัฐสภาและสนับสนุนระบบงานด้านนิติบัญญัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรให้ความสำคัญกับการจัดการความรู้ขององค์กร โดยมุ่งส่งเสริมและสนับสนุนให้แต่ละหน่วยงานของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นส่วนหนึ่งขององค์การแห่งการเรียนรู้ จนกระทั่งนำไปสู่การที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ อันเป็นที่ยอมรับของหน่วยงานอื่น ๆ อย่างกว้างขวาง

๔. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีระบบออนไลน์การเชื่อมโยงเครือข่ายกับหน่วยงานภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้สามารถสืบค้นข้อมูลเพื่อการสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภา คณะกรรมการได้อย่างรวดเร็ว และข้อมูลมีความทันสมัย

๕. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีระเบียบรัฐสภาว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๕๕ ที่เอื้อประโยชน์ต่อการเบิกจ่ายเงินงบประมาณสำหรับการสนับสนุนกระบวนการดำเนินงานของรัฐสภาให้เป็นไปอย่างคล่องตัว มีความโปร่งใสและรวดเร็ว

๖. ผู้บริหารของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเห็นความสำคัญในการใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัย และเข้าร่วมวางระบบการบริหารจัดการงานวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อให้สามารถสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภาอย่างมีประสิทธิภาพ

สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นภัยคุกคามหรืออุปสรรค (Threats)

การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เป็นอุปสรรค และส่งผลกระทบกับการปฏิบัติงานด้านการบริการงานวิจัย ได้พบอุปสรรคที่สำคัญ ดังนี้

๑. ลักษณะทางกายภาพของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เนื่องจากสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สถานที่ปฏิบัติงานกระจายกันอยู่ ทำให้การให้บริการงานวิจัยและการประสานงานเป็นไปอย่างไม่สะดวก และดำเนินการได้อย่างรวดเร็วตามความประสงค์ของสมาชิกรัฐสภา

๒. เนื่องจากกระบวนการดำเนินงานศึกษาวิจัยมีขั้นตอนของการศึกษาตามหลักวิชาการ ดังนั้น ทำให้ไม่สามารถดำเนินงานศึกษาวิจัยได้ทันเวลาและสอดคล้องกับความต้องการของสมาชิกรัฐสภาในการใช้ประโยชน์จากผลการวิจัยขณะนั้น

๓. สถานการณ์ทางการเมืองที่มีการเปลี่ยนแปลง มีผลให้ประเด็นเรื่องหรือหัวข้อเรื่องไม่สอดคล้องกับความต้องการด้านข้อมูลผลงานการวิจัย ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการศึกษาในแต่ละช่วง

๔. ข้อจำกัดของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรในการคัดเลือกบุคลากรเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในด้านการบริการทางวิชาการแก่สมาชิกรัฐสภาในบางสาขาวิชา ซึ่งต้องใช้ความรู้เฉพาะด้าน

๓.๔ การวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานของกลุ่มงานพิพิธภัณฑสถานและจดหมายเหตุรัฐสภา

สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดเด่นหรือจุดแข็ง (Strengths)

๑. เป็นแหล่งสารสนเทศและการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์การเมืองการปกครองขององค์กรนิติบัญญัติ

๒. การมีบุคลากรมืออาชีพ ทำให้หน่วยงานสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนหรือจุดด้อย (Weaknesses)

๑. โครงสร้างอาคารสถานที่และระบบสาธารณูปโภคไม่เหมาะสม

๒. บุคลากรไม่เพียงพอในการรองรับปริมาณและลักษณะงานที่แท้จริง

๓. สิ่งของจัดแสดงด้านการเมืองการปกครองภายในห้องพิพิธภัณฑสถานมีจำนวนน้อย

๔. นโยบายในการดำเนินงานไม่ชัดเจน

๕. ยังไม่มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสืบค้นข้อมูลพิพิธภัณฑสถานและจดหมายเหตุ

สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นโอกาส (Opportunities)

๑. สมาชิกรัฐสภา ผู้บริหาร และประชาชน ให้ความสนใจและเห็นความสำคัญของงานด้านพิพิธภัณฑสถานและจดหมายเหตุมากขึ้น ทำให้ได้รับโอกาสสนับสนุนและผลักดันในด้านต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์

๒. บุคลากรมีโอกาสในการพัฒนาและก้าวหน้าในสายงานของตน ทำให้บุคลากรมีขวัญและกำลังใจปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มประสิทธิภาพ

สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นภัยคุกคามหรืออุปสรรค (Treats)

๑. ปัจจัยทางการเมืองซึ่งมีการเปลี่ยนแปลง ทำให้การสนับสนุนผลักดันในการพัฒนางานด้านพิพิธภัณฑสถานและจดหมายเหตุขาดความต่อเนื่องในการที่จะดำเนินการให้สำเร็จตามนโยบายได้

๒. ขาดการสนับสนุนให้บุคลากรทั้งด้านพิพิธภัณฑสถานและจดหมายเหตุ ในการศึกษาดูงานหรือเข้าร่วมการประชุมในงานวิชาการที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ ทำให้ขาดวิสัยทัศน์และมุมมองใหม่ ๆ ในการพัฒนาและสร้างสรรค์งาน

๓. พิพิธภัณฑสถานตั้งอยู่ภายในบริเวณพื้นที่ค่อนข้างเข้มงวดในการเข้า-ออก ทำให้บุคคลภายนอกเข้าถึงยาก

บทที่ ๔

แนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานสนับสนุนงานนิติบัญญัติ งานบริการทางวิชาการ งานวิจัย งานห้องสมุด งานพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ

๔.๑ การเสนอแนวทางการจัดตั้งสำนักบริการทางวิชาการ

การศึกษาหน่วยงานบริการทางวิชาการของรัฐสภาเกาหลีใต้พบว่า งานด้านบริการวิชาการของรัฐสภาสาธารณรัฐเกาหลีนั้น เป็นสำนักที่ขึ้นตรงประธานรัฐสภา โดยเป็นส่วนงานภายในสำนักหอสมุดรัฐสภา ส่วนงานหนึ่งได้แก่ สำนักข้อมูลนิติบัญญัติ ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มงานข้อมูลด้านการเมืองและการบริหาร กลุ่มงานข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคม กลุ่มงานข้อมูลด้านต่างประเทศ กลุ่มงานข้อมูลงานห้องสมุดกฎหมาย โดยมีหน้าที่ให้บริการข้อมูลแก่สมาชิกรัฐสภาแห่งชาติ และหน่วยงานสนับสนุนงานอื่นของฝ่ายนิติบัญญัติ

การศึกษาหน่วยงานบริการทางวิชาการของรัฐสภาสหราชอาณาจักรโดยการศึกษาในส่วนของสภาสามัญ พบว่า การให้บริการทางวิชาการเป็นความรับผิดชอบของสำนักบริการงานวิจัยและสารสนเทศ โดยเป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานบริการสารสนเทศ ซึ่งในด้านการบริการทางวิชาการแล้ว สำนักบริการงานวิจัยและสารสนเทศมีหน้าที่หลักในการให้บริการทางด้านตอบข้อสอบถามและนำเสนอข้อสรุปทางวิชาการแก่สมาชิกรัฐสภาสามัญ

ในส่วนของสภาขุนนางนั้น หน่วยงานบริการทางวิชาการ เป็นงานส่วนหนึ่งของห้องสมุดสภาขุนนาง โดยเป็นฝ่ายบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า

การศึกษาหน่วยงานบริการทางวิชาการของรัฐสภาสหรัฐอเมริกาพบว่า การให้บริการทางวิชาการเป็นความรับผิดชอบของสำนักบริการการวิจัยแห่งรัฐสภา ซึ่งเป็นสำนักในกำกับของหอสมุดรัฐสภา โดยกลุ่มงานบริการวิชาการ สำนักบริการการวิจัยแห่งรัฐสภาจะมีหน้าที่และความรับผิดชอบหลักในการบริการทางวิชาการแก่สมาชิกรัฐสภา

อย่างไรก็ตาม ในการศึกษาวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานของกลุ่มงานบริการ ๑ กลุ่มงานบริการ ๒ และกลุ่มงานบริการ ๓ นั้นก็จะพบว่า กลุ่มงานบริการทั้ง ๓ กลุ่มงานมีลักษณะงานที่คล้ายคลึงกัน การให้บริการค้นคว้า วิเคราะห์ข้อมูลทางวิชาการแก่สมาชิกรัฐสภา ตลอดจนการจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสภาผู้แทนราษฎร เอกสารประกอบการประชุมร่วมของรัฐสภา ขณะเดียวกันเมื่อพิจารณาในด้านสภาพแวดล้อมซึ่งเป็นจุดเด่นของกลุ่มงานบริการทางวิชาการ ๑ กลุ่มงานบริการทางวิชาการ ๒ และกลุ่มงานบริการทางวิชาการ ๓ นั้น จะพบว่า กลุ่มงานทั้ง ๓ กลุ่มงานมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในหลากหลายสาขาวิชา และมีการประสานการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ ประกอบกับสมาชิกรัฐสภาได้ให้ความสำคัญกับการนำข้อมูลทางวิชาการไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่อย่างชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ เอกสารประกอบการพิจารณาในที่ประชุมร่วมของรัฐสภา ทั้งนี้ ผลการดำเนินงานในการจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาและการให้บริการตามความประสงค์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปรากฏดังนี้

ตารางที่ ๕ แสดงสถิติการจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาของกลุ่มงานบริการวิชาการ สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ๒๕๕๔ และ ๒๕๕๕

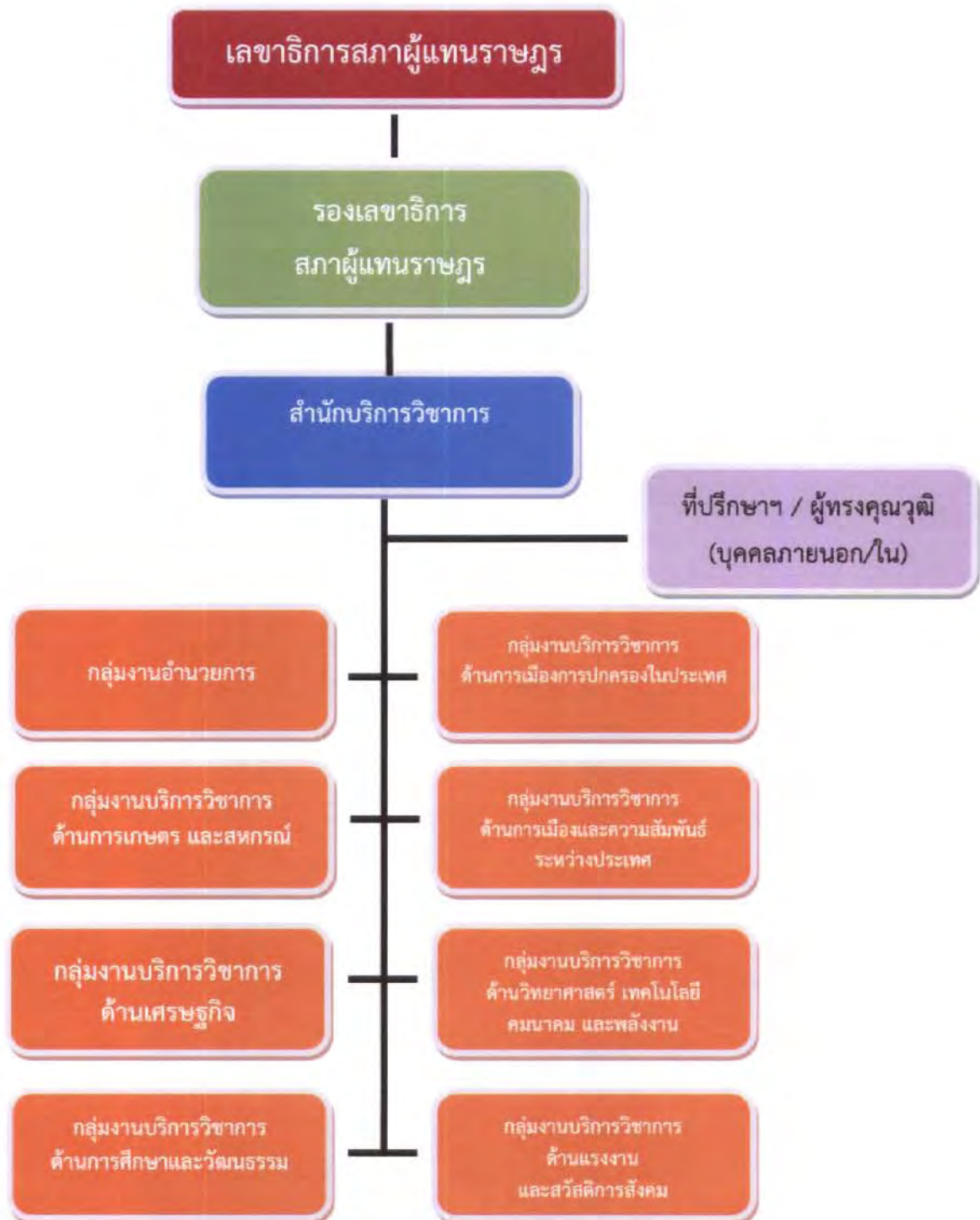
ปีงบประมาณ	เอกสารประกอบการพิจารณา (เรื่อง)			รวม
	กลุ่มงานบริการ วิชาการ ๑	กลุ่มงานบริการ วิชาการ ๒	กลุ่มงานบริการ วิชาการ ๓	
๒๕๕๓	๑๒	๔๒	๑๓	๖๗
๒๕๕๔	๑๗	๒๕	๑๕	๕๗
๒๕๕๕	๑๙	๓๙	๒๑	๗๙
รวม	๔๘	๑๐๖	๔๙	๒๐๓

ตารางที่ ๖ แสดงสถิติการให้บริการตามความประสงค์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของกลุ่มงานบริการ วิชาการ สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ๒๕๕๔ และ ๒๕๕๕

ปีงบประมาณ	เอกสารประกอบการพิจารณา (เรื่อง)			รวม
	กลุ่มงานบริการ วิชาการ ๑	กลุ่มงานบริการ วิชาการ ๒	กลุ่มงานบริการ วิชาการ ๓	
๒๕๕๓	๕๗๙	๕๙๔	๔๓๒	๑,๖๐๕
๒๕๕๔	๖๖๗	๓๒๔	๕๓๓	๑,๕๒๔
๒๕๕๕	๕๙๕	๕๕๔	๔๑๑	๑,๕๖๐
รวม	๑,๘๔๑	๑,๔๗๒	๑,๓๗๖	๔,๖๘๙

จากสภาพความต้องการข้อมูลทางวิชาการของสมาชิกรัฐสภาที่ปรากฏรายละเอียดตามสถิติที่ เสนอในช่วงปี ๒๕๕๔ ถึงปี ๒๕๕๕ ผนวกกับการมีจำนวนคณะกรรมการสามัญของสภาผู้แทนราษฎรที่ เพิ่มขึ้นเป็น ๓๕ คณะ ทำให้ความต้องการด้านข้อมูลทางวิชาการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีความ หลากหลาย ซึ่งโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของกลุ่มงานบริการทางวิชาการ ๑ กลุ่มงานบริการทางวิชาการ ๒ และกลุ่มงานบริการทางวิชาการ ๓ มีข้อจำกัดในการตอบสนองความประสงค์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการ หรือรวมไปจนถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องในวงงานรัฐสภา ดังนั้น จึงเห็นสมควรให้มีการปรับปรุง โครงสร้างของหน่วยงานให้บริการทางวิชาการและดำเนินการการจัดตั้งสำนักบริการทางวิชาการขึ้น โดยมี โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

แผนภาพที่ ๙ โครงสร้างสำนักบริการวิชาการ

ภายใต้แผนภูมิโครงสร้างสำนักบริการทางวิชาการ จะมีตำแหน่งที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งประกอบด้วย ข้าราชการในระดับเชี่ยวชาญ และ/หรือผู้ทรงคุณวุฒิของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก เข้ามาทำหน้าที่ให้คำปรึกษา เสนอแนะ ให้ข้อคิดเห็นด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สมาชิกรัฐสภา ตลอดจนการให้คำแนะนำในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลที่สมาชิกรัฐสภา คณะกรรมาธิการประสงค์ให้ดำเนินการ

อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบสำนักบริการทางวิชาการ

การศึกษาครั้งนี้มีเป้าประสงค์ที่จะจัดตั้งสำนักบริการทางวิชาการ และสำนักวิจัยและพัฒนา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติด้านการให้บริการทางวิชาการ และบริการงานวิจัยให้แก่สมาชิกรัฐสภา โดยสำนักที่จะดำเนินการจัดตั้งขึ้นใหม่มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

อำนาจหน้าที่ของสำนักบริการทางวิชาการ

๑) ดำเนินการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ จัดให้มีการสังเคราะห์ วิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูลทางวิชาการ

๒) ดำเนินการจัดทำข้อมูลและข้อเสนอแนะทางวิชาการตามความต้องการของสมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หน่วยงานภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ราษฎรและบุคคลในวงงานรัฐสภา

๓) วิเคราะห์ เสนอความเห็นและให้บริการทางวิชาการ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน ด้านนิติบัญญัติของสมาชิกรัฐสภา คณะกรรมาธิการ ข้าราชการ และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง

๔) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำดัชนีและฐานข้อมูล โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพ

๕) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ และญัตติ

๖) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารทางวิชาการและเอกสารเผยแพร่ด้านการเมืองการปกครอง

๗) ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

๗.๑.๑ อำนาจหน้าที่ของกลุ่มงานต่าง ๆ ของสำนักบริการทางวิชาการ

สำนักบริการทางวิชาการ มีกลุ่มงานจำนวน ๘ กลุ่มงานและมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑) กลุ่มงานอำนวยการ มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ

๑.๑) ดำเนินการเกี่ยวกับงานสารบรรณและธุรการทั่วไปของสำนัก

๑.๒) ดำเนินการเกี่ยวกับงานพัสดุ ครุภัณฑ์ การเงิน และงบประมาณของสำนัก

๑.๓) ดำเนินการเกี่ยวกับงานทะเบียนและข้อมูลด้านบุคคลของสำนัก

๑.๔) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำแผนงานและงบประมาณ รวมถึงการประสานงานด้านแผน รายงานผลการปฏิบัติงาน การใช้จ่ายงบประมาณและสถิติข้อมูลต่างๆ ของสำนัก

๑.๕) ดำเนินการเกี่ยวกับการวางระบบ ควบคุม และดูแลระบบการรักษาความปลอดภัยของ
สำนัก

๑.๖) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำและเผยแพร่เอกสารและผลงานของสำนัก

๑.๗) ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

๒) กลุ่มงานบริการวิชาการด้านการเมืองการปกครองในประเทศ มีหน้าที่ความรับผิดชอบ
เกี่ยวกับ

๒.๑) ดำเนินการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ จัดให้มีการสังเคราะห์ วิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูล
ทางวิชาการ ด้านการเมืองการปกครอง ความมั่นคง การทหาร การยุติธรรม

๒.๒) ดำเนินการจัดทำข้อมูลและข้อเสนอแนะทางวิชาการตามความต้องการของสมาชิกรัฐสภา
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และบุคคลในวงงานสภา

๒.๓) วิเคราะห์ เสนอความเห็นและให้บริการทางวิชาการ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติ งานด้าน
นิติบัญญัติของสมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมาธิการ ข้าราชการและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง

๒.๔) รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล สถิติ ข้อเท็จจริง โดยติดต่อประสานงานกับแหล่งข้อมูลทั้ง
ภายในและภายนอก

๒.๕) ดำเนินการเกี่ยวกับจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ และญัตติ

๒.๖) จัดทำเอกสารทางวิชาการ จุลสาร ข้อมูลพื้นฐาน เอกสารวงงานสภาและวิเทศ ปรัชศน์

๒.๗) บรรยายสรุปข้อมูลเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติและญัตติให้กับสมาชิกรัฐสภา สมาชิก
สภา ผู้แทนราษฎร คณะกรรมการประสานงานพรรคร่วมรัฐบาลและคณะกรรมการประสานงานพรรคร่วมฝ่าย
ค้าน

๒.๘) แปลเอกสารวิชาการในสาขาที่รับผิดชอบ

๒.๙) ปฏิบัติงานในคณะทำงานวิจัยเพื่อศึกษาวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้อง

๒.๑๐) ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

๓) กลุ่มงานบริการวิชาการด้านการเมืองและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ มีหน้าที่ความ
รับผิดชอบเกี่ยวกับ

๓.๑) ดำเนินการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ จัดให้มีการสังเคราะห์ วิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูล
ทางวิชาการ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การเมือง การปกครองของต่างประเทศ การอนุญาตโศกนาฏการ
และสิทธิมนุษยชน

๓.๒) ดำเนินการจัดทำข้อมูลและข้อเสนอแนะทางวิชาการตามความต้องการของสมาชิก
รัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และบุคคลใน
วงงานสภา

๓.๓) วิเคราะห์ เสนอความเห็นและให้บริการทางวิชาการ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติ งานด้าน
นิติบัญญัติของสมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมาธิการ ข้าราชการและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง

๓.๔) รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล สถิติ ข้อเท็จจริง โดยติดต่อประสานงานกับแหล่งข้อมูลทั้ง
ภายในและภายนอก

๓.๕) ดำเนินการเกี่ยวกับจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ และญัตติ

๓.๖) จัดทำเอกสารทางวิชาการ จุลสาร ข้อมูลพื้นฐาน เอกสารรายงานสภาและวิเทศ บริทัศน์

๓.๗) บรรยายสรุปข้อมูลเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติและญัตติให้กับสมาชิกรัฐสภา สมาชิก
สภา ผู้แทนราษฎร คณะกรรมการประสานงานพรรคร่วมรัฐบาลและคณะกรรมการประสานงานพรรคร่วมฝ่าย
ค้าน

๓.๘) แปลเอกสารวิชาการในสาขาที่รับผิดชอบ

๓.๙) ปฏิบัติงานในคณะทำงานวิจัยเพื่อศึกษาวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้อง

๓.๑๐) ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

๔) กลุ่มงานบริการวิชาการด้านเกษตรและสหกรณ์ มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ

๔.๑) ดำเนินการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ จัดให้มีการสังเคราะห์ วิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูล
ทางวิชาการ ด้านการเกษตรและสหกรณ์

๔.๒) ดำเนินการจัดทำข้อมูลและข้อเสนอแนะทางวิชาการตามความต้องการของสมาชิกรัฐสภา
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และบุคคลในวงงานสภา

๔.๓) วิเคราะห์ เสนอความเห็นและให้บริการทางวิชาการ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติ งานด้าน
นิติบัญญัติของสมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมาธิการ ข้าราชการและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง

๔.๔) รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล สถิติ ข้อเท็จจริง โดยติดต่อประสานงานกับแหล่งข้อมูลทั้ง
ภายในและภายนอก

๔.๕) ดำเนินการเกี่ยวกับจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ และญัตติ

๔.๖) จัดทำเอกสารทางวิชาการ จุลสาร ข้อมูลพื้นฐาน เอกสารรายงานสภาและวิเทศ บริทัศน์

๔.๗) บรรยายสรุปข้อมูลเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติและญัตติให้กับสมาชิกรัฐสภา สมาชิก
สภา ผู้แทนราษฎร คณะกรรมการประสานงานพรรคร่วมรัฐบาลและคณะกรรมการประสานงานพรรคร่วมฝ่าย
ค้าน

๔.๘) แปลเอกสารวิชาการในสาขาที่รับผิดชอบ

๔.๙) ปฏิบัติงานในคณะทำงานวิจัยเพื่อศึกษาวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้อง

๔.๑๐) ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

๕) กลุ่มงานบริการวิชาการด้านเศรษฐกิจ มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ

๕.๑) ดำเนินการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ จัดให้มีการวิจัยและรวบรวมข้อมูลทางวิชาการ ด้านเศรษฐกิจ การพาณิชย์ การค้า การงบประมาณ การอุตสาหกรรม การเงิน การคลัง การธนาคาร การลงทุน การประกันภัย และทรัพย์สินทางปัญญา

๕.๒) ดำเนินการจัดทำข้อมูลและข้อเสนอแนะทางวิชาการตามความต้องการของสมาชิก รัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และบุคคลที่เกี่ยวข้องในวงงานสภา

๕.๓) วิเคราะห์ เสนอความเห็นและให้บริการทางวิชาการ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน ด้านนิติบัญญัติของสมาชิก รัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมาธิการ ข้าราชการ และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง

๕.๔) รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล สถิติ ข้อเท็จจริง โดยติดต่อประสานงานกับแหล่งข้อมูลทั้งภายในและภายนอก

๕.๕) ดำเนินการเกี่ยวกับจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ และญัติติ

๕.๖) จัดทำเอกสารทางวิชาการ จุลสาร ข้อมูลพื้นฐาน เอกสารวงงานรัฐสภา และวิเทศปริทัศน์

๕.๗) บรรยายสรุปข้อมูลเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติและญัติติให้กับสมาชิก รัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการประสานงานพรรคร่วมรัฐบาลและคณะกรรมการประสานงานพรรคร่วมฝ่ายค้าน

๕.๘) แปลเอกสารวิชาการในสาขาที่รับผิดชอบ

๕.๙) ปฏิบัติงานในคณะทำงานวิจัยเพื่อศึกษาวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้อง

๕.๑๐) ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

๖) กลุ่มงานบริการวิชาการด้านการศึกษาและวัฒนธรรม มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ

๖.๑) ดำเนินการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ จัดให้มีการวิจัยและรวบรวมข้อมูลทางวิชาการ ด้านสังคม การศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม การกีฬา การท่องเที่ยว

๖.๒) ดำเนินการจัดทำข้อมูลและข้อเสนอแนะทางวิชาการตามความต้องการของสมาชิก รัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และบุคคลที่เกี่ยวข้องในวงงานสภา

๖.๓) วิเคราะห์ เสนอความเห็นและให้บริการทางวิชาการ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน ด้านนิติบัญญัติของสมาชิก รัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมาธิการ ข้าราชการ และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง

๖.๔) รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล สถิติ ข้อเท็จจริง โดยติดต่อประสานงานกับแหล่งข้อมูล ทั้งภายในและภายนอก

๖.๕) ดำเนินการเกี่ยวกับจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติและญัติติ

๖.๖) จัดทำเอกสารทางวิชาการ จุลสาร ข้อมูลพื้นฐาน เอกสารวงงานรัฐสภา และวิเทศปริทัศน์

๖.๗) บรรยายสรุปข้อมูลเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติและญัตติให้กับสมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการประสานงานพรรคร่วมรัฐบาลและคณะ กรรมการประสานงานพรรคร่วมฝ่ายค้าน

๖.๘) แปลเอกสารวิชาการในสาขาที่รับผิดชอบ

๖.๙) ปฏิบัติงานในคณะทำงานวิจัยเพื่อศึกษาวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้อง

๖.๑๐) ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

๗) กลุ่มงานบริการวิชาการด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี คมนาคม และพลังงาน มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ

๗.๑) ดำเนินการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ จัดให้มีการวิจัยและรวบรวมข้อมูลทางวิชาการ ด้านการวิทยาศาสตร์ การสื่อสาร การโทรคมนาคม เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม และการพลังงาน

๗.๒) ดำเนินการจัดทำข้อมูลและข้อเสนอแนะทางวิชาการตามความต้องการของสมาชิก รัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และบุคคลที่เกี่ยวข้องในวงงานสภา

๗.๓) วิเคราะห์ เสนอความเห็นและให้บริการทางวิชาการ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน ด้านนิติบัญญัติของสมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมาธิการ ข้าราชการ และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง

๗.๔) รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล สถิติ ข้อเท็จจริง โดยติดต่อประสานงานกับแหล่งข้อมูล ทั้งภายในและภายนอก

๗.๕) ดำเนินการเกี่ยวกับจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติและญัตติ

๗.๖) จัดทำเอกสารทางวิชาการ จุลสาร ข้อมูลพื้นฐาน เอกสารวงงานรัฐสภา และวิเทศปริทัศน์

๗.๗) บรรยายสรุปข้อมูลเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติและญัตติให้กับสมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการประสานงานพรรคร่วมรัฐบาลและคณะ กรรมการประสานงานพรรคร่วมฝ่ายค้าน

๗.๘) แปลเอกสารวิชาการในสาขาที่รับผิดชอบ

๗.๙) ปฏิบัติงานในคณะทำงานวิจัยเพื่อศึกษาวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้อง

๗.๑๐) ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

๘) กลุ่มงานบริการวิชาการด้านแรงงานและสวัสดิการสังคม มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ

๘.๑) ดำเนินการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ จัดให้มีการวิจัยและรวบรวมข้อมูลทางวิชาการ ด้าน การสาธารณสุข การแรงงานและสวัสดิการสังคม

๘.๒) ดำเนินการจัดทำข้อมูลและข้อเสนอแนะทางวิชาการตามความต้องการของสมาชิก รัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และบุคคลที่เกี่ยวข้องในวงงานสภา

๘.๓) วิเคราะห์ เสนอความเห็นและให้บริการทางวิชาการ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน ด้านนิติบัญญัติของสมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมาธิการ ข้าราชการ และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง

๘.๔) รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล สถิติ ข้อเท็จจริง โดยติดต่อประสานงานกับแหล่งข้อมูล ทั้งภายในและภายนอก

๘.๕) ดำเนินการเกี่ยวกับจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติและญัตติ

๘.๖) จัดทำเอกสารทางวิชาการ จุลสาร ข้อมูลพื้นฐาน เอกสารวงงานรัฐสภา และวิเทศปริทัศน์

๘.๗) บรรยายสรุปข้อมูลเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติและญัตติให้กับสมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการประสานงานพรรคร่วมรัฐบาลและคณะ กรรมการประสานงานพรรคร่วมฝ่ายค้าน

๘.๘) แปลเอกสารวิชาการในสาขาที่รับผิดชอบ

๘.๙) ปฏิบัติงานในคณะทำงานวิจัยเพื่อศึกษาวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้อง

๘.๑๐) ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

๔.๒ การเสนอแนวทางจัดตั้งสำนักหอสมุดรัฐสภา

จากการศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของห้องสมุดรัฐสภาต่างประเทศ ๔ ประเทศ คือ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลีใต้ พบว่า จุดเด่นของห้องสมุดทั้ง ๔ ประเทศ มีดังนี้

๑. ห้องสมุดรัฐสภาเกือบทุกแห่งทำหน้าที่เป็นหอสมุดแห่งชาติด้วย ยกเว้นประเทศสหราชอาณาจักร ที่เป็นห้องสมุดรัฐสภาเท่านั้น

๒. ห้องสมุดรัฐสภาโดยมากจะมีอาคารเป็นเอกเทศ ยกเว้นประเทศอังกฤษที่ห้องสมุดเป็นส่วนหนึ่งของพระราชวังเวสต์มินสเตอร์ (Palace of Westminster)

๓. ส่วนมากห้องสมุดรัฐสภาจะมีคณะกรรมการห้องสมุด หรือ ที่ปรึกษา และ ผู้ทรงคุณวุฒิที่คอยให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานและนโยบายของห้องสมุด รวมทั้งกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๔. ผู้บริหารของห้องสมุดรัฐสภาทุกแห่งเป็นบรรณารักษ์ โดยส่วนใหญ่ขึ้นตรงต่อประธานสภา ยกเว้นประเทศอังกฤษที่ขึ้นตรงกับเลขาธิการสภาฯ

นอกจากนี้ จากการวิเคราะห์ถึงสภาพการดำเนินงานของงานห้องสมุด พบว่า ห้องสมุดรัฐสภาไทยในปัจจุบันมีจุดแข็ง (Strengths) ที่สำคัญ คือ เป็นแหล่งเรียนรู้และแหล่งข้อมูลสารสนเทศทางประวัติศาสตร์การเมืองการปกครองขององค์กรนิติบัญญัติที่น่าเชื่อถือและได้รับการยอมรับจากประชาชนทั่วไป อีกทั้งห้องสมุดมีสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาส (Opportunities) คือ การให้ความสำคัญจากสมาชิกรัฐสภา ผู้บริหาร และประชาชน มีผู้ให้ความสนใจและเห็นความสำคัญของห้องสมุดมากขึ้น ทำให้ได้รับโอกาสสนับสนุนและผลักดันในด้านต่าง ๆ เป็นอย่างดี ทั้งนี้ห้องสมุดรัฐสภามีการให้บริการผู้ใช้ห้องสมุดสามารถสรุปเป็นสถิติได้ ดังนี้

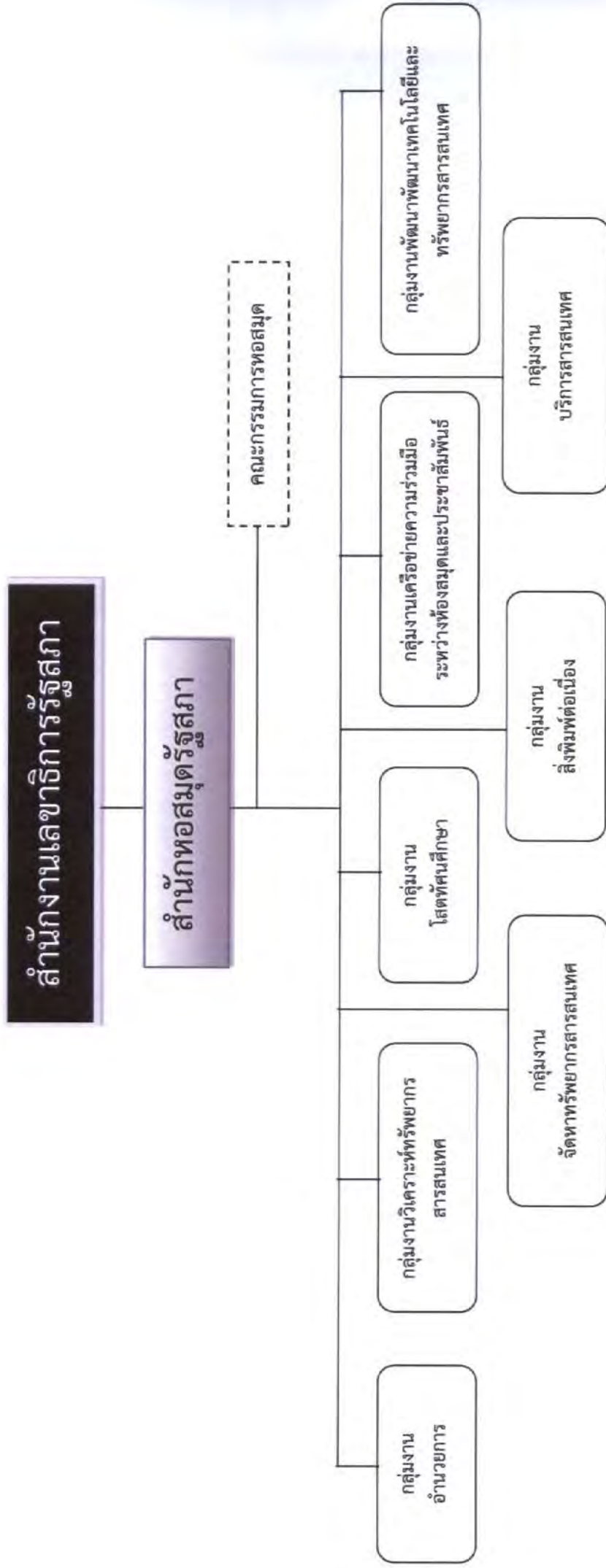
ตารางที่ ๗ แสดงสถิติการให้บริการผู้ใช้ห้องสมุด ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๕

การให้บริการผู้ใช้ห้องสมุด	ปี ๒๕๕๓	ปี ๒๕๕๔	ปี ๒๕๕๕	รวม
ผู้เข้าใช้ห้องสมุด	๕๗,๓๖๕	๖๕,๕๒๑	๕๒,๕๘๓	๑๗๕,๔๖๙
บริการยืม-คืนทรัพยากรสารสนเทศ	๔๖,๐๕๐	๔๘,๕๐๖	๔๐,๗๔๑	๑๓๕,๒๙๗
บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า	๒,๙๓๐	๓,๑๔๘	๓,๐๙๐	๙,๑๖๘
จำนวนคลิกที่หน้าเว็บไซต์ห้องสมุด อิเล็กทรอนิกส์ (Page views)	๖๓๔,๕๕๓	๕๑๐,๑๒๖	๙๗๑,๓๘๔	๒,๑๑๖,๐๖๓
รวม	๗๔๐,๙๒๘	๖๒๗,๓๐๑	๑,๐๖๗,๗๙๘	๒,๔๓๖,๐๒๗

ในส่วนของสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อน หรือจุดด้อย (Weaknesses) ที่สำคัญมาก คือ ด้านพื้นที่ ซึ่งห้องสมุดรัฐสภาฯมีพื้นที่การให้บริการและจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศไม่เพียงพอ และโครงสร้างอาคารสถานที่และระบบสาธารณูปโภคไม่เหมาะสม สมควรได้รับการแก้ไขโดยเร่งด่วน นอกจากนี้ ในส่วนของสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นภัยคุกคามหรืออุปสรรค (Threats) พบว่า ผู้ใช้บริการมีพฤติกรรมและความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไป และมีความต้องการที่หลากหลาย โดยผู้ใช้บางส่วนมีความต้องการบริการสารสนเทศที่รวดเร็ว ถูกต้อง และมีความหลากหลาย ตลอดจนมีความต้องการที่จะสืบค้นสารสนเทศได้ทุกที่ ทุกเวลาที่ต้องการ ในขณะที่ผู้ใช้บริการบางส่วนยังคงยึดติดกับภาพลักษณ์ดั้งเดิมของห้องสมุดที่ต้องมีอาคารสถานที่ที่ใหญ่โตรองรับ ต้องมีตัวเล่มที่เป็นสิ่งพิมพ์เป็นจำนวนมาก

จากข้อมูลที่ได้รับจากการวิเคราะห์ดังกล่าวข้างต้น ทำให้สามารถเสนอแนวทางการปรับปรุงโครงสร้างใหม่ของห้องสมุดรัฐสภาในอนาคต ดังแผนภาพองค์การต่อไปนี้

แผนภาพที่ ๑๐ โครงสร้างสำนักหอสมุดรัฐสภา

จากแผนภูมิข้างต้น จะเห็นได้ว่า มีการเสนอให้สำนักหอสมุดรัฐสภา มีฐานะเป็นสำนักและขึ้นตรงกับสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในด้านการบริการสารสนเทศ อีกทั้งยังควรมีการจัดตั้ง คณะกรรมการหอสมุด เพื่อให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงาน และ นโยบายของห้องสมุด รวมทั้งกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของสำนักหอสมุดรัฐสภา

โครงสร้างสำนักหอสมุดรัฐสภา เป็นผลสืบเนื่องมาจากการศึกษาแนวทางการปรับโครงสร้างห้องสมุดรัฐสภาตามมาตรฐานสากล โดยมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

อำนาจหน้าที่ของสำนักหอสมุดรัฐสภา

๑) ดำเนินการจัดเตรียมข้อมูลและข้อเสนอแนะทางวิชาการตามความต้องการของสมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หน่วยงานภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและบุคคลในวงงานรัฐสภา

๒) เป็นแหล่งสารสนเทศเพื่อให้บริการทางวิชาการ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านนิติบัญญัติของสมาชิกรัฐสภา คณะกรรมาธิการ ข้าราชการ และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง

๓) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานและการให้บริการตามหลักบรรณารักษศาสตร์

๔) ดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาและวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ

๕) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำดัชนีและฐานข้อมูล โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพ

๖) ดำเนินการเกี่ยวกับการประสานงานด้านความร่วมมือระหว่างประเทศกับหอสมุดรัฐสภานานาชาติ

๗) ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้สำนักหอสมุดรัฐสภา มีการแบ่งโครงสร้างภายในออกเป็น ๘ กลุ่มงาน ซึ่งมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

อำนาจหน้าที่ของกลุ่มงานต่าง ๆ ในสำนักหอสมุดรัฐสภา

สำนักหอสมุดรัฐสภา มีกลุ่มงานจำนวน ๘ กลุ่มงาน และมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. กลุ่มงานอำนวยการ มีหน้าที่ความรับผิดชอบ

(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับงานสารบรรณและธุรการทั่วไปของสำนัก

(๒) ดำเนินการเกี่ยวกับงานพัสดุ ครุภัณฑ์ การเงิน และงบประมาณของสำนัก

(๓) ดำเนินการเกี่ยวกับงานทะเบียนข้อมูลด้านบุคลากรของสำนัก

(๔) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำแผนงานและงบประมาณ รวมทั้งการประสานงานด้านแผน รายงานผลการปฏิบัติงาน การใช้จ่ายงบประมาณและสถิติของสำนัก

(๕) ดำเนินการเกี่ยวกับการวางระบบ ควบคุม และดูแลระบบการรักษาความปลอดภัยด้านเอกสารของสำนัก

(๖) ดำเนินการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของสำนัก

(๗) ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

๒. กลุ่มงานจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ มีหน้าที่ความรับผิดชอบ

(๑) ดำเนินการจัดซื้อ จัดหาและรวบรวมหนังสือ โสตทัศนวัสดุ และฐานข้อมูล

(๒) ดำเนินการประสานงานเพื่อขอรับอภิสิทธิ์ทางการกับหน่วยงานทั้งภายในและต่างประเทศ

(๓) ดำเนินการลงรายการ/รายละเอียดการจัดซื้อทรัพยากรในฐานข้อมูล

(๔) ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

๓. กลุ่มงานวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ มีหน้าที่ความรับผิดชอบ

(๑) วิเคราะห์หมวดหมู่และจัดการทรัพยากรสารสนเทศตามหลักมาตรฐานสากล

(๒) จัดทำฐานข้อมูลบรรณานุกรม

(๓) บำรุงรักษาทรัพยากรสารสนเทศ

(๔) ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

๔. กลุ่มงานสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง มีหน้าที่ความรับผิดชอบ

(๑) ดำเนินการจัดซื้อ จัดหาและรวบรวมวารสาร หนังสือพิมพ์ และสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง

(๒) ดำเนินการประสานงานเพื่อขอรับอภิสิทธิ์การวารสารกับหน่วยงานทั้งภายในและต่างประเทศ

(๓) ดำเนินการลงทะเบียนฐานข้อมูลวารสารและสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง

(๔) ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

๕. กลุ่มงานโสตทัศนศึกษา มีหน้าที่ความรับผิดชอบ

(๑) ดำเนินการจัดหา/ผลิต ภาพนิ่ง วิดิทัศน์

(๒) ดำเนินการลงทะเบียนในฐานข้อมูล

(๓) บำรุงรักษาโสตทัศนวัสดุ

(๔) ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

๖. กลุ่มงานบริการสารสนเทศ มีหน้าที่ความรับผิดชอบ

(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริการสารสนเทศ งานบริการอ้างอิงและสาระสังเขป งานบริการ

ยิม-คีนทรัพยากรสารสนเทศ บริการยืมระหว่างห้องสมุด บริการข้อมูลจากระบบสื่อสารทางไกลและระบบเครือข่าย และแนะนำการใช้บริการ

(๒) จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและจัดแสดงทรัพยากรสารสนเทศที่ได้รับใหม่

(๓) ดำเนินการให้บริการเยี่ยมชม จัดบรรยายสำหรับการนำชมเป็นรายบุคคลหรือหมู่คณะ

(๔) ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

๗. กลุ่มงานเครือข่ายความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่ความรับผิดชอบ

(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการต่ออายุสมาชิกเครือข่ายความร่วมมือระหว่างห้องสมุดทั้งในและต่างประเทศ

(๒) ติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างห้องสมุดในด้านต่าง ๆ

(๓) เข้าร่วมประชุมและทำกิจกรรมที่เป็นความร่วมมือระหว่างห้องสมุด

(๔) ดำเนินการเกี่ยวกับการประสานงานด้านความร่วมมือกับหอสมุดรัฐสภานานาชาติ

(๕) ดำเนินการเพื่อการประชาสัมพันธ์หอสมุดรัฐสภาและจัดทำกิจกรรมส่งเสริมการใช้บริการ

ต่าง ๆ

(๖) ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

๘. กลุ่มงานพัฒนาเทคโนโลยีและทรัพยากรสารสนเทศ มีหน้าที่ความรับผิดชอบ

(๑) ดำเนินงานด้านการวางแผนและการจัดการสารสนเทศของระบบห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ ระบบห้องสมุดดิจิทัล ระบบการให้บริการ และระบบสืบค้นฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของหอสมุดรัฐสภา

(๒) ดำเนินงานด้านการจัดหา จัดทำ และพัฒนาคลังข้อมูลสารสนเทศดิจิทัลของสถาบันนิติบัญญัติ

(๓) ดำเนินงานด้านวิเคราะห์ จัดทำ และพัฒนาเว็บไซต์ของหอสมุดรัฐสภาให้เป็นสื่อเผยแพร่บริการสารสนเทศในรูปแบบเว็บคอนเทนต์ (Web Content)

(๔) ดำเนินงานด้านการกำหนดคำสำคัญ การนำเข้าฐานข้อมูล และจัดทำรายการโครงสร้างการลงรายการทรัพยากรสารสนเทศด้วยมาตรฐานเมทาดาทา (Metadata)

(๕) ดำเนินงานด้านการพัฒนาและประมวลผลฐานข้อมูล ควบคุมดูแลเครื่องแม่ข่ายของหอสมุดรัฐสภา การบำรุงรักษาระบบฐานข้อมูล ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง

(๖) ดำเนินงานด้านการพัฒนานวัตกรรมและการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ มาสนับสนุนการบริหารจัดการและการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศของหอสมุดรัฐสภา เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวาง

(๗) ดำเนินงานด้านสนับสนุนและเผยแพร่ฐานข้อมูลทางวิชาการระหว่างหอสมุดรัฐสภาและหน่วยงานวิชาการ ภายในประเทศและระหว่างประเทศ เชื่อมโยงข้อมูลเพื่อแลกเปลี่ยนทางวิชาการกับหน่วยงานภายในและภายนอกด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ

(๘) ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

๔.๓ การเสนอแนวทางการจัดตั้งสำนักวิจัยและพัฒนา

จากการศึกษาหน่วยงานวิจัยของรัฐสภาสาธารณรัฐเกาหลี ซึ่งพบว่าเป็นหน่วยงานระดับสำนักที่ขึ้นตรงต่อประธานรัฐสภา และโดยประกอบด้วย ๓ หน่วยงานก็คือ ๑) สำนักวิจัยด้านการเมืองและการบริหาร ๒) สำนักวิจัยด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ๓) สำนักวิจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งสำนักทั้ง ๓ สำนักข้างต้นมีอำนาจหน้าที่ศึกษาวิเคราะห์วิจัยตามคำร้องขอของสมาชิกรัฐสภา สืบจรวจรายงานผลการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการนิติบัญญัติ สนับสนุนข้อมูลแก่ที่มวิจัยของสมาชิกรัฐสภา ตลอดจนทำการเผยแพร่ข้อมูลผลการวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน

ขณะที่การศึกษาหน่วยงานวิจัยของรัฐสภาสหราชอาณาจักร โดยการศึกษาในส่วนของสภาสามัญของสหราชอาณาจักร พบว่า มีสำนักบริการวิจัยและสารสนเทศ อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานบริการสารสนเทศ ซึ่งฝ่ายบริการวิจัยดังกล่าวมี ๘ กลุ่มงานด้วยกันคือ ๑) พาณิชยและการคมนาคม ๒) กิจการภายใน ๓) วิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ๔) นโยบายด้านสังคม ๕) สถิติทางสังคมและทั่วไป ๖) นโยบายเศรษฐกิจและสถิติ ๗) การต่างประเทศและความมั่นคง และ ๘) รัฐสภาและรัฐธรรมนูญ โดยสำนักบริการวิจัยและสารสนเทศมีหน้าที่หลักคือ มีหน้าที่หลักในการให้บริการทางด้านวิชาการและวิจัย ตามข้อสอบถามและนำเสนอข้อสรุปทางวิชาการ รวมทั้งจัดทำเอกสารสรุปเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติและในประเด็นต่าง ๆ ที่อยู่ในความสนใจของรัฐและสาธารณชน

สำหรับสภาขุนนางของสหราชอาณาจักร งานบริการทางวิชาการและวิจัย เป็นงานส่วนหนึ่งของห้องสมุดสภาขุนนาง โดยแบ่งออกเป็น ๔ ฝ่าย ดังนี้ ๑) ฝ่ายอำนาจการ ๒) ฝ่ายบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า ๓) ฝ่ายบริการทางเทคนิค และ ๔) ฝ่ายการจัดการทรัพยากรสารสนเทศ ซึ่งเจ้าหน้าที่วิจัยของห้องสมุดมีหน้าที่จัดทำเอกสารทางวิชาการที่เรียกว่า “Library Notes” เพื่อให้บริการแก่สภาขุนนาง รวมทั้งการให้บริการอธิบายตอบข้อซักถาม และให้คำแนะนำเกี่ยวกับเนื้อหาของเอกสารดังกล่าว

การศึกษาหน่วยงานวิจัยของรัฐสภาสหรัฐอเมริกา พบว่า มีสำนักงานบริการการวิจัยแห่งรัฐสภาเป็นหน่วยงานภายในหอสมุดรัฐสภาอเมริกา ประกอบด้วย ๑๕ กลุ่มงาน โดยกลุ่มงานที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยโดยตรงมี ๕ กลุ่มงานด้วยกัน ได้แก่ กลุ่มงานกฎหมายอเมริกา กลุ่มงานนโยบายสังคมภายในประเทศ กลุ่มงานการต่างประเทศกลาโหมและการค้า กลุ่มงานทรัพยากรวิทยาศาสตร์และอุตสาหกรรม ซึ่งสำนักบริการงานวิจัยแห่งรัฐสภามีหน้าที่นำเสนอผลการศึกษาวิจัยตามวัตถุประสงค์และความต้องการรัฐสภา และเพื่อประกอบการตัดสินใจของสมาชิกรัฐสภาในการพิจารณาประเด็นนโยบายสาธารณะ

การศึกษาหน่วยงานที่สนับสนุนด้านวิจัยของรัฐสภาญี่ปุ่นนั้นพบว่า มีสำนักวิจัยและบริการอ้างอิงทางกฎหมายอยู่ภายใต้สังกัดหอสมุดไดเอ็ตแห่งชาติ โดยโครงสร้างของสำนักฯ ประกอบด้วยส่วนงาน ๖ ส่วน ได้แก่ ๑) งานบริการงานวิจัยและสหสาขา ๒) งานบริการงานวิจัยเอกสารรัฐสภาและสิ่งพิมพ์ของทางการ ๓) งานบริการงานวิจัยการเมืองและภารกิจของรัฐบาล ๔) งานบริการงานวิจัยบริหารรัฐกิจและตุลาการ ๕) งานบริการงานวิจัยการต่างประเทศและความมั่นคงของชาติ ๖) งานบริการงานวิจัยการเงิน และ ๗) งานบริการงานวิจัยด้านเศรษฐกิจ การค้าและอุตสาหกรรม ซึ่งส่วนงานดังกล่าวมีหน้าที่ดำเนินการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์เปรียบเทียบ และสรุปผลการดำเนินการทางวิชาการ วิจัยเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาให้กับสมาชิกรัฐสภา

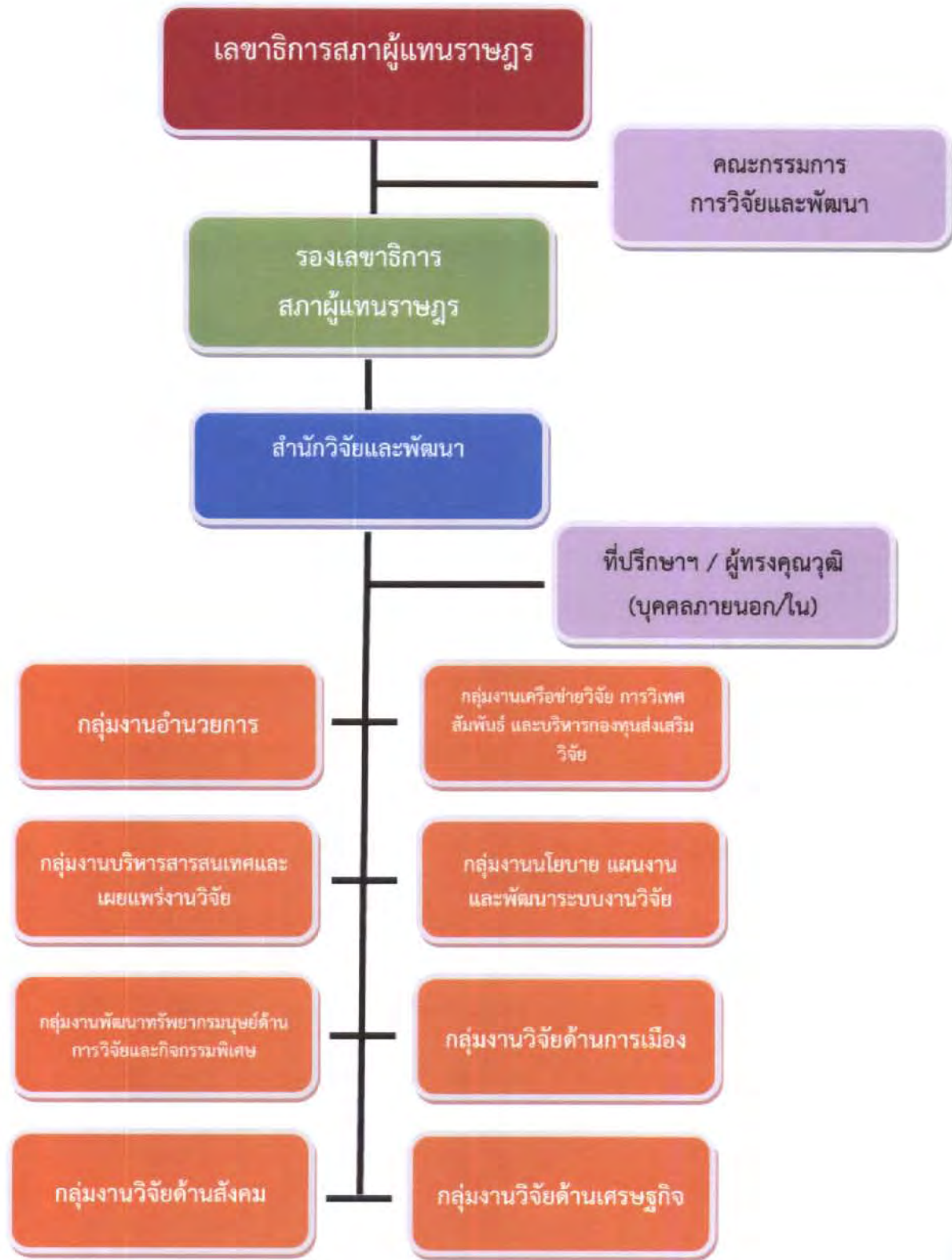
ทั้งนี้ จากการศึกษาวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการที่พบว่า สมาชิกรัฐสภา ซึ่งประกอบด้วย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ตลอดจนคณะกรรมการ ได้ให้ความสำคัญกับข้อมูลที่ได้จากผลงานวิจัย เพื่อนำมาใช้ประกอบการพิจารณาในเรื่องต่าง ๆ ในกระบวนการดำเนินงานของฝ่ายนิติบัญญัติ และที่สำคัญอย่างยิ่งบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้ให้ความสำคัญกับวิจัยในหลายมาตรา เช่น หมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย มาตรา ๕๐ การวิจัยและการเผยแพร่ผลงานวิจัยตามหลักวิชาการย่อมได้รับความคุ้มครอง ฯลฯ หมวด ๕ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา ๕๐ (๕) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยในศิลปะวิทยาการแขนงต่าง ๆ และเผยแพร่ข้อมูลผลการศึกษาวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากรัฐและมาตรา ๘๖ (๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา เป็นต้น โดยในช่วงปี ๒๕๓๗ ถึงปี ๒๕๕๖ กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ ได้มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยที่อยู่ในความรับผิดชอบของกลุ่มงาน ดังนี้

ตารางที่ ๘ จำนวนรายงานการวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่และอยู่ในความรับผิดชอบของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา

ประเภทผลงานวิจัย	ปี	จำนวน (เรื่อง)
๑. รายงานการวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนประเภทสถาบันหรือนักวิชาการอิสระ	พ.ศ. ๒๕๓๗ – ปัจจุบัน	๓๕
๒. รายงานการวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนประเภทนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา	พ.ศ. ๒๕๔๗ – ปัจจุบัน	๑๐
๓. รายงานการวิจัยที่ดำเนินการโดยบุคลากรในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	พ.ศ. ๒๕๔๑ – ปัจจุบัน	๙

อย่างไรก็ตาม เมื่อวิเคราะห์ถึงสภาพการดำเนินงานของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา ที่รับผิดชอบด้านการให้บริการงานวิจัยแก่สมาชิกรัฐสภา คณะกรรมการยังพบว่า มีข้อจำกัดทั้งในด้านขอบข่ายอำนาจหน้าที่ จำนวน บุคลากร ศักยภาพการสร้างเครือข่ายด้านการวิจัยที่ครอบคลุมทั้งภายในประเทศ และภายนอกประเทศ ดังนั้น การพิจารณาเปลี่ยนแปลงเพื่อให้การบริการงานวิจัยมีคุณภาพ และสอดคล้องกับความประสงค์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือคณะกรรมการ โดยสามารถนำข้อมูลและผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในระบบงานนิติบัญญัติได้อย่างจริงจัง จึงมีการศึกษาวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบหน่วยงานให้บริการงานวิจัยของต่างประเทศ ๔ ประเทศที่กล่าวไว้ข้างต้น ประกอบกับการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ เพื่อการเสนอให้มีการปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงานสนับสนุนงานวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้สามารถรองรับการปฏิบัติหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้บรรลุตามเป้าประสงค์ขององค์กร โดยเสนอให้มีการจัดตั้งสำนักวิจัยและพัฒนา โดยมีโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

แผนภาพที่ ๑๑ โครงสร้างสำนักวิจัยและพัฒนา

ภายใต้แผนภาพโครงสร้างสำนักวิจัยและพัฒนา จะมีตำแหน่งที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งประกอบด้วย ข้าราชการในระดับเชี่ยวชาญและ/หรือผู้ทรงคุณวุฒิของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกเข้ามาทำหน้าที่ในการให้คำปรึกษา เสนอแนะ ให้ข้อคิดเห็น แนวทางอันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานศึกษาวิจัย และการเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการให้บริการงานวิจัยแก่สมาชิกรัฐสภา

อำนาจหน้าที่ของสำนักวิจัยและพัฒนา

โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของสำนักวิจัยและพัฒนา ได้เสนอตามแนวทางการศึกษารณียของต่างประเทศเกี่ยวกับโครงสร้างของหน่วยงานให้บริการงานวิจัยแก่สมาชิกรัฐสภาและการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานในด้านการบริการงานวิจัยที่นำเสนอไว้ข้างต้น โดยอำนาจหน้าที่ของสำนักวิจัยและพัฒนา มี ดังนี้

๑) ดำเนินการจัดทำกรอบนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงานด้านการวิจัยและการบริการทางวิชาการ เพื่อเสนอต่อสำนักงานเลขาธิการผู้แทนราษฎร

๒) ดำเนินการค้นคว้า รวบรวมข้อมูลทางวิชาการวิจัย ศึกษา หรือวิเคราะห์ประเด็นปัญหาด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมที่เกิดขึ้นแล้วหรือคาดว่าจะเกิดขึ้นและจะมีผลกระทบต่อกิจการอื่นใดในประเทศหรือกิจการอื่นใดระหว่างประเทศ

๓) ดำเนินการค้นคว้าข้อมูลทางการวิจัยหรือการได้มาซึ่งงานวิจัยเพื่อการพัฒนากฎหมายหรือการให้ความเห็นชอบต่อหนังสือสัญญาที่มีต่อนานาประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศโดยรัฐสภา

๔) ดำเนินการศึกษา ค้นคว้าเอกสาร รวบรวมข้อมูลการวิจัยทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ตามความประสงค์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการธิการ และสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๕) ดำเนินการหรือประสานงานให้มีการแปลงานวิจัยจากภาษาต่างประเทศมาเป็นภาษาไทย

๖) ดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานวิจัย และสนับสนุนนักวิจัย เพื่อพัฒนางานวิชาการด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนดำเนินการให้มีการนำผลงานวิจัยมาใช้ประโยชน์ในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

๗) ดำเนินการจัดการสัมมนา และนิทรรศการทางวิชาการเกี่ยวกับงานวิจัย

๘) ดำเนินการจัดตั้งเครือข่ายการวิจัยหรือประสานความร่วมมือด้านงานวิจัยกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อรวบรวมรายงานวิจัยหรือรายงานวิชาการอื่นใดสำหรับสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๙) ดำเนินการประสานกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศ เพื่อให้อาจารย์ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาปฏิบัติหน้าที่นักวิจัยสนับสนุน

๑๐) ดำเนินการในฐานะศูนย์สารสนเทศด้านการวิจัยและเอกสารวิชาการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยจัดเก็บสารสนเทศในรูปแบบของสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือวัตถุอื่นใดตามความจำเป็น

๑๑) ดำเนินการเผยแพร่รายงานวิจัยและงานวิชาการที่อยู่ในความรับผิดชอบเพื่อเป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน

๑๒) ดำเนินการติดตามความคืบหน้าหรือความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ด้านการวิจัยของประเทศ

๑๓) ดำเนินการเป็นหน่วยงานตัวแทนของสำนักเลขาธิการผู้แทนราษฎร เพื่อร่วมประชุมหรือสัมมนาเกี่ยวกับทางวิชาการและการวิจัย เว้นแต่มีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

๑๔) ดำเนินการเป็นหน่วยธุรการหรือฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการการวิจัยและพัฒนาทั้งในส่วนการจัดทำวาระการประชุม หนังสือนัดประชุม บันทึกการประชุม การปฏิบัติตามและติดตามผลดำเนินการตามมติของคณะกรรมการการวิจัยและพัฒนา และการดำเนินการอื่น ๆ ที่คณะกรรมการการวิจัยและพัฒนามอบหมาย

๑๕) ดำเนินการประสานและติดตามโครงการวิจัยต่าง ๆ

๑๖) ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

อำนาจหน้าที่ของกลุ่มงานต่าง ๆ ในสำนักวิจัยและพัฒนา

สำนักวิจัยและพัฒนา มีกลุ่มงานจำนวน ๘ กลุ่มงาน และมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. กลุ่มงานอำนวยการ มีหน้าที่ความรับผิดชอบ

(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับงานสารบรรณและธุรการทั่วไปของสำนัก

(๒) ดำเนินการเกี่ยวกับงานพัสดุ ครุภัณฑ์ การเงิน และงบประมาณของสำนัก

(๓) ดำเนินการเกี่ยวกับงานทะเบียนและข้อมูลด้านบุคคลของสำนัก

(๔) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำแผนงาน และงบประมาณ รวมถึงการประสานงานด้านแผน รายงานผลการปฏิบัติงาน การใช้จ่ายงบประมาณและสถิติของสำนัก

(๕) ดำเนินการด้านการจัดประชุมคณะกรรมการการวิจัยและพัฒนา และคณะอนุกรรมการที่
แต่งตั้ง

(๖) ดำเนินการจัดทำทำเบียนประวัติของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการการวิจัยและ
พัฒนา

(๗) ดำเนินการจัดเก็บบันทึกและรายงานประชุมของคณะกรรมการการวิจัยและพัฒนา

(๘) ดำเนินการเกี่ยวกับการวางระบบ ควบคุม และดูแลระบบการรักษาความปลอดภัยด้าน
เอกสารของสำนัก

(๙) ดำเนินการจัดทำระเบียบองค์กรหรือบุคลากรด้านการวิจัยที่เกี่ยวกับวงงานของสภา
ผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

(๑๐) ดำเนินการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของสำนัก

(๑๑) ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

๒. กลุ่มงานนโยบาย แผนงาน และการพัฒนาระบบบริหารงานวิจัย มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ

- (๑) ดำเนินการจัดทำกรอบนโยบาย ยุทธศาสตร์ หรือแผนงานด้านการวิจัยเพื่อเสนอต่อสำนักงานเลขาธิการผู้แทนราษฎรตามสายการบังคับบัญชา
- (๒) ดำเนินการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรับการจัดสรรงบประมาณของสำนัก
- (๓) ดำเนินการประสานและติดตามความคืบหน้าของโครงการวิจัยต่าง ๆ
- (๔) ดำเนินการติดตามความคืบหน้าหรือความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ด้านการวิจัยของประเทศและต่างประเทศ
- (๕) ดำเนินการประเมินผลการบริหารโครงการวิจัยและนำเสนอข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา ระบบบริหารงานวิจัย
- (๖) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำตัวชี้วัด การประเมินผลงานของสำนักในเชิงปริมาณจาก ผลผลิตหรือผลลัพธ์ และการประเมินผลในเชิงคุณภาพ
- (๗) ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

๓. กลุ่มงานวิจัยด้านการเมือง มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ

- (๑) ดำเนินการศึกษาวิจัยด้านการเมือง การปกครอง ความมั่นคง การทหาร ความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ การยุติธรรม การตรวจเงินแผ่นดิน และสิทธิมนุษยชน
- (๒) ดำเนินการศึกษาวิจัยเพื่อการพัฒนากฎหมายหรือการให้ความเห็นชอบต่อหนังสือสัญญา ที่มีต่อนานาชาติหรือองค์การระหว่างประเทศโดยรัฐสภาที่เกี่ยวข้องในประเด็นตาม (๑)
- (๓) ดำเนินการหรือประสานงานให้มีการแปลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นตาม (๑) จาก ภาษาต่างประเทศมาเป็นภาษาไทย
- (๔) ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

๔. กลุ่มงานวิจัยด้านเศรษฐกิจ มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ

- (๑) ดำเนินการศึกษาวิจัยด้านด้านเศรษฐกิจ การเกษตร การเงิน การคลัง การคมนาคม การ พาณิชยกรรม การพลังงาน การอุตสาหกรรม และการคุ้มครองผู้บริโภค
- (๒) ดำเนินการศึกษาวิจัยเพื่อการพัฒนากฎหมายหรือการให้ความเห็นชอบต่อหนังสือสัญญา ที่มีต่อนานาชาติหรือองค์การระหว่างประเทศโดยรัฐสภาที่เกี่ยวข้องในประเด็นตาม (๑)
- (๓) ดำเนินการหรือประสานงานให้มีการแปลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นตาม (๑) จาก ภาษาต่างประเทศมาเป็นภาษาไทย
- (๔) ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

๕. กลุ่มงานวิจัยด้านสังคม มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ

(๑) ดำเนินการศึกษาวิจัยด้านด้านสังคม การศึกษา วัฒนธรรม การสาธารณสุข การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ การท่องเที่ยว การกีฬา แรงงาน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๒) ดำเนินการศึกษาวิจัยเพื่อการพัฒนากฎหมายหรือการให้ความเห็นชอบต่อหนังสือสัญญาที่มีต่อนานาชาติหรือองค์การระหว่างประเทศโดยรัฐสภาที่เกี่ยวข้องในประเด็นตาม (๑)

(๓) ดำเนินการหรือประสานงานให้มีการแปลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นตาม (๑) จากภาษาต่างประเทศมาเป็นภาษาไทย

(๔) ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

๖. กลุ่มงานเครือข่ายวิจัย การวิเทศสัมพันธ์ และการบริหารกองทุนส่งเสริมการวิจัย มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ

(๑) ดำเนินการประสานเครือข่ายวิจัยกับองค์กรด้านการวิจัยในประเทศ เพื่อความร่วมมือในการสร้างองค์ความรู้ด้านการวิจัยระหว่างองค์กร

(๒) ดำเนินการประสานกับองค์กรด้านวิจัยของต่างประเทศ เพื่อความร่วมมือในการสร้างองค์ความรู้ด้านการวิจัยระหว่างองค์กร การแลกเปลี่ยนบุคลากร การฝึกอบรม การสัมมนาทางวิชาการ การถ่ายทอดความรู้หรือประสบการณ์ทางการวิจัย และการสนับสนุนด้านทรัพย์สินทางปัญญาต่าง ๆ

(๓) ดำเนินการแสวงหารับการสนับสนุนทุนส่งเสริมการวิจัยจากแหล่งเงินทุนในประเทศเท่านั้น

(๔) ดำเนินการบริหารกองทุนส่งเสริมการวิจัย

(๕) ดำเนินการประสานกับองค์กรต่างประเทศ เพื่อรับทุนสนับสนุนในการส่งข้าราชการสำนักงานเลขาธิการผู้แทนราษฎร ไปดำเนินการวิจัยในต่างประเทศ

(๖) ดำเนินการประสานกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศ เพื่อให้อาจารย์ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาปฏิบัติหน้าที่นักวิจัยรับเชิญ

(๗) ดำเนินการจัดหาผู้แปลงานวิจัยซึ่งเป็นภาษาต่างประเทศและได้รับสิทธิการเผยแพร่จากความร่วมมือกับองค์กรวิจัยของต่างประเทศเพื่อเป็นทรัพยากรสารสนเทศของสำนัก

(๘) ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

๗. กลุ่มงานบริหารสารสนเทศและเผยแพร่งานวิจัย มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ

(๑) ดำเนินการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนัก

(๒) ดำเนินการบริหารจัดการสารสนเทศงานวิจัยของสำนักในรูปแบบของสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือวัตถุอื่นใดตามที่จำเป็น

(๓) ดำเนินการจัดทำทะเบียนองค์กรหรือบุคลากรด้านวิจัยที่เกี่ยวกับวงงานของสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

(๔) ดำเนินการรวบรวมงานวิจัยที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักเพื่อเผยแพร่ในช่องทางต่าง ๆ ต่อสาธารณชน

(๕) ดำเนินการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบริหารข้อมูลสารสนเทศของสำนักให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔

(๕) ดำเนินการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินการของสำนัก

(๖) ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

๘. กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการวิจัยและกิจกรรมพิเศษ มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ

(๑) ดำเนินการจัดฝึกอบรม สัมมนา และนิทรรศการความรู้ด้านการวิจัยแก่บุคลากรในวงงานสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

(๒) ดำเนินการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการวิจัยที่อยู่ในวงงานรัฐสภา

(๓) ดำเนินการร่วมกับกลุ่มงานบริหารสนเทศและเผยแพร่งานวิจัยหรือหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการวิจัยในช่องทางต่าง ๆ ที่เป็นลักษณะการฝึกอบรม สัมมนา และนิทรรศการ

(๔) ดำเนินการร่วมกับกลุ่มงานเครือข่ายวิจัย การวิเทศสัมพันธ์ และการบริหารกองทุนส่งเสริมการวิจัยหรือหน่วยงานอื่น ๆ ในการสรรหาข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรไปดำเนินการวิจัยในต่างประเทศตามที่ได้รับทุนสนับสนุนจากต่างประเทศ

(๕) ดำเนินการให้คำแนะนำและความรู้ด้านจรรยาบรรณของนักวิจัยให้แก่ผู้วิจัยในวงงานสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

(๖) ดำเนินการจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อสนับสนุนงานของสำนักในภารกิจต่าง ๆ ที่ไม่ได้กำหนดไว้ในหน้าที่ความรับผิดชอบของกลุ่มงานอื่น ๆ

(๗) ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

๔.๔ การเสนอแนวทางจัดตั้งสำนักพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุรัฐสภา

งานด้านพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุของรัฐสภา ปัจจุบันมีโครงสร้างเป็นกลุ่มงาน สังกัดสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยมีอำนาจหน้าที่และภารกิจ แบ่งออกเป็น

- งานด้านพิพิธภัณฑ์ ดำเนินการที่เกี่ยวข้อง อาทิ จัดหาสิ่งของจัดแสดง ประเมินค่า วิเคราะห์ จำแนกประเภท จัดทำทะเบียน จัดแสดง ให้บริการนำชม และให้บริการข้อมูลสารสนเทศ รวมถึงการสงวนรักษาและอนุรักษ์สิ่งของจัดแสดง ซึ่งปัจจุบันรับผิดชอบการจัดแสดง ๒ แห่ง คือ พิพิธภัณฑ์รัฐสภา ถนนอุทองใน และห้องจัดแสดงนิทรรศการถาวรรัฐสภาไทย อาคารรำไพพรรณี

- งานด้านจดหมายเหตุ ดำเนินการที่เกี่ยวข้อง อาทิ การจัดหา และรับมอบเอกสารที่สิ้นกระแสการปฏิบัติงานของรัฐบาล วิเคราะห์ ประเมินคุณค่าเอกสาร จัดเรียง จัดทำเครื่องมือช่วยค้น ให้บริการค้นคว้า และให้บริการข้อมูลสารสนเทศ รวมถึงการสงวนรักษาและอนุรักษ์เอกสาร

- งานการจัดแสดงนิทรรศการวิชาการ ดำเนินการจัดแสดงนิทรรศการและกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการเกี่ยวกับการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของไทย ในโอกาสและวาระสำคัญ ๆ

การดำเนินงานของกลุ่มงานฯ นั้น มีจุดแข็งหรือจุดเด่นที่สำคัญคือการเป็นแหล่งสารสนเทศ และการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์การเมืองการปกครองขององค์กรด้านนิติบัญญัติเพียงแห่งเดียว ส่งผลให้ทั้งการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์และเอกสารจดหมายเหตุของรัฐบาลได้รับความสนใจ และมีผู้ใช้บริการไม่ว่าจะเป็นการเข้าชมพิพิธภัณฑ์ การสืบค้นเอกสารจดหมายเหตุ สอบถามข้อมูลสารสนเทศ เป็นจำนวนดังตารางสถิติ

ตารางที่ ๙ แสดงสถิติผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์

	พิพิธภัณฑ์รัฐสภา			พิพิธภัณฑ์ถาวรรัฐสภาไทย ณ อาคารราไพพรรณี		
	ปี ๒๕๕๔	ปี ๒๕๕๕	ปี ๒๕๕๖ (ต.ค.๕๕-ก.พ. ๕๖)	ปี ๒๕๕๔	ปี ๒๕๕๕	ปี ๒๕๕๖ (ต.ค.๕๕-ก.พ.๕๖)
คณะจากสถานศึกษาต่าง ๆ	๒๙,๑๓๗	๒๘,๖๘๗	๖,๗๒๖	๖,๗๑๔	๗,๙๖๕	๒,๖๕๔
คณะจากสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎร และบุคคลทั่วไป	๗,๔๖๐	๑๙,๐๖๓	๑๐,๒๓๘	๑๘๙	๑,๔๑๗	๑,๖๘๗
คณะจากต่างประเทศ	๔๒๘	๔๑๒	๙๐	๘	๒๓	๖
รวม	๓๗,๐๒๕	๔๘,๑๖๒	๑๗,๐๕๔	๖,๙๑๑	๙,๔๐๕	๔,๓๔๗

ตารางที่ ๑๐ แสดงสถิติผู้ใช้บริการสืบค้นและสำเนาเอกสารจดหมายเหตุ

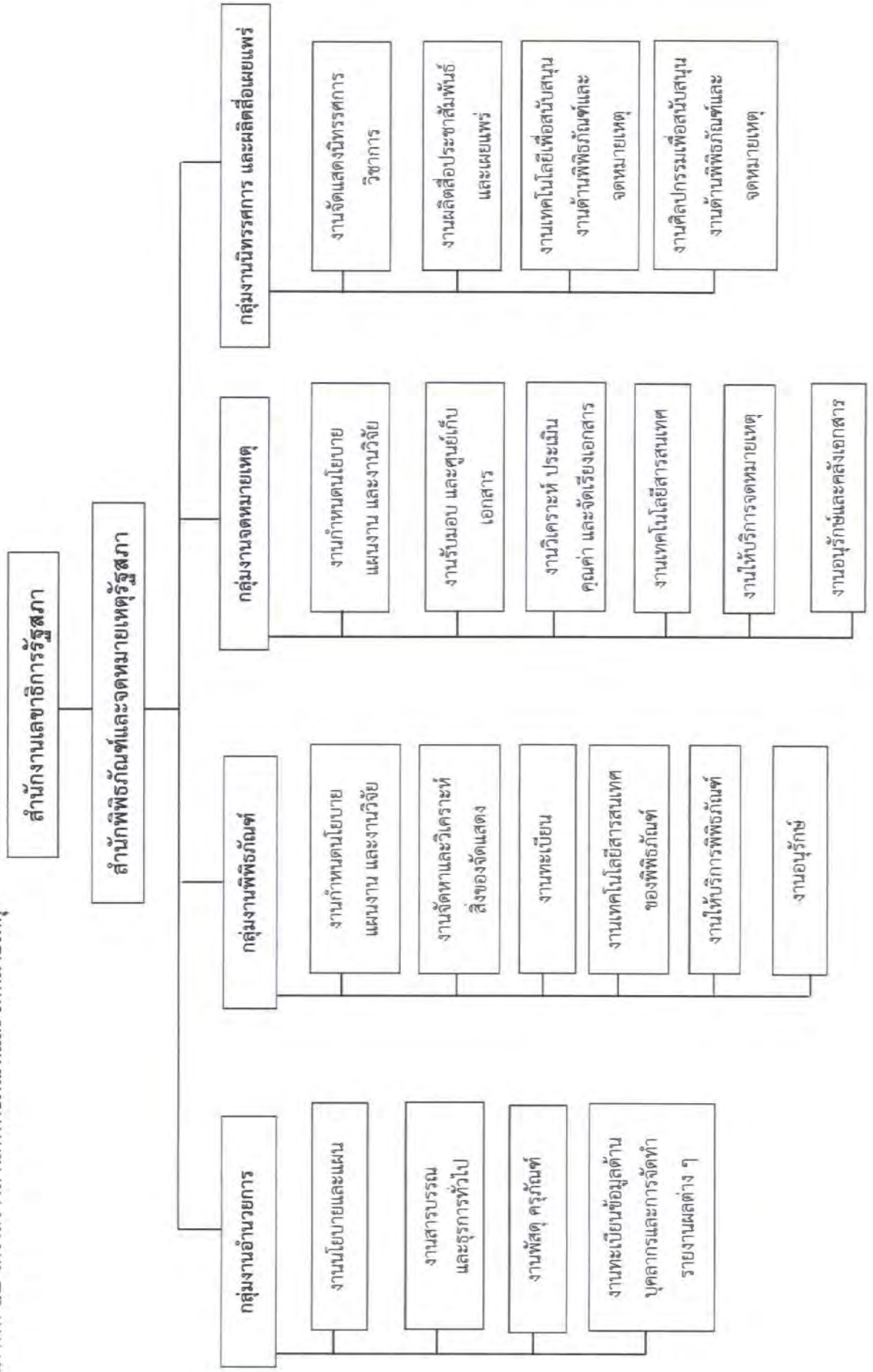
ประเภทเอกสารจดหมายเหตุ	๒๕๕๔ (ต.ค.๕๓-มี.ค.๕๔)	๒๕๕๕ (ต.ค.๕๔-มี.ค.๕๕)	๒๕๕๖ (ต.ค.๕๕-ก.พ.๕๖)
เอกสารลายลักษณ์ (ครั้ง/เรื่อง)	๒๒/๒๔	๓๑/๓๕	๒๕/๓๑
สำเนาภาพถ่าย (ครั้ง/ภาพ)	๑๔/๑,๔๖๘	๑๘/๙๘๐	๗/๓๖๐
สำเนาสื่อโสตทัศน์ (ครั้ง/ม้วน)	๑/๒	๒/๒	-

นอกจากนี้ การที่สมาชิกรัฐสภา ผู้บริหารขององค์กรให้ความสนใจและเห็นความสำคัญงานด้านพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุมากขึ้น ทำให้ได้รับโอกาสการสนับสนุนและผลักดันในด้านต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานด้านพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ รวมถึงการที่บุคลากรของกลุ่มงานมีโอกาสในการพัฒนาและก้าวหน้าในสายงานของตน ทำให้บุคลากรมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่มากขึ้น

แนวโน้มในการพัฒนาและความก้าวหน้าของงานด้านพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุนั้นสูงขึ้นจากสถิติผลการปฏิบัติงาน และความสำคัญที่หลายฝ่ายให้ความสำคัญมากขึ้นดังกล่าวข้างต้น และจากการศึกษาจากโครงสร้างรัฐสภาต่างประเทศหลายแห่งพบว่างานด้านพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุมีฐานะเป็นสำนัก เช่น รัฐสภาประเทศอังกฤษ มีสำนักจดหมายเหตุรัฐสภา (Parliamentary Archives) สังกัดสภาขุนนาง (House of Lords) และรัฐสภาประเทศเกาหลี มีสำนักจดหมายเหตุรัฐสภาแห่งชาติ ขึ้นตรงต่อสำนักหอจดหมายเหตุรัฐสภาเกาหลี หรือรัฐสภาประเทศอินเดีย มีสำนักพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุรัฐสภา (The parliamentary Museum and Archives : PMA) สังกัดสำนักงานเลขาธิการโลกสภา เป็นต้น

ด้วยลักษณะงานและการศึกษาเปรียบเทียบข้างต้น จึงเห็นควรมีการจัดตั้งสำนักพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุรัฐสภาขึ้น โดยมีโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

แผนภาพที่ ๑๒ โครงสร้างสำนักพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ

อำนาจหน้าที่สำนักพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุรัฐสภา

สำนักพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุรัฐสภา มีอำนาจหน้าที่ดำเนินงานด้านพิพิธภัณฑ์ จดหมายเหตุ และการจัดแสดงนิทรรศการและผลิตสื่อเผยแพร่ทางวิชาการของรัฐสภา ตามหลักวิชาการ เพื่อเป็นการอนุรักษ์ วัฒนธรรมความเป็นมาขององค์กรให้คงอยู่และเผยแพร่ความรู้ผ่านการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ การจัดแสดง นิทรรศการวิชาการ การผลิตสื่อเผยแพร่ และให้บริการค้นคว้าเอกสารจดหมายเหตุ โดยแบ่งออกเป็น ๔ กลุ่มงาน ประกอบด้วย

๑. กลุ่มงานอำนวยการ มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ

๑.๑ ดำเนินการวิเคราะห์ กำหนดแนวทาง จัดทำนโยบายและแผนงานของสำนักฯ โดยให้ สอดคล้องกับนโยบายและแผนขององค์กร

๑.๒ ดำเนินการเกี่ยวกับงานสารบรรณและธุรการทั่วไปของสำนักฯ

๑.๓ ดำเนินการเกี่ยวกับงานพัสดุ ครุภัณฑ์ การเงินและงบประมาณของสำนักฯ

๑.๔ ดำเนินการเกี่ยวกับงานทะเบียนข้อมูลบุคลากร และการจัดทำรายงานผล สถิติต่าง ๆ ของสำนักฯ

๑.๕ ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

๒. กลุ่มงานพิพิธภัณฑ์ มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ

๒.๑ งานกำหนดนโยบาย แผนงาน และงานวิจัยเพื่อพัฒนางาน

ดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย การวางแผนงาน การบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์ และการวิจัยเพื่อพัฒนางานด้านพิพิธภัณฑ์

๒.๒ งานจัดหาและวิเคราะห์สิ่งของจัดแสดง

ดำเนินการรวบรวม จัดหา รับมอบวัตถุสิ่งของจัดแสดง และดำเนินการวิเคราะห์ จำแนก ประเภทของวัตถุ และสืบค้นประวัติความเป็นมาของสิ่งของนั้น

๒.๓ งานทะเบียนและคลังพิพิธภัณฑ์

ดำเนินการจัดทำบันทึกหลักฐาน และจัดทำทะเบียนสิ่งของ รวมถึงจัดระบบคลัง พิพิธภัณฑ์ตามหลักวิชาการ

๒.๔ งานเทคโนโลยีสารสนเทศของพิพิธภัณฑ์

ดำเนินการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ใช้ในการดำเนินงานของพิพิธภัณฑ์

๒.๕ งานให้บริการพิพิธภัณฑ์

ดำเนินการให้บริการเยี่ยมชม จัดบรรยายนำชม จัดทำข้อมูลวิชาการเพื่อเผยแพร่เกี่ยวกับ พิพิธภัณฑ์ รวมถึงการให้บริการข้อมูลสารสนเทศ และการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์

๒.๖ งานอนุรักษ์

ดำเนินการสงวนรักษา และอนุรักษ์สิ่งของจัดแสดง รวมถึงการควบคุม ดูแลอาคาร สถานที่จัดแสดง คลังสิ่งของ และพื้นที่ปฏิบัติงานด้านพิพิธภัณฑ์

๒.๗ ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

๓. กลุ่มงานจดหมายเหตุ มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ

๓.๑ งานกำหนดนโยบาย แผนงานและงานวิจัยเพื่อพัฒนางาน

ดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย การวางแผนงาน การบริหารจัดการงานจดหมายเหตุ และการวิจัยเพื่อพัฒนางานด้านจดหมายเหตุ

๓.๒ งานรับมอบและศูนย์เก็บเอกสาร

ดำเนินการรวบรวม จัดทำ และรับมอบเอกสารที่สิ้นกระแสการปฏิบัติงานขององค์กร รวมถึงการจัดระบบและจัดการศูนย์เก็บเอกสารสำหรับเอกสารที่สิ้นกระแสการปฏิบัติงานที่ส่งมายังกลุ่มงาน

๓.๓ งานวิเคราะห์ ประเมินคุณค่า และจัดเรียงเอกสาร

ดำเนินการวิเคราะห์ และประเมินคุณค่าเอกสารที่รับมอบ และจัดเรียงเอกสารที่ประเมินค่าเป็นเอกสารจดหมายเหตุตามระบบและหลักวิชาการ รวมถึงจัดทำเครื่องมือช่วยค้นเอกสารนั้น ๆ

๓.๔ งานเทคโนโลยีสารสนเทศของจดหมายเหตุ

ดำเนินการจัดการเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อจัดเก็บเอกสารที่มีคุณค่าไว้เป็นจดหมายเหตุรัฐสภา รวมถึงการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินงานด้านจดหมายเหตุ

๓.๕ งานให้บริการจดหมายเหตุ

ดำเนินการให้บริการและค้นคว้าเอกสารจดหมายเหตุ จัดการหนังสืออ้างอิงที่ใช้ค้นคว้าร่วมกับเอกสารจดหมายเหตุ และการจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้และประชาสัมพันธ์การใช้เอกสารจดหมายเหตุ

๓.๖ งานอนุรักษ์ และคลังเอกสาร

ดำเนินการควบคุม ดูแล และตรวจเช็คเอกสารเพื่อการสงวนรักษา ดำเนินการจัดหารูปแบบ และวิธีการที่เหมาะสมในการอนุรักษ์เอกสารจดหมายเหตุประเภทต่าง ๆ รวมถึงการอนุรักษ์ซ่อมแซมเอกสารจดหมายเหตุ และการควบคุมดูแลอาคารสถานที่จัดเก็บ คลังเอกสาร และสถานที่ปฏิบัติงานด้านจดหมายเหตุ

๓.๗ ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมายพิเศษ

๔. กลุ่มงานนิทรรศการและผลิตสื่อเผยแพร่ มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ

๔.๑ งานจัดแสดงนิทรรศการวิชาการ

ดำเนินการจัดแสดงนิทรรศการทางวิชาการขององค์กรในโอกาสและวาระสำคัญต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่ความรู้ทั้งภายใน และภายนอกสำนักงานฯ

๔.๒ งานผลิตสื่อประชาสัมพันธ์และเผยแพร่

ดำเนินการออกแบบ และผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงการจัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่ความรู้และภารกิจขององค์กร

๔.๓ งานด้านเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนงานด้านพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ

ดำเนินการศึกษา จัดทำ และวิเคราะห์ระบบเทคโนโลยีรูปแบบต่าง ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการสนับสนุนการดำเนินงานด้านพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุของสำนักฯ

๔.๔ งานศิลปกรรมเพื่อสนับสนุนงานด้านพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ

ดำเนินงานศึกษาและออกแบบงานศิลปกรรม เพื่อประยุกต์ใช้ในการสนับสนุนงานด้านพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุของสำนักฯ

บทที่ ๕

บทสรุป

การศึกษาแนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานสนับสนุนสถาบันนิติบัญญัติของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในภารกิจงานด้านการให้บริการวิชาการ วิจัย ห้องสมุด และพิพิธภัณฑ์ และจดหมายเหตุ เป็นการศึกษาเอกสารข้อมูลผลการดำเนินงานที่ผ่านมา กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง เอกสารการจัดโครงสร้างของรัฐสภาในประเทศต่าง ๆ ได้แก่ รัฐสภาสาธารณรัฐเกาหลี รัฐสภาสหราชอาณาจักร รัฐสภาสหรัฐอเมริกา และรัฐสภาญี่ปุ่น ประกอบกับการสอบถามความคิดเห็นจากผู้บริหารและบุคลากร ผู้ปฏิบัติงานโดยตรง ทั้งในส่วนของด้านบริการวิชาการ ด้านวิจัย ด้านห้องสมุด และด้านพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ เพื่อเป็นการศึกษารูปแบบที่ดี (Best Practice) รวมทั้งการวิเคราะห์ข้อดี ข้อเสีย โอกาสและอุปสรรค (Swot Analysis) เพื่อเสนอแนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานสนับสนุนด้านการบริการ วิชาการ งานวิจัย งานห้องสมุด และงานพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ โดยใช้การอธิบายเชิงพรรณนาวิเคราะห์ (Content Analysis)

ผลการศึกษา พบว่า

๑. การศึกษาเชิงเปรียบเทียบเกี่ยวกับรัฐสภาต่างประเทศของหน่วยงานสนับสนุนงานนิติบัญญัติในด้าน บริการทางวิชาการ ด้านการวิจัย ด้านห้องสมุด และด้านพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ ได้พบประเด็นสำคัญ ดังนี้

ด้านโครงสร้าง

(๑) งานบริการทางวิชาการและงานวิจัย จากการศึกษากรณีของรัฐสภาสหรัฐอเมริกา รัฐสภา สหราชอาณาจักร และรัฐสภาญี่ปุ่น พบว่า งานบริการวิชาการและงานวิจัย จะอยู่ร่วมกันและเป็นหน่วยงาน ระดับสำนัก โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักหอสมุด

ส่วนการศึกษารัฐสภาสาธารณรัฐเกาหลี พบว่า งานบริการทางวิชาการและงานวิจัย จะ อยู่ร่วมกันและหน่วยงานระดับสำนัก ภายใต้การกำกับดูแลของประธานรัฐสภา และแยกต่างหากจากงาน หอสมุด

(๒) การให้บริการห้องสมุด จากการศึกษากรณีของต่างประเทศจะพบว่า การให้บริการ ห้องสมุดจะมีลักษณะดังนี้

- รัฐสภาสาธารณรัฐเกาหลี มีสำนักหอสมุดรัฐสภาสาธารณรัฐเกาหลีเป็นหน่วยงานหลัก ในการให้บริการห้องสมุด โดยสำนักหอสมุดรัฐสภาจะประกอบด้วยส่วนงานคือ กลุ่มบริหารจัดการ กลุ่มข้อมูล นิติบัญญัติ สำนักบริหารจัดการข้อมูล สำนักบริการข้อมูล สำนักจดหมายเหตุรัฐสภาแห่งชาติ และห้องสมุด กฎหมาย โดยมีหัวหน้าบรรณารักษ์เป็นหัวหน้าสำนักหอสมุดรัฐสภา และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธาน รัฐสภา

- รัฐสภาสหราชอาณาจักร โดยการให้บริการหอสมุดของรัฐสภาสหราชอาณาจักรจะมี การแยกส่วนคือ ห้องสมุดสภาสามัญซึ่งแบ่งเป็น ๒ ฝ่ายได้แก่ ๑) ฝ่ายบริการวิจัย ๒) ฝ่ายบริการ ทรัพยากรห้องสมุดและระบบสารสนเทศ ประกอบด้วย ๓ กลุ่มย่อย คือ งานบริการจัดการข้อมูลและทำดัชนี

งานบริการทรัพยากรห้องสมุด และงานบริการสารสนเทศและงานวิจัย อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานบริการสารสนเทศ ขณะที่ห้องสมุดสภาขุนนาง ซึ่งมี ๔ ฝ่ายคือ ฝ่ายอำนวยความสะดวก ฝ่ายบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า ฝ่ายงานบริการทางเทคนิค และฝ่ายการจัดการทรัพยากรสารสนเทศ โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการบริหารซึ่งขึ้นตรงกับคณะกรรมการสภาขุนนาง

- รัฐสภาสหรัฐอเมริกา การให้บริการห้องสมุดจะเป็นความรับผิดชอบของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน ซึ่งมีสำนักภายใต้กำกับคือ ๑) สำนักงานบรรณารักษ์ ๒) สำนักงานบริการห้องสมุด ๓) สำนักงานลิขสิทธิ์สหรัฐอเมริกา ๔) สำนักงานบริการการวิจัยแห่งรัฐสภา ๕) ห้องสมุดกฎหมาย ๖) สำนักงานวางแผนกลยุทธ์ ๗) สำนักงานสนับสนุนการปฏิบัติงาน

- รัฐสภาญี่ปุ่น มีหอสมุดสภาไดเอทเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง มีสำนักที่อยู่ภายใต้กำกับ ๗ สำนัก ความแตกต่างของหอสมุดสภาไดเอท คือ การมีหอสมุดสาขาที่ให้บริการทั้งฝ่ายนิติบัญญัติ บริหารและตุลาการเพิ่มขึ้น

(๓) งานพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ จากการศึกษากรณีของต่างประเทศจะพบว่า งานพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุจะมีลักษณะดังนี้

- รัฐสภาสาธารณรัฐเกาหลี จะมีงานจดหมายเหตุอย่างเดียวยู่ภายใต้การกำกับของสำนักหอสมุดรัฐสภาแห่งชาติ

- รัฐสภาสหราชอาณาจักร จำแนกงานเป็น ๒ ส่วนคือ (๑) งานพิพิธภัณฑ์ อยู่ภายใต้การรับผิดชอบของสภาสามัญ (สภาผู้แทนราษฎร) (๒) งานจดหมายเหตุ อยู่ในความรับผิดชอบของสภาขุนนาง (วุฒิสภา)

- รัฐสภาสหรัฐอเมริกา งานพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ เป็นหน่วยงานภายในสังกัดเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

- รัฐสภาญี่ปุ่น งานพิพิธภัณฑ์จะไม่ได้มีการระบุไว้ว่า อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานใดในรัฐสภา ส่วนงานจดหมายเหตุอยู่ภายใต้การดูแลของกลุ่มงานสงวนรักษา สังกัดหอสมุดสภาไดเอท

ด้านอำนาจหน้าที่

(๑) งานบริการทางวิชาการและงานวิจัย จากการศึกษากรณีของรัฐสภาสาธารณรัฐเกาหลี รัฐสภาสหราชอาณาจักร รัฐสภาสหรัฐอเมริกา และรัฐสภาญี่ปุ่น ในด้านอำนาจหน้าที่ได้พบประเด็นสำคัญ ดังนี้

- รัฐสภาสาธารณรัฐเกาหลี หน่วยงานด้านบริการวิชาการและงานวิจัย มีอำนาจหน้าที่ในการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์วิจัยตามคำร้องขอของสมาชิกรัฐสภาและคณะกรรมการ สนับสนุนข้อมูลผลสำรวจรายงานการศึกษาวิจัย รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการนิติบัญญัติ สนับสนุนข้อมูลแก่ที่มวิจัยของสมาชิกรัฐสภา ตลอดจนทำการเผยแพร่ข้อมูลผลการวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน

- รัฐสภาสหราชอาณาจักร ซึ่งประกอบด้วย สภาสามัญและสภาขุนนาง โดยงานบริการทางวิชาการและวิจัยของสภาสามัญเป็นภารกิจของสำนักบริการวิจัยและสารสนเทศ ซึ่งมีหน้าที่หลักในการให้บริการทางวิชาการและวิจัย ตอบข้อซักถามและนำเสนอข้อสรุปทางวิชาการ จัดทำเอกสารสรุปเกี่ยวกับร่าง

พระราชบัญญัติ ประเด็นต่าง ๆ ที่อยู่ในความสนใจของรัฐสภาและสาธารณะ ตอบข้อซักถามเกี่ยวกับรัฐสภา ให้แก่ประชาชนทั่วไป ตลอดจนจัดทำเอกสารสรุปเกี่ยวกับสภาสามัญเผยแพร่บนเว็บไซต์ของรัฐสภา สำหรับสภาขุนนางนั้น งานบริการงานวิชาการและวิจัยเป็นภารกิจของห้องสมุดสภาขุนนาง โดยมีหน้าที่จัดทำเอกสารทางวิชาการที่เรียกว่า “Library Notes” เพื่อให้บริการแก่สมาชิกสภาขุนนางและเจ้าหน้าที่ รวมทั้งให้บริการอธิบาย ตอบข้อซักถามและให้คำแนะนำเกี่ยวกับเนื้อหาต่าง ๆ ที่ได้จัดทำเป็นเอกสาร Library Notes

- รัฐสภาสหรัฐอเมริกา มีสำนักงานบริการการวิจัยแห่งรัฐสภาและห้องสมุดรัฐสภา ซึ่งเป็นหน่วยงานภายในกำกับของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน รับผิดชอบบริการทางวิชาการและงานวิจัย โดยทำหน้าที่นำเสนอผลงานการศึกษาวิจัยเพื่อประกอบการตัดสินใจสำหรับสมาชิกรัฐสภาในขั้นตอนการร่างกฎหมาย การพิจารณาประเด็นนโยบายสาธารณะ รวมทั้งให้คำปรึกษาและคำแนะนำแก่สมาชิกรัฐสภา ดำเนินการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบกฎหมายของต่างประเทศ กฎหมายของอเมริกาและให้บริการอ้างอิงทางกฎหมาย

- รัฐสภาญี่ปุ่น สำนักงานวิจัยและอ้างอิงงานนิติบัญญัติ ซึ่งเป็นสำนักที่อยู่ภายใต้การกำกับของหอสมุดโตเกียวแห่งชาติ มีหน้าที่ดำเนินการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ เปรียบเทียบ และสรุปผลการดำเนินงานทางวิชาการการวิจัย เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาให้กับสมาชิกรัฐสภา

(๒) งานด้านห้องสมุด จากการศึกษากรณีของรัฐสภาสาธารณรัฐเกาหลี รัฐสภาสหราชอาณาจักร รัฐสภาสหรัฐอเมริกา และรัฐสภาญี่ปุ่น ในด้านอำนาจหน้าที่ได้พบประเด็นสำคัญ ดังนี้

- รัฐสภาสาธารณรัฐเกาหลี หน่วยงานด้านห้องสมุด มีอำนาจหน้าที่ในการให้บริการข้อมูลแก่สมาชิกรัฐสภาแห่งชาติและหน่วยงานสนับสนุนอื่นของฝ่ายนิติบัญญัติ

- รัฐสภาสหราชอาณาจักร โดยห้องสมุดสภาสามัญ มีหน้าที่ให้บริการยืม-คืนทรัพยากรห้องสมุด จัดห้องอ่านหนังสือเพื่อให้บริการแก่สมาชิกและเจ้าหน้าที่ภายในสภาสามัญ ส่วนห้องสมุดสภาขุนนางทำหน้าที่ให้บริการข้อมูลและเป็นแหล่งค้นคว้าอ้างอิงวิจัยของสมาชิกรัฐสภา

- รัฐสภาสหรัฐอเมริกา หอสมุดรัฐสภาอเมริกัน เป็นสำนักที่ขึ้นตรงต่อประธานสภาคองเกรส โดยมีหน้าที่นำส่งงานวิจัยที่มีความน่าเชื่อถือต่อรัฐสภา จัดหา สงวนรักษา และการเข้าถึงสารสนเทศที่เป็นความรู้และบันทึกความคิด สร้างสรรค์ของอเมริกา จัดการระบบลิขสิทธิ์ที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก

- รัฐสภาญี่ปุ่น หอสมุดโตเกียวแห่งชาติ เป็นสำนักขึ้นตรงต่อประธานรัฐสภา ซึ่งรับผิดชอบงานด้านห้องสมุด โดยมีหน้าที่ในการสนับสนุนการทำงานของสมาชิกรัฐสภา บริการห้องสมุดแก่ผู้บริหารระดับสูงและหน่วยงานต่าง ๆ ในกระบวนการยุติธรรม หรือหน่วยงานราชการและสาธารณะ จัดหาทรัพยากรห้องสมุดทุกประเภทในประเทศญี่ปุ่น สงวนรักษาทรัพยากรห้องสมุดที่เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมของชาติ ตลอดจนรวบรวมทรัพยากร จัดทำรายการให้อยู่ในฐานข้อมูลและนำมาให้บริการห้องสมุด

(๓) งานด้านพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ จากการศึกษากรณีของรัฐสภาสาธารณรัฐเกาหลี รัฐสภาสหราชอาณาจักร รัฐสภาสหรัฐอเมริกา และรัฐสภาญี่ปุ่น ในด้านอำนาจหน้าที่ได้พบประเด็นสำคัญ ดังนี้

- รัฐสภาสาธารณรัฐเกาหลี มีเพียงงานด้านจดหมายเหตุ ทำหน้าที่ในการจัดเก็บเอกสารที่เกี่ยวข้องกับระบบงานนิติบัญญัติ การดูแลเอกสารต้นฉบับด้านวงงานรัฐสภา รวมทั้งการจัดการเอกสารอื่นที่นอกเหนือจากงานนิติบัญญัติทั้งในประเทศและต่างประเทศ การจัดทำฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และไมโครฟิล์ม

- รัฐสภาสหราชอาณาจักร ซึ่งกลุ่มงานด้านพิพิธภัณฑของสภาสามัญ เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในงานด้านพิพิธภัณฑและจดหมายเหตุของทั้งสองสภา โดยทำหน้าที่ให้บริการจัดเก็บจดหมายเหตุและบันทึกต่าง ๆ ของสภาขุนนางและสภาสามัญ ตอบข้อซักถามเกี่ยวกับจดหมายเหตุและประวัติศาสตร์ของรัฐสภา ให้บริการการสืบค้นเอกสารแก่สมาชิกรัฐสภาและบุคคลทั่วไป ขณะที่สำนักจดหมายเหตุรัฐสภาของสภาขุนนาง จะทำหน้าที่จัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับรัฐสภา

- รัฐสภาสหรัฐอเมริกา งานด้านพิพิธภัณฑและจดหมายเหตุจะอยู่ภายใต้กำกับดูแลของสภาผู้แทนราษฎรคือ กลุ่มงานนักประวัติศาสตร์และกลุ่มงานศิลป์และจดหมายเหตุ ทำหน้าที่สงวนรักษาเอกสารและวัสดุ โดยใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ซ่อมแซมวัตถุมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ จัดนิทรรศการที่เกี่ยวข้องนำเสนอเรื่องราวที่น่าสนใจในอดีต เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้ง เอกสารเกี่ยวกับรัฐสภา กระบวนการตรากฎหมายผ่านเอกสารจดหมายเหตุ

- รัฐสภาญี่ปุ่น จะมีพิพิธภัณฑรัฐสภา คอยดูแลงานด้านพิพิธภัณฑทำหน้าที่ให้บริการข้อมูล จัดแสดงนิทรรศการที่สำคัญและเกี่ยวข้องทางรัฐสภา ส่วนงานจดหมายเหตุอยู่ภายใต้การดูแลของกลุ่มงานสงวนรักษาของหอสมุดไดเอทแห่งชาติทำหน้าที่จัดเก็บและเผยแพร่เอกสารที่สำคัญของสภาไดเอทรวมถึงเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง

๒. การศึกษาวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานของสำนักวิชาการ การปรับปรุงโครงสร้างและแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรในวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ได้กำหนดให้สำนักวิชาการประกอบด้วย ๘ กลุ่มงาน ได้แก่ กลุ่มงานบริหารทั่วไป กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๑ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๒ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๓ กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา และกลุ่มงานพิพิธภัณฑและจดหมายเหตุ โดยลักษณะของกลุ่มงานแต่ละกลุ่มงานมีภารกิจ รวมทั้งมีสภาพการดำเนินงานที่แตกต่างกัน ดังนี้

(๑) งานบริการทางวิชาการ เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของกลุ่มงานบริการวิชาการ ๑ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๒ และกลุ่มงานบริการวิชาการ ๓ ดำเนินการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ รวบรวมและจัดทำข้อมูลทางวิชาการด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม และดำเนินการจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติและญัตติ ซึ่งจะพบว่า กลุ่มงานทั้ง ๓ กลุ่มงานมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์การทำงานเป็นทีม ประสิทธิภาพ ประกอบกับสมาชิกรัฐสภาได้ให้ความสำคัญกับการนำข้อมูลไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ ขณะที่จำนวนบุคลากรที่ให้บริการวิชาการยังมีจำกัด และมีความรู้ที่ยังไม่ครอบคลุมในหลายสาขาวิชาที่จะสามารถปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิกรัฐสภาและคณะกรรมการธิการ

(๒) งานบริการด้านการวิจัย เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา ดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยประเด็นปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองการปกครอง รวมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานวิจัย ซึ่งจะพบว่า สมาชิกรัฐสภา คณะกรรมการธิการ ผู้บริหาร ได้ให้ความสำคัญกับการนำข้อมูลที่มาจากผลการศึกษาวิจัยมาใช้ประกอบการพิจารณาตัดสินใจในการปฏิบัติหน้าที่ ภายใต้กระบวนการ

นิติบัญญัติ ขณะเดียวกันกฎหมายรัฐธรรมนูญก็ได้มีบทบัญญัติในการส่งเสริม สนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัย เพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ ขณะที่การดำเนินงานวิจัยยังมีข้อจำกัดด้านขอบข่าย อำนาจหน้าที่ จำนวนบุคลากร และการสร้างภาคีเครือข่ายในระดับสากล

(๓) งานบริการของห้องสมุด เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของกลุ่มงานห้องสมุดและกลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ดำเนินการเกี่ยวกับการบริการสารสนเทศ งานบริการอ้างอิงและสาระสังเขป งานบริการยืม-คืนทรัพยากรสารสนเทศ รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับระบบห้องสมุดอัตโนมัติ ฐานข้อมูลเชื่อมโยงกับหน่วยงานภายในและภายนอก จัดทำและพัฒนาประมวลผลฐานข้อมูลด้านเทคโนโลยีด้วยระบบสื่อสารทางไกล ซึ่งจะพบว่า ห้องสมุดรัฐสภาเป็นแหล่งเรียนรู้และแหล่งข้อมูลสารสนเทศทางประวัติศาสตร์การเมืองการปกครองขององค์กรนิติบัญญัติ ตลอดจนสมาชิกรัฐสภา ผู้บริหาร และประชาชนให้ความสำคัญกับการเข้ามาใช้บริการห้องสมุดรัฐสภามากขึ้น แต่ขณะเดียวกันสภาพแวดล้อมทางกายภาพด้านพื้นที่ของห้องสมุดรัฐสภา ส่งผลให้มีข้อจำกัดในการอำนวยความสะดวกให้บริการต่อสมาชิกรัฐสภา หรือบุคคลในวงงานรัฐสภา ประชาชนทั่วไป และการสรรหาทรัพยากรห้องสมุดมาเพื่อให้บริการที่สามารถศึกษา ค้นคว้าได้อย่างหลากหลาย

(๔) งานบริการด้านพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของกลุ่มงานพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานจดหมายเหตุของรัฐสภา และงานพิพิธภัณฑ์การเมืองการปกครองของรัฐสภา บริการนำชม จัดแสดงนิทรรศการและจัดทำเอกสารเผยแพร่ด้านการเมืองการปกครอง ซึ่งพบว่า พิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ มีจุดเด่นที่สำคัญคือ เป็นแหล่งสารสนเทศและเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์การเมืองการปกครองด้านนิติบัญญัติเพียงแห่งเดียว จึงทำให้เป็นที่สนใจของบุคคลทั่วไป และสถาบันการศึกษา รวมทั้งหน่วยงานต่าง ๆ

๓. การเสนอแนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานสนับสนุนงานนิติบัญญัติ งานบริการทางวิชาการ งานวิจัย งานห้องสมุด งานพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ ทั้งนี้ จากการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานของกลุ่มงานต่าง ๆ ข้างต้น จึงได้นำไปสู่การเสนอแนวทางการปรับโครงสร้างหน่วยงาน รวมทั้งเพื่อการเสนอแนวทางการจัดตั้งหน่วยงานในระดับสำนัก โดยมีเป้าประสงค์ในการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้สามารถรองรับกับความต้องการของสมาชิกรัฐสภา คณะกรรมาธิการ ตลอดจนสอดรับกับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก ซึ่งส่งผลต่อภารกิจหน้าที่ขององค์กร ดังนี้

(๑) การเสนอแนวทางการจัดตั้งสำนักบริการทางวิชาการ โดยเป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และประกอบด้วย ๑) กลุ่มงานอำนวยการ ๒) กลุ่มงานบริการวิชาการด้านการเมืองการปกครองในประเทศ ๓) กลุ่มงานบริการวิชาการด้านเกษตรและสหกรณ์ ๔) กลุ่มงานบริการวิชาการด้านการเมืองและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ๕) กลุ่มงานบริการวิชาการด้านเศรษฐกิจ ๖) กลุ่มงานบริการวิชาการด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี คมนาคมและพลังงาน ๗) กลุ่มงานบริการวิชาการด้านการศึกษาและวัฒนธรรม ๘) กลุ่มงานบริการวิชาการด้านแรงงานและสวัสดิการสังคม

(๒) การเสนอแนวทางการจัดตั้งสำนักหอสมุดรัฐสภา โดยเป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา ประกอบด้วย ๑) กลุ่มงานอำนวยการ ๒) กลุ่มงานวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ ๓) กลุ่มงานจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ ๔) กลุ่มงานโสตทัศนศึกษา ๕) กลุ่มงานสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง ๖) กลุ่มงานความร่วมมือและประชาสัมพันธ์หอสมุด ๗) กลุ่มงานบริการสารสนเทศ ๘) กลุ่มงานพัฒนาเทคโนโลยีและทรัพยากรสารสนเทศ

(๓) การเสนอแนวทางการจัดตั้งสำนักวิจัยและพัฒนา โดยเป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และประกอบด้วย ๑) กลุ่มงานอำนวยการ ๒) กลุ่มงานเครือข่ายวิจัยการวิเทศสัมพันธ์และบริหารกองทุนส่งเสริมวิจัย ๓) กลุ่มงานบริการสารสนเทศและเผยแพร่งานวิจัย ๔) กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการวิจัยและกิจกรรมพิเศษ ๕) กลุ่มงานนโยบาย แผนงานและพัฒนาระบบงานวิจัย ๖) กลุ่มงานวิจัยด้านการเมือง ๗) กลุ่มงานวิจัยด้านเศรษฐกิจ ๘) กลุ่มงานวิจัยด้านสังคม

(๔) การเสนอแนวทางการจัดตั้งสำนักพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ โดยเป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา และประกอบด้วย ๑) กลุ่มงานอำนวยการ ๒) กลุ่มงานพิพิธภัณฑ์ ๓) กลุ่มงานจดหมายเหตุ ๔) กลุ่มงานนิทรรศการและผลิตสื่อเผยแพร่

ข้อสังเกตจากผลการศึกษา

จากการศึกษาแนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานสนับสนุนงานนิติบัญญัติ งานบริการทางวิชาการ งานวิจัย งานห้องสมุด งานพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ โดยการศึกษาข้อมูลจากต่างประเทศในกรณี ๔ ประเทศ ได้แก่ สาธารณรัฐเกาหลี สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น เพื่อเป็นแนวทางประกอบการเสนอแนวทางการปรับปรุงโครงสร้างและแนวทางการจัดตั้งหน่วยงานระดับสำนักของรัฐสภาในการทำหน้าที่สนับสนุนงานด้านการบริการทางวิชาการ ด้านงานวิจัย ด้านงานห้องสมุด และงานพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ สามารถตอบสนองต่อความต้องการด้านข้อมูล สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภาอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้ นอกเหนือจากข้อค้นพบที่ได้จากขั้นตอนการศึกษาวิเคราะห์เอกสาร การเรียนรู้จากประสบการณ์ด้านการศึกษาดูงานต่างประเทศแล้ว คณะทำงานได้มีข้อสังเกตเพิ่มเติมเพื่อเป็นประโยชน์ต่อแนวทางการปรับปรุงโครงสร้างและการจัดตั้งหน่วยระดับสำนักที่เสนอนั้น ได้มีองค์ประกอบหรือปัจจัยสำคัญอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่จะนำสู่ความสำเร็จในการจัดหน่วยงานได้ตามเป้าประสงค์

(๑) องค์ประกอบด้านบุคลากร โดยในปัจจุบันสำนักวิชาการมีบุคลากรจำนวน ๑๓๐ คน โดยเป็นอัตรากำลังซึ่งกระจายอยู่ภายใต้ ๘ กลุ่มงาน (ดูรายละเอียดได้จากภาคผนวก) ซึ่งจากการศึกษาผลการดำเนินงานที่ผ่านมา สถิติด้านความต้องการของสมาชิกรัฐสภาด้านข้อมูลได้เพิ่มขึ้น ขณะที่อัตรากำลังของสำนักวิชาการยังคงเดิม ประกอบกับสภาพปัญหาที่พบว่า ขาดแคลนบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านหรือสาขาเฉพาะด้าน ดังนั้น บริบทในการปรับโครงสร้างและการจัดตั้งหน่วยงานสำนักทั้ง ๔ สำนักที่เสนอจึงควรพิจารณาองค์ประกอบของบุคลากรในด้านของการเพิ่มอัตรากำลังเพื่อรองรับการปฏิบัติหน้าที่ การเพิ่มศักยภาพของบุคลากรโดยการพัฒนาบุคลากรให้สามารถก้าวสู่ความเป็นผู้เชี่ยวชาญ การพิจารณาคัดสรรบุคลากรของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรในสาขาวิชาที่สอดคล้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละสำนัก เป็นต้น

(๒) องค์ประกอบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยภายใต้กระบวนการสนับสนุนงานวิชาการของสำนักวิชาการ งานบริการทางวิชาการ งานวิจัย งานห้องสมุด งานพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ เพื่อให้การปฏิบัติงานดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาพัฒนาปรับปรุงระบบสนับสนุนการปฏิบัติเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของสมาชิกรัฐสภาได้อย่างรวดเร็ว

(๓) องค์ประกอบด้านงบประมาณ ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งในการปรับปรุงโครงสร้างและการเสนอแนวทางการจัดตั้งหน่วยงานสนับสนุนทั้ง ๔ สำนักข้างต้น เนื่องจากการพัฒนาด้านบุคลากร ด้าน

เทคโนโลยีสารสนเทศ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีงบประมาณเข้ามาสนับสนุนอย่างเหมาะสมสำหรับการดำเนินการข้างต้นด้วย

ดังนั้น กล่าวได้ว่า ภายใต้อำนาจของผลการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานสนับสนุนงานนิติบัญญัติ งานบริการทางวิชาการ งานวิจัย งานห้องสมุด งานพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ ความสำเร็จของการปรับปรุงโครงสร้างและแนวทางการจัดตั้งหน่วยงานระดับสำนักทั้ง ๔ หน่วยงานเสนอจะสามารถบรรลุผลสำเร็จได้ยังมีองค์ประกอบสำคัญอีก ๓ ประการได้แก่ องค์ประกอบด้านบุคลากรที่มีศักยภาพ ความเชี่ยวชาญ และทักษะในการปฏิบัติงานองค์ประกอบด้านเทคโนโลยีที่สามารถนำมาสนับสนุนกระบวนการปฏิบัติงานในทุกด้าน และเพิ่มประสิทธิภาพในการตอบสนองความต้องการด้านข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ประกอบกับองค์ประกอบด้านงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรอย่างเพียงพอและเหมาะสม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาบุคลากร และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยความครบถ้วนในองค์ประกอบเหล่านี้จะนำไปสู่การพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานของหน่วยงานสนับสนุนงานนิติบัญญัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสนองตอบนโยบายและยุทธศาสตร์ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ตามเป้าประสงค์

บรรณานุกรม

- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (๒๕๕๖). **แนะนำสำนักงาน**. [ออนไลน์]. วันที่ค้นข้อมูล ๙ เมษายน ๒๕๕๖. เข้าถึงได้จาก http://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/ewt_news.php?nid
- อรณีช รุ่งธิพานนท์. (๒๕๕๓). **รัฐสภาสหราชอาณาจักร : สภาสามัญ สภาขุนนาง หน่วยงานสนับสนุน**. กรุงเทพฯ : สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- House of Commons. (2009). **About the House of Commons**. [online]. Retrieved. September 9, 2009, from <http://www.houseofcommons-careers.org.uk/hoc/index.asp>
- House of Commons Commission. (2012). Thirty-fourth report of the Commission, and annual report of the Administration Estimate Audit Committee, Financial Year 2011/12. [online]. Retrieved. December 11, 2012, from <http://www.publications.parliament.uk/pa/cm201213/cmselect/cmcomm/518/518.pdf>
- House of Commons Information Office. (2013). **Curator's Office**. [online]. Retrieved. April 10, 2013, from <http://www.parliament.uk/about/art-in-parliament/collection-administration/curators-office/>
- House of Commons Information Office. (2013). **Department of Information Services**. [online]. Retrieved. April 10, 2013, from <http://www.parliament.uk/mps-lords-and-offices/offices/commons/departments/>
- House of Lords. (2012). **House of Lords Annual Report 2011/12**. [online]. Retrieved. April 10, 2013, from <http://www.publications.parliament.uk/pa/ld201213/ldbrie/38/38.pdf>
- House of Lords. (2012). **House of Lords departments**. [online]. Retrieved. April 4, 2013, from <http://www.parliament.uk/business/lords/house-lords-administration/lords-departments/#jump-link-3>
- Library of Library. (2013). **Organization Chart**. [online]. Retrieved April 1, 2013, from <http://www.loc.gov/about/lcorgchart.pdf>
- National Assembly Research Service. (2012). **About NARS**. [online]. Retrieved. Retrieved July 10, 2012, from <http://nars.go.kr/english/about>
- National Diet Library. (2013). **Organization Chart of the National Diet Library**. [online]. Retrieved January 11, 2013, from <http://www.ndl.go.jp/en/aboutus/html>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ตาราง ๑ ข้อมูลอัตรากำลังข้าราชการประจำสำนักวิชาการ

ตำแหน่ง	ระดับ	จำนวน (คน)	รวม (คน)
นิติกร	เชี่ยวชาญ	๑	๑๑
	ชำนาญการพิเศษ	๒	
	ชำนาญการ	๕	
	ปฏิบัติการ	๓	
วิทยากร	เชี่ยวชาญ	๙	๔๕
	ชำนาญการพิเศษ	๑๕	
	ชำนาญการ	๑๖	
	ปฏิบัติการ	๕	
บรรณารักษ์	ชำนาญการพิเศษ	๘	๒๒
	ชำนาญการ	๙	
	ปฏิบัติการ	๕	
นักวิชาการโสตทัศนศึกษา	ชำนาญการพิเศษ	๑	๓
	ปฏิบัติการ	๒	
นักวิชาการช่างศิลป์	ชำนาญการ	๑	๒
	ปฏิบัติการ	๑	
นายช่างศิลป์	ชำนาญงาน	๒	๓
	ปฏิบัติงาน	๑	
เจ้าพนักงานห้องสมุด	ชำนาญงาน	๒	๓
	ปฏิบัติงาน	๑	
เจ้าพนักงานธุรการ	อาวุโส	๒	๒๑
	ชำนาญงาน	๕	
	ปฏิบัติงาน	๑๔	
เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูล	ชำนาญงาน	๑๒	๒๐
	ปฏิบัติงาน	๘	
รวมทั้งสิ้น			๑๓๐

หมายเหตุ ข้อมูล ณ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๖

ตาราง ๒ ข้อมูลอัตรากำลังข้าราชการประจำกลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักวิชาการ

ตำแหน่ง	ระดับ	จำนวน (คน)	รวม (คน)
ผู้อำนวยการกลุ่มงาน	อาวุโส	๑	๑
เจ้าพนักงานธุรการ	อาวุโส	๑	๕
	ชำนาญงาน	๓	
เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูล	ปฏิบัติงาน	๑	๑
รวมทั้งสิ้น			๖

ตาราง ๓ ข้อมูลอัตรากำลังข้าราชการประจำกลุ่มงานห้องสมุด สำนักวิชาการ

ตำแหน่ง	ระดับ	จำนวน (คน)	รวม (คน)
ผู้อำนวยการกลุ่มงาน	ชำนาญการพิเศษ	๑	๑
นิติกร	ปฏิบัติการ	๒	๒
บรรณารักษ์	ชำนาญการพิเศษ	๕	๑๑
	ชำนาญการ	๖	
นักวิชาการโสตทัศนศึกษา	ปฏิบัติการ	๑	๑
เจ้าพนักงานห้องสมุด	ชำนาญงาน	๑	๒
	ปฏิบัติงาน	๑	
เจ้าพนักงานธุรการ	ชำนาญงาน	๒	๓
	ปฏิบัติงาน	๑	
เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูล	ชำนาญงาน	๓	๓
รวมทั้งสิ้น			๒๓

ตาราง ๔ ข้อมูลอัตรากำลังข้าราชการประจำกลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ สำนักวิชาการ

ตำแหน่ง	ระดับ	จำนวน (คน)	รวม (คน)
ผู้อำนวยการกลุ่มงาน	เชี่ยวชาญ/ชำนาญการพิเศษ	-	-
บรรณารักษ์	ชำนาญการพิเศษ	๒	๑๐
	ชำนาญการ	๓	
	ปฏิบัติการ	๕	
เจ้าพนักงานห้องสมุด	ชำนาญงาน	๑	๑
เจ้าพนักงานธุรการ	ชำนาญงาน	๑	๓
	ปฏิบัติงาน	๒	
เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูล	ชำนาญงาน	๒	๔
	ปฏิบัติงาน	๒	
รวมทั้งสิ้น			๑๘

ตาราง ๕ ข้อมูลอัตรากำลังข้าราชการประจำกลุ่มงานบริการวิชาการ ๑ สำนักวิชาการ

ตำแหน่ง	ระดับ	จำนวน (คน)	รวม (คน)
ผู้อำนวยการกลุ่มงาน	เชี่ยวชาญ	๑	๑
นิติกร	ชำนาญการพิเศษ	๒	๔
	ชำนาญการ	๒	
วิทยากร	ชำนาญการพิเศษ	๔	๗
	ชำนาญการ	๓	
เจ้าพนักงานธุรการ	ปฏิบัติงาน	๑	๑
เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูล	ปฏิบัติงาน	๒	๒
รวมทั้งสิ้น			๑๕

ตาราง ๖ ข้อมูลอัตรากำลังข้าราชการประจำกลุ่มงานบริการวิชาการ ๒ สำนักวิชาการ

ตำแหน่ง	ระดับ	จำนวน (คน)	รวม (คน)
ผู้อำนวยการกลุ่มงาน	เชี่ยวชาญ	๑	๑
นิติกร	ชำนาญการ	๑	๒
	ปฏิบัติการ	๑	
วิทยากร	เชี่ยวชาญ	๑	๘
	ชำนาญการพิเศษ	๓	
	ชำนาญการ	๒	
	ปฏิบัติการ	๒	
เจ้าพนักงานธุรการ	ชำนาญงาน	๑	๒
	ปฏิบัติงาน	๑	
เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูล	ชำนาญงาน	๓	๓
รวมทั้งสิ้น			๑๖

ตาราง ๗ ข้อมูลอัตรากำลังข้าราชการประจำกลุ่มงานบริการวิชาการ ๓ สำนักวิชาการ

ตำแหน่ง	ระดับ	จำนวน (คน)	รวม (คน)
ผู้อำนวยการกลุ่มงาน	เชี่ยวชาญ	๑	๑
นิติกร	เชี่ยวชาญ	๑	๓
	ชำนาญการ	๒	
วิทยากร	เชี่ยวชาญ	๒	๗
	ชำนาญการพิเศษ	๒	
	ชำนาญการ	๒	
	ปฏิบัติการ	๑	
เจ้าพนักงานธุรการ	ปฏิบัติงาน	๒	๒
เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูล	ชำนาญงาน	๒	๓
	ปฏิบัติงาน	๑	
รวมทั้งสิ้น			๑๖

ตาราง ๘ ข้อมูลอัตรากำลังข้าราชการประจำกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ

ตำแหน่ง	ระดับ	จำนวน (คน)	รวม (คน)
ผู้อำนวยการกลุ่มงาน	เชี่ยวชาญ	๑	๑
วิทยากร	เชี่ยวชาญ	๑	๑๑
	ชำนาญการพิเศษ	๔	
	ชำนาญการ	๖	
เจ้าพนักงานธุรการ	ชำนาญงาน	๑	๒
	ปฏิบัติงาน	๑	
เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูล	ชำนาญงาน	๑	๒
	ปฏิบัติงาน	๑	
รวมทั้งสิ้น			๑๖

ตาราง ๙ ข้อมูลอัตรากำลังข้าราชการประจำกลุ่มงานพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ สำนักวิชาการ

ตำแหน่ง	ระดับ	จำนวน (คน)	รวม (คน)
ผู้อำนวยการกลุ่มงาน	ชำนาญการพิเศษ	๑	๑
วิทยากร	ชำนาญการพิเศษ	๑	๖
	ชำนาญการ	๓	
	ปฏิบัติการ	๒	
นักวิชาการโสตทัศนศึกษา	ชำนาญการพิเศษ	๑	๒
	ปฏิบัติการ	๑	
นักวิชาการช่างศิลป์	ชำนาญการ	๑	๒
	ปฏิบัติการ	๑	
นายช่างศิลป์	ชำนาญงาน	๒	๓
	ปฏิบัติงาน	๑	
เจ้าพนักงานธุรการ	ชำนาญงาน	๓	๓
เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูล	ชำนาญงาน	๑	๒
	ปฏิบัติงาน	๑	
รวมทั้งสิ้น			๑๙

ภาคผนวก ข

คำสั่งสำนักวิชาการ
ที่ ๘/๒๕๕๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาวิเคราะห์แนวทางการปรับปรุงโครงสร้าง
หน่วยงานสนับสนุนด้านการวิจัยและห้องสมุดรัฐสภาตามมาตรฐานสากล

เนื่องจากการให้บริการข้อมูลทางวิชาการและการวิจัย เป็นภารกิจที่สำคัญในการสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านวิชาการแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกรัฐสภา คณะกรรมการและบุคคลในวงงานรัฐสภา รวมทั้งการให้บริการของทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดรัฐสภา ซึ่งเป็นคลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ ในการสนับสนุนยุทธศาสตร์ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ให้สามารถสนองตอบการปฏิบัติภารกิจของสภาผู้แทนราษฎรและรัฐสภาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ประกอบกับที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารราชการแผ่นดินสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๖/๒๕๕๕ วันศุกร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ได้มอบหมายให้สำนักวิชาการดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างกลุ่มงานวิจัยและห้องสมุดรัฐสภาให้ได้มาตรฐานสากล

ดังนั้น เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพด้านการวิจัย ห้องสมุดรัฐสภาให้สามารถสนับสนุนกระบวนการนิติบัญญัติเป็นองค์กรมีอาชีพในระดับสากลมากยิ่งขึ้น จึงเห็นควรแต่งตั้งคณะกรรมการศึกษา วิเคราะห์แนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานสนับสนุนด้านการวิจัยและห้องสมุดรัฐสภาตามมาตรฐานสากล ประกอบด้วย

๑. นางพรพิศ เพชรเจริญ	ประธานคณะกรรมการ
๒. นางสาวจิรพรรณ กาญจนอุดม	รองประธานคณะกรรมการ
๓. นางอารยะหญิง จอมพลาพล	รองประธานคณะกรรมการ
๔. นางสาวนิตยา เหลืองทองคำ	รองประธานคณะกรรมการ
๕. นางสาวดวงรัตน์ เล้าหัดตพงษ์ภูริ	รองประธานคณะกรรมการ
๖. นางสาวอารีรัตน์ วิชาช่าง	รองประธานคณะกรรมการ
๗. นางสาวสุรีย์ ขวัญบัว	รองประธานคณะกรรมการ
๘. นางสาววิภา พชพิชน์	คณะกรรมการ
๙. นางสาวอุษา โฆษิตตระกูล	คณะกรรมการ
๑๐. นายทองศักดิ์ สุระคำแหง	คณะกรรมการ
๑๑. นางมาลินี คงรื่น	คณะกรรมการ
๑๒. นางศิริพร โหตรวามานนท์	คณะกรรมการ
๑๓. นางสาวแสงอรุณ อนุเคราะห์	คณะกรรมการ
๑๔. นางสาวสายฝน ดิงาม	คณะกรรมการ
๑๕. นางสาวสุนิดา บุญญานนท์	คณะกรรมการ
๑๖. นางสาวนวรรรัตน์ นพคุณ	คณะกรรมการ

๑๗. นายยอดชาย วิถีพานิช	คณะทำงาน
๑๘. นายวิริยะ คล้ายแดง	คณะทำงาน
๑๙. นายภูมิพิชญ์ ยาสีทธิ์	คณะทำงาน
๒๐. นางสุภัทร คำมุงคุณ	คณะทำงาน
๒๑. นายนพดล น้อยจ้อย	คณะทำงาน
๒๒. นายสุเทพ เอี่ยมคง	คณะทำงาน
๒๓. นายเชษฐา ทองยิ่ง	คณะทำงาน
๒๔. นางสาวพร สุขเอียด	คณะทำงาน
๒๕. นางสาวนารีลักษณ์ ศิริวรรณ	คณะทำงาน
๒๖. นายธรากร จุลินทร	คณะทำงาน
๒๗. นายณรงค์ ศรีนาค	คณะทำงาน
๒๘. นายศตพล วรปัญญาตระกูล	คณะทำงาน
๒๙. นางสาวบุษราภรณ์ อัครนิยานนท์	คณะทำงาน
๓๐. นางอรณิข รุ่งธิพานนท์	คณะทำงาน
๓๑. นางสาวศรันยา สีมา	คณะทำงาน
๓๒. นายสิริสร กระแสร์สุนทร	คณะทำงาน
๓๓. นายพงษ์ศักดิ์ ปัตถา	คณะทำงาน
๓๔. นางสาววิจิตรา ประยูรวงษ์	เลขานุการและคณะทำงาน
๓๕. นางสาวจำเรียง ประสงค์ดี	ผู้ช่วยเลขานุการและคณะทำงาน
๓๖. นางสาวปรียวรรณ สุวรรณสุนย์	ผู้ช่วยเลขานุการและคณะทำงาน
๓๗. นายธนิทร พูนศรีสวัสดิ์	ผู้ช่วยเลขานุการและคณะทำงาน
๓๘. นางสาวนริศรา เพชรพนาภรณ์	ผู้ช่วยเลขานุการและคณะทำงาน
๓๙. นางสาวเปรมฤดี แทนมาลา	ผู้ช่วยเลขานุการและคณะทำงาน

ให้คณะทำงานดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

รัฐสภา

๑. ศึกษาโครงสร้างอำนาจหน้าที่ของสำนักวิชาการและวิเคราะห์ศักยภาพการวิจัยและห้องสมุด

รัฐสภาของต่างประเทศ

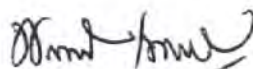
๒. ศึกษา วิเคราะห์โครงสร้าง บทบาท และอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานวิจัยอื่น ๆ และห้องสมุด

๓. จัดทำแนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานสนับสนุนด้านการวิจัยและห้องสมุดรัฐสภา

๔. จัดทำรายงานผลการศึกษา วิเคราะห์ เสนอเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาต่อไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๕

(นางพรพิศ เพชรเจริญ)

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ

คำสั่งสำนักวิชาการ

ที่ ๘/๒๕๕๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาวิเคราะห์แนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานสนับสนุน
ด้านการวิจัยและห้องสมุดรัฐสภาตามมาตรฐานสากล (เพิ่มเติม)

ตามที่ได้มีคำสั่งสำนักวิชาการ ที่ ๘/๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาวิเคราะห์แนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานสนับสนุนด้านการวิจัยและห้องสมุดรัฐสภาตามมาตรฐานสากล ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แล้ว นั้น

เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงให้แต่งตั้ง นางสาวปริญาศุคลอวุฒิวัฒน์ เป็นคณะกรรมการศึกษาวิเคราะห์แนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานสนับสนุนด้านการวิจัยและห้องสมุดรัฐสภาตามมาตรฐานสากล (เพิ่มเติม)

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

(นางพรพิศ เพชรเจริญ)

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ

คำสั่งสำนักวิชาการ

ที่ ๓๓ /๒๕๕๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาวิเคราะห์แนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานสนับสนุน
ด้านการวิจัยและห้องสมุดรัฐสภาตามมาตรฐานสากล (เพิ่มเติม)

ตามที่ได้มีคำสั่งสำนักวิชาการ ที่ ๘/๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาวิเคราะห์แนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานสนับสนุนด้านการวิจัยและห้องสมุดรัฐสภาตามมาตรฐานสากล ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แล้ว นั้น

เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงให้แต่งตั้ง นายสมบัติ ทวีศิลป์ เป็นรองประธานคณะกรรมการศึกษาวิเคราะห์แนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานสนับสนุนด้านการวิจัยและห้องสมุดรัฐสภาตามมาตรฐานสากล (เพิ่มเติม)

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๖

(นางพรพิศ เพชรเจริญ)

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ

